

310274

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

సంపుటము ౯

జెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది గురువారము

కుందుభినామ సంవత్సరము, ఆషాఢ మాస బహుళ పంచమి ౪.

No. 88

సంచిక ౮౮

నవరంబంగారుకు నుంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సవగమా బంగారుతో తయారుచేయబడిన నకలవిధనగలు, వెండిసామానులు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ఇద్దరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృంగీకరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని ప్రతి మియ్యబడును. (6)

వర్క్యూమెంట్ 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంకకాలపీఠి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాను నెం. 880 } నాయుడు అందునన్ను

నగలవర్తకులు 87 చైవాబాదు మద్రాసు.

శ్రమపడ వద్దు. కావి బిల్లులు నష్టపడ వద్దు

పాలు చక్కెర కాఫీపాడితో అవసరము లేదు.

ఒక కప్ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్ల కరిగించిన తుదమైన కాఫీ త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. అఫీనల్లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కిది చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒకసారి పరీక్షించిన తరువాత తెలుసును. ఏజెంటు కావలెను.

24 బిల్లుల ప్యాక్ రూ 1-4-0. పోస్టేజీ ఖర్చు (207) సత్యాగ్రహ స్టోర్సు, నెల్లూరు.

ప్రకటన

కురుక్షేత్రసంగ్రామము.

1922-23 సం॥ ఇంటర్మీడియేటునకు పఠనీయ గ్రంథము. ఇందు బాంధవులకు రాజ్యాధికారము లేమి నిర్ణయింపబడినది. కల 1-0-0.

శంబుకవధ (నాటకము)
(ఉత్తర రామచరిత్ర)

రామాయణముపై నత్యర్థమగు వివర్ణనము. ముప్పది పుటల పీఠిక.

రామాయణ యుద్ధ కాలము నిర్ణయింపబడినది. వెక్యూమెంట్ నూతనాంశములు సవిమర్శముగా దెలుపబడినవి. రామాయణాధికార నెలగినవా రెల్ల జరువదగినది. కల 0-12-0.

మలయువాడు: రైతు ప్రెస్, మారిస్ పేట, తెనాలి.
(గుంటూరుజిల్లా)

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని (రిజిస్టర్డు)

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, నెం. 44 నంబలయ్యర పీఠి, మద్రాసు

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణ, గుంటూరు, హైదరాబాదు, నాదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజామా జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్కంథి పడవలమీద రింగునునుంచి. శేఖర కలవ తెప్పించుటచే నవుకగా ప్రత్యేకమైన, శేఖరమానుల కమ్మలు, దూలములు, రవునుకుండ్లు చిల్లరానున్ను, వర్తకులకు టోకు ధరలనున్ను విక్రయించు చున్నామా. జెన్న పట్టణం కేటకంపై మా కేల్లు లెక్కకు, రయిలు చాట్లలు కూడా లెక్కకు నుండును, కావలినీ వారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి
శేఖర కలవర్తకులు, కాకినాడ.

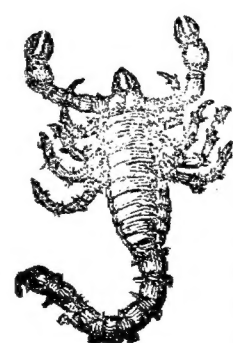
ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు

నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ సిటీ దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాల్టెజ్ అ నెడి స్పెషల్ డిపార్టుమెంట్ నేనించిన లెడ వాత స్వస్థమయ్యెను. (4)

ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18 } లేట్ ప్రొఫెసర్.

భయపడవద్దు

తేలుకుట్టిన తరువాత ఈ ఔషధము వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. కల 1-కి కల 0-8-0. 1 బుడి మొదలు 8 బుడవరకు పోస్టేజీ 0-8-0 రు 4-8-0 మజియార్లకు జేసిన వారికి 1 డజన్ బుడ్లు పోస్టేజీ లేకుండ పంపబడును. పక్షవాతము, పిచ్చు, కుష్టుము తు య ము, మూలము, అతి మూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి నమ్మకమైన ఔషధములు గలవు.

కాటలూగునకు వ్రాసినచో ఇనాముగా పంపెదము. మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి ఔషధమును జూచుదు. (119-980)

Telegrams: Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
Rajvaid 152, Harrishn Road,
Calcutta. CALCUTTA.

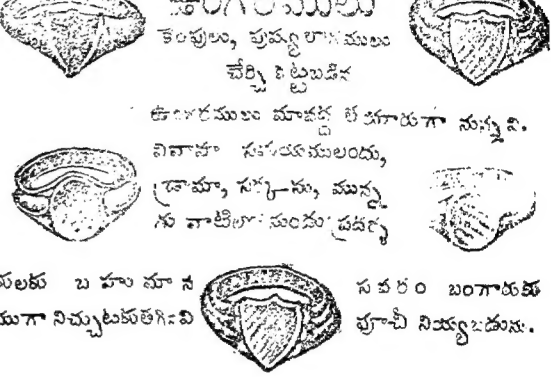
(3081) "కత్తి కట్టులు"

నెత్తకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగైనవి. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చులకేర కలయువారు అర్ధరతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

వలువిదసాదాబంగారు

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అంశు కంపెనీ, నగల వర్తకులు (2) 649 చైవాబాదుజిల్లా, మద్రాసు.

నవలలు కథలు

శృణవానాటిక - గొప్పనవల	1	0	0
వీరపూజ - గొప్పచరిత్ర	1	0	0
విజయనగరరాజుల కథలు	0	8	0
చిత్తూరురాజుల కథలు	0	4	0
డిల్లీచక్రవర్తుల కథలు	0	4	0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0	2	0

0-8-0 ఆణాల పుస్తకములకు తక్కువ పంపము. కలాభివృద్ధిని పరిషత్తు, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

వేదం కంపెనీ, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు

గా. హరినర్సోత్తమరాయ కృతులు.

మూర్ఖ రాజు:- (ట్రాల్సుటాయికథ సీరికెనవ్వన తావలము) 0-4-0

సీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0

ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0

శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0

అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0

Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదం కంపెనీ, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మూలము

పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము. (1251) డబ్బీ 1 కి. కల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

హైందవ రాజకీయ సమస్యలు

(వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు గారిట్లు
వ్రాయుచున్నారు)

మన రాజ్యపరిపాలనలో, మనకు కొన్ని సౌకర్యముల మాత్రమే మొగి, మన విదేశీ ప్రభువులు, తమ కెల్లవారికి ఆసేక విధములైన లాభములను నుమారు. మాటయేబది సంవత్సరముల నుండి కలుగజేయుచున్నానని అందరకును తెలిసిన విషయమే. ఇది పరగాజుల నైజమైన లక్షణమే గనుక, దీనిలో నేమియు ఆశ్చర్యము లేదు. ప్రపంచములో, ప్రజలను నిరాయుధులుగను, నిస్సహాయులుగాను చేయుచుండి మనదేశ మొక్కటియే. సంసారభారమును మనము భరించలేమనియు, తమచే మన గృహములను రక్షించనియెడల మనము అంతశ్చక్ర బహిష్కృతులకు లోనై ఆధోగతుల పాలైపోదుమనియు వారు చెప్పే మాటలను యెవ్వరు నమ్మరు. ఈ కాశ్చత బానిసత్వముకంటే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు యెన్ని బాధలైనను పడెదమనియు, వారు వెళ్ళిపోదుమని తెలిపించినలాభము లేదనియు వాచకూడ మన దేశములో సోదరభావముతో మెలగుచున్నయెడల, మనకు మిక్కిలి సంపదమనియు మనము చెప్పుచున్నాము. మనలో శ్రీనివాసకాశ్రమి గారు మొదలగు కొద్దిమంది మిత్రబాదులు సహితము, తమ యిహమునాధిపతి వగచుచు త్రోవ తెన్ను గానక, మన ప్రభువుల కటాక్ష వీక్షణములకొరకు వేచియుండవలెనందురు. ప్రజాసామాన్యము వీరితో యేకీభవించును. కాని, సామాన్య దాన భేద దండోపాయములలో కొన్ని మనకు అనుపయోగములు, కొన్ని అవినీతికములు, కొన్ని అసాధ్యము లగుటచేత, మహాత్మా గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్య సహాయ నిరాకరణమే మనకు శరణ్యమని యెంచి, మన దేశీయభావనాయకులు దానిని అమలులో పెట్టుచున్నారు. మన ప్రభువులు దీనినిగూడ భయపడి, తమపరిపాలనను నెత్తుదిగను, యథాప్రకారము కాశ్చతముగను జరుగుటకు, అసహాయవాదులమీద నిష్పంధాశ్రయములను ప్రయోగించుచున్నారు. ఇట్టి యుద్ధము ప్రపంచ చారిత్రములో యెవరకు కని, వినియుండలేదు. దీనిలో జయపాజయములు దైవాధీనము లైనను, దీనిని శీఘ్రకాలములో ముగింపవలెనన్న ఆసేకలక్ష్యముంది యేకమనస్కులై కార్యక్రమమును నడుపవలయును.

ఆసేకవిషయములలో పాశ్చాత్యనాగరికత, ప్రపంచమునకు నష్టము కలుగజేయుచున్నదనియు, మన ప్రాచ్యుల ఆధ్యాత్మిక నిరాడంబరజీవనమే మేలనియు, వారి సాంప్రదాయములను, విజ్ఞానమును మనము నిలవ లేట్టుకొనవలెననియు, గాంధీమహాత్ముడు మనకు బోధించుచున్నాడు. ఆయన పాశ్చాత్యుల ఆదిభౌతిక కాశ్రమజ్ఞానమునందుకూడ విముఖత జూపుచున్నాడు. వారి రైల్వే, అనుభవములు, తంతియంత్రములు, మానవసంఘ సౌఖ్యమునకు భంగకర మగుచున్నవని వానిమీద ఒండెత్తుచున్నాడు. కాని, యిది తన స్వీయ ఆధిప్తావ మనియు; అత్యధికరాజ్యమును అనుభవించు దలచుకొన్నవారే, తనతో నేకీభవించెదరనియు కూడ చెప్పుచున్నాడు. ఈయన యభిప్రాయములు, అదర్శప్రాయముగ నుంచుకొని, ప్రస్తుత రాజకీయ సమస్యను పరిష్కరించుకొనవలసిదని మనల నుద్బోధించుచున్నాడు. మనవారు, పాశ్చాత్య నాగరికతను సమూలముగ తుడిచిపెట్టలే నను నభిప్రాయము అంగీకరించినను, అంగీకరింపకపోయినను, రాజకీయ స్వరాజ్యమును శీఘ్రకాలములో రాగలుగుటకు వేరుసాదనము లేక, గాంధీగారి యుపదేశ ప్రకారము, సహాయ నిరాకరణనూత్రమును అమలులో పెట్టుచున్నాడు. సత్యమును, అహింసయు ముఖ్యముగ గమనించి, పరులు పెట్టు బాధలను ఓరిమితో సహించి, ప్రభువులకు యే విధమైన సహాయము మన మొసగగూడదని, ప్రస్తుతము మట్టుకు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగించు చట్టములను ఉల్లంఘించుచున్నాడు.

ప్రజాసామాన్యము, గాంధీగారి నూత్రమును, పార్లమెంటులో స్వరాజ్యమునకైనను చాలకాలము అచరణలో పెట్టబడక, కొద్దికాలమైనను యెక్కువమంది అచరించినయెడల, మనము కొని స్వాతంత్ర్యములైనను బడయవచ్చును. స్వాధీశ్వరమవలంబించి, అల్పసంతుష్టులై మనము ముందెల్లపుడు నిరాశంబరజీవనము చేయుదు ననుమాట వట్టికల్లు. నదీప్రవాహము, మొనకు యెట్లు మరలదో యీ కలిమిగములోని మానవసంఘములకు, పూర్వయుగముల స్థితి గానేరదు. స్వంతి అస్తి యనుదానిని నిలువజెట్టుటకు ప్రయత్నించునంతకాలము, ప్రజలలో

సంఘటన తప్పదు. అహంకారములు పెరుగుచునే యుండును. కాబట్టి ప్రస్తుత రాజకీయ యుద్ధము, మధ్యతరగతులవారి సంపదాస్వత్వమునకే ముఖ్యముగా జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతరాజకీయ విధానమును మార్పుటవలన, బీదలకు కూడ కొంత లాభము చేకూరును కాని, వివిధతరగతులవారికి సంఘటన తప్పదు. మన పరిపాలకులు మన విద్యాధికుల చేతులలో కొన్ని ఆర్థికసంబంధమైన అధికారములు పెట్టగానే యీ యుద్ధ ముగిసేవును.

ఒక సంవత్సరములోనే, మన మహాత్మాసోదరులు గాంధీగారి విధానమునందు నమ్మకము కల్గి, వినుగు చెందుచున్నారు. వారి నాయకులు శాసనసభాసభలకు పోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అక్కడ వీరు ప్రజలకు లాభము చేయగలిగినది యేమియు నుండదు సరికదా. వీరి తప్పుడుమార్గము వలన, యీయుద్ధములో, ప్రస్తుతమందున్న శిద్ధివాదులు కూడ స్థిరీభుత్తులై నిలుచుటకు శంకెంతురు. ఇప్పటికైనను, పల్లెటూరివారు, చీటికి, మాటికి కొట్టల కెక్కుచు, తమ యహంకారములను చంపుకొనజాలరున్నారు. పంచాయితీ కొట్టలగుండా తమవివాదములను పరిష్కరించుటకు వెనుదీయుచున్నారు. వీరికి, పల్లెటూరి తమ స్వలాభముకొరకు సహాయపడుచున్నారు. ప్రజలలో యీవిధముగ వైమమ్యములు వృద్ధిపొందుచునే యుండును. వలన గ్రామకట్టడి బాత్రిగా నశించుచున్నది. ఈ కట్టడిలేనపుడు, మనము, విదేశీయ పరిపాలకులను లోబరచుకొని స్వరాజ్య మెట్లు సంపాదించుకొన గలుగుదుము? గ్రామకట్టడిని కలిగించుకొని సోదరభావముతో ఒకటి రెండు సంవత్సరములైనను, మనము నిలువగలిగినయెడల, మనము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను బడయవచ్చును. కాని యీకట్టడి, తాత్కాలికమే గాన, కాశ్చతముగ నుండకపోవచ్చు ననియు, ద్రవ్యములేనిది యీ కాంతి గుఱత యుద్ధముకూడ జయప్రదముగ జరుగనేరదనియు, మనమధ్యను, తరగతులవారు, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము గుండానే ధనవంతులగుచు, స్వాధీశ్వరమును కనుపరచి క్రింద ప్రజలను వశపరచుకొన్న గాని, స్వరాజ్యము చేకూరదనియు కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. రాజకీయపరిణామ నూత్రములనబట్టి లోపభూయిష్టమైన పాశ్చాత్య ఆదిభౌతిక నాగరికతయును మెట్టును మనముకూడ యెక్కువలసియుండుమా? లేక రహస్యదేశమునందునలే, ఒక్కసారిగా నమస్తి పరిపాలనకు పోగలమామను సుపస్య మనల నెదుర్కొనుచున్నది. మనసంఘ పరిస్థితులకూడ యీ సమస్యను మరింత క్లిష్టపరుచుచున్నది. నివర్తమవారు, తమ వర్తమనే గొప్పగ పరిగణించుకొనుకట్టు చేయవలసియుండును. నిమ్మజాతులు యిప్పటివలె అణగియుండకూడదు. వారిని మనసోదరులనుగ మాదుకొననియెడల, యిప్పటికాంతియుండు యుద్ధముకూడ జయప్రదముగ జరుగనేరదు. ఎప్పటికైనను, మనబీదలు, తమ యువరపోవడాధ్యము సాంఘిక విప్లవము తెచ్చిపెట్టకమానరు. పూర్వపురానధర్మములు, దయదాక్షిణ్యములు, బీదలయందు సానుభూతి, మన పల్లెటూరి కూడ క్రమక్రమముగ క్షీణించుచున్నందున, గాంధీగారి, మోక్షప్రదములు, నైతికము లగునూత్రములు, మనభూమి భావందులకును, ధనవంతులకును తల కెక్కువు. ఈ ప్రస్తుతయుద్ధము, విదేశీప్రభుత్వమును బలహీనపరుచుటతో నాగక, క్రమక్రమముగా ధనవంతులు, భూమిభావందులగు మనవారిమీదకూడ ప్రావీణములకు సుదీహములేదు. ఎప్పుడైనను, దుఃఖభాజనమొరయీ ప్రపంచములో యీ సాంఘిక రాజకీయసమస్య లుండక తప్పవు గనుక, యీదినము బాధ యీదినమునకు చాలునని, ప్రేమమీదకు, అహింసమీదను నిలపబడు గాంధీగారి కార్యక్రమమును మనము అనుసరించవలసి వచ్చినది. కాని, యీయన అదృష్టము యెంతో యుత్కృష్టమైనదైనను, అహంకారములతో కూడుకొన్న యీ జనసామాన్యము, యీకలియుగములో, దానిని అచరణలో పెట్టగలుగుదురో లేదోయని మనము సందేహపడుట స్వాభావికము. గాంధీగారి దార్శిద్య వేదాంతము (ధనతృణీకరణము. ఇంద్రియగ్రహము మొదలగునవి) అకలిబాధననుభవించు మన కొట్టాలిది జనసమాహమునకు పట్టుపడదు. కాన, యెప్పటికైనను, యీ యాధునికప్రభుత్వములు, యెంత ప్రజానిధిపరిపాలనము లైనను, నిలువజాలవు. అయినను, మన ప్రస్తుత మెట్టున కెక్కుటకు, గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్య నిరాకరణ నూత్రమే, జయము తుదకు కాంచినను, కాంచకపోయినను, మనకు శరణ్యముగ కనిపించుచున్నది.

బాంబయి వాణిజ్యకాశాధికారి కార్యాలయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువుప్రకారము 15-వ తేదీనుండి మాయబడును. వర్తకవిషయములగుర్ని తెలియగోరువారు ఆతేదీనుండి కలకత్తాలో నున్న వర్తకశాఖాధికారికి దరఖాస్తు చేసికొనవలయును.

చెన్నై తపాలబంట్లోతుల సంఘము

గుంటూరుజిల్లాశాఖ, గుంటూరు

జూలై 9 వ తేదీ ఆదివారమునాడు గుంటూరు జిల్లా శాఖ తపాలబంట్లోతులసంఘమునా గొక జెనరలుబాడీమీటింగును ఏ. వెంకటరత్నం నాయుడుగారిఅధ్యక్షతక్రిందసర్పిరి. కే. రామకృష్ణయ్యనాయుడుగారు వైసుప్రెసిడెంటుగను, వి. అంజయ్యగారు సెక్రటరీగను, మేమహుస్సేనుసాహెబుగారు సహాయకార్యదర్శిగను, బి. జగన్నాధసిన్హిగారు కోశాధికారిగాను, గులాం ఖాదరుసాహెబు, యల్. రామయ్య, బి. రామసింగు, కే. వీరాస్వామి, మహమ్మదు కాశీంగారలు సభ్యులుగను నెన్నుకొనబడిరి.

వీరప నీక్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

(1) కే. రామకృష్ణయ్య నాయుడుగారు గాని ఏ. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు గాని యీజిల్లా ప్రతినిధులుగ ఆగస్టు 5,6 తేదీలయందు మద్రాసులో జరుగు రెండవ చెన్నై రాజధాని తపాలబంట్లోతులసభకు వెళ్లవలెను.

2. ప్రతిపరినిధులకును, యితర సభ్యులకును అక్కినులనుండి యు వెళ్లు ప్రతినిధులకును నెలవునీయ వలసిదనిగ గుంటూరు పోస్టుమాస్టరుగారిని కోరవలెను.

3. ప్రతి తపాలబంట్లోతును, మీనియలును కాన్ఫరెన్సు దునుమును రూపాయి, అర్ధరూపాయిని 15-వ తేదీలోపుగా చెల్లింపవలయును. అహింససంఘ సభ్యులు కాగోరువారు దీనికి తోడు పోస్టుమెను 1 రూపాయినిని మీనియలు అర్ధరూపాయి యు నీయవలెను.

మాపిళా దురంతములు

లాహోరు, జూలై 11:—లాహోరు దేశభాషావార్తా పత్రికలో మాపిళాదురంతములను గూర్చి ప్రస్తుతము విస్తారముగ చర్చించుచున్నారు. మాపిళాలు చేసిన క్రూరకృష్టిములను హిందువులు ప్రారంభించిరి. తమసాటి హైందవులను మహమ్మదీయులు బలాత్కారముగ ముసల్మాను మతములో గలుపుకొనుచున్నారని మలబారునుండి ఉత్తరములను ప్రకటించుచున్నారు. మహమ్మదీయులు తమ అన్యోన్యతను హిందువులు పాడుచేయుచున్నారనియు, కలహములను గల్పించుచున్నారనియు ముసల్మాన్ పత్రికలు నిందించుచున్నది. హాకింజిల్లాలో ఖాన్ గారికి లాహోరులో ప్రతాపు దినపత్రికా సంపాదకులు ఒకబహిరంగలేఖను వ్రాసి లాహోరులో హిందు ముసల్మాన్ విరోధభావములను బారదోలవలయునని గోరిరి. హాకింజిల్లాలో ఖాన్ గారు ప్రస్తుతము లాహోరులోసంచారము సులువుచున్నారు. ఒకవారము పంజాబులో ఆగి మలబారు హిందువులకు మాపిళాలు చేసిన యపకారములు నిజమని ముసల్మాను నాయకులు ఒప్పుకొనునటుల జేయవలయు ననిరి.

సిమ్లా జైలులు సమావేశమునకు క్యాచురాన్ గారిగో (పిజన్న నూపరింతుండెంటు) క్యాపుగారు వెడలిరి. ఈ నెల ఖరనకు న్యాపుగారు తిరిగిచ్చెదరు.

ఏల వృధాశ్రమ, నష్టము, ఉరువే పోగొట్టుకొనుట.

జాబ్బిలము

మరియొక స్థలమునకు పోవుటకు మునుపు మా సాపుకు ఒకసారి వచ్చి పోగోరెదను.

మేము అన్ని రకముల మొదటి రకం బంగారు వెండి నగలను సిద్ధముగా తయారుచేసి ఉంచి యున్నాము మీకు కావలసిన వాటిని అట్టి శ్రమ లేకుండా తీసుకొనవచ్చును. లేక మీరు అర్జునులు యిచ్చిన మీ కోరిక ప్రకారము సకాలమున తయారు

చేసి యివ్వబడును. ఒకసారి మావద్ద ఆర్డరు యిచ్చినవారు మరెప్పుడును మావద్దకే వత్తురు. లక్ష్మీ జ్యూయలరీ కంపెనీ, (189) 18/288, చైబాబాదు, మద్రాసు.

మలబారు స్థితి

(ప్రభుత్వ ప్రకటనము)

జూన్ 30 వ తేదీనాటికి మలబారు స్థితినిగూర్చి యీ క్రింది విధముగ ప్రచురింపబడినది.

ఇదివరలో దెల్పినట్లు మాపిల్లా నిష్పవనాయకు లిద్దరిలో నొకరగు ఆబుబుకర్ మునిలియరు మలబారునుండి తప్పించు కొని పోవ ప్రయత్నించుచుండగ రైల్వేస్టేషనుకడ అరెస్టుజేయ బడెను. ఆయనను పట్టుకొనుటతో అల్లరులు ముగిసినవని చెప్ప వచ్చును. కొన్ని రోజులలో యింకను దాగుకొనుచు సుచరించు చు నేయున్నాడు. ఆయన ఆ జిల్లానుండి తప్పించుకొనిపోయి నటుల వదలివెళ్లెను. సరియైన సంగతి దెలియుట లేదు. ఆయన యొక్కడున్న సుయ్యకుకాలికట్టు తాలూకాలో ఆయనవచ్చి యెదుర్కొను ననుభయముచే యిండ్లువదలి వెళ్లుట అగి పోయినది. ఇప్పుడు ఒక్కయింట్లో మాత్రము యెవ్వరును లేరు. దానికి కారణము చట్టుయిండ్లు చాలవరకు నాశనమయ్యెడన. భవనములు బాగుకావచ్చునని. త్వరలో మన ప్యూలు చేరుదురు.

2. ప్రజలు వ్యవసాయపు పనులతో తీరకయున్నారు. పనికి యెవ్వరును లేరని తెలియుచున్నది. గత మూడువత్సరములలో వ్యవసాయమైన భూమి వైకాళ్యమును బట్టి చూడ కాలికట్టు తాలూకాలో తప్ప జూను ఆఖరువరకును అల్లరులు నిలిగిన తాలూకాలో 1921 సం॥ము యారోజులలో కన్న వ్యవసాయ మెక్కడుగ నున్నటుల గాననగును.

	మొత్తము	1922, సం॥	1921, సం॥	1920, సం॥
ఎర్పాడు	18,142	11852	22560	
కలవనాడు	19602	9684	14638	
కాలికట్	11818	18326	13811	
		పల్లం		
	1922, సం॥	1921, సం॥	1920, సం॥	
ఎర్పాడు	86874	80028	14805	
కలవనాడు	86208	18994	86186	
కాలికట్	18580	15454	15471	

వ్యయము బాగుగ నేయున్నది. ఇప్పుడున్న వైకులు బాగుగ నేయుండవచ్చును. కొన్నిచోట్ల చామపంటపండినది. మోదనపంట జూలై ఆఖరుకు తయారగును. విత్తనములకు తక్కువ లేదు. తక్కువగు నేమాయని స్త్రీమండలిలో నిలువజేసినది అమ్మకుండ నున్నది. వడ్లు, బియ్యము ధరమారలేదు. కాలికట్టులో మాత్రము లెగ్గినది అచట 1921 లో యారోజులలో చాకగ నున్నది.

ల్యాండు రెవిన్యూ కమిషనరులుకు కష్టములేకపోయెను. జూను ఆఖరుకు యెర్పాడులో నూటికి 80.5 ను వలువ నాడులో 96 ను, కాలికట్టులో 88 యు ల్యాండు రెవిన్యూ కమిషనరులు.

ప్రభుత్వమువారు యిప్పటికి 6 లక్షల 98 వేల రూపయలను బుణములుగ నిచ్చిరి.

ఈ నెలలో 873 మంది శిక్షింపబడిరి. నేరకుల సంఖ్య మొత్తం 7,946. అందు 2620 మంది విచారణలో నున్నారు.

జూను ఆఖరుకు తీర్పుజేప్పని నేరకులసంఖ్య 3101 జరిమానాలు 218162 రూపాయలు విధింపబడినవి. వీనిలో మొదటివాయిదా చెల్లింపవలసినవి గ్రామోద్యోగులు కష్టములేకుండనే నమూనాచేసిరి.

అవసరము వచ్చినేని మౌనివారలో వాయముల జేయటకు కత్తెరుగారు ఒక స్కీము నిర్దేశించి ప్రభుత్వమువారి అంగీకారమునకు పంపిరి.

గవర్న మెంటు పత్రములు

నూటికి 6 రూపాయలు వడ్డీ.

నూటికి సంవత్సరమునకు 6 రూపాయల చొప్పున వడ్డీ వచ్చు పత్రములను ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఇప్పుడు ఇచ్చుచున్నారు. అట్టి వడ్డీకి రాయడిపన్నుకట్టరు. వడ్డీమీరుకోరే ఏ ట్రజరీ ఆఫీసుకందెనను, ఏ ఫ్రంట్ మెండటి లేసినను, ఆక్టోబరు మొదటి తేదీనను, మీకు చెల్లించబడును. మీరు కోరుకొను రోజు 10 సంవత్సరముల పత్రములనుబట్టి అగలు 1927 వ రోజు 1932 వ సంవత్సరములో వాపసు చేయవచ్చును.

1922 వ సంవత్సరములో వాపసు కావలసిన యుద్ధ బుణ పత్రములను, వాటి విలువ ప్రకారమే రూపాయలకు బదులుగా కట్టవచ్చును.

మీరు గవర్న మెంటు పత్రములను కొనెదరా:—1922 వ సంవత్సరము జూలై 3 వ తేదీ లగాయను ఆగస్టు 14 వ తేదీ లోపల రూపాయలను కట్టవలెను. తదా 1922 వ సం॥ పు యుద్ధ బుణ పత్రములను, 1922 వ సం॥ జూలై 3 వ తేదీ లగాయను సెప్టెంబరు 26 వ తేదీ వరకును కట్టవచ్చును.

ఈ పత్రములను ఎక్కడ కొనవచ్చును:—ఇంపీరియల్ బ్యాంకి ఆఫీసులలో ఎక్కడైనను, చెన్న పట్టణము ఫోర్టు సెంటు జార్జి కోటలో ఉన్న, ఆకాంఠెంటు జనరలుగారి ఆఫీసులో గవర్న మెంటు ట్రెజరీలలో, సబు ట్రెజరీలలో, నేవింగ్సు బ్యాంకు ఉన్నటువంటి పోస్టాఫీసులలో.

పూర్తియైన వివరములు:—వై దెప్పిన ఆఫీసుల అధికారులు మీకు ఈ పత్రములనుగురించి పూర్తియైన వివరములను తెలుపుదురు. మీకు కావలసినయెడల, ఇందునుగూర్చి పూర్తి వివరములను తెలుపునట్టి 1922 వ సం॥ జూన్ 16 వ తేదీ గల 1540 యాఫ్. నంబరు ఇండియా గవర్న మెంటువారి ప్రకటన కాపీలను వారు మీకు ఇచ్చురు.

ఈ అప్పుయొక్క యుద్ధక్షేమ ఇండియాదేశపు సామ్యుతో ఇండియాదేశపు పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుట (ప్రచురణ కాఖవారు ప్రచురించిన పత్రిక.)

ఇరాకుదేశీయ యోగ్యతా ప్రశ్నమునకు దరఖాస్తు:—సెవన్సంధి, ఇరాకు నేషనలిటీలా, ఆచరణలోనికి వచ్చుటకుముందు, ఇరాకు హైకమిషనరు, ఇరాకు దేశీయయోగ్యతాపత్రములను యీక్రిందివివరములను పూర్తిజేయు దరఖాస్తువాడు కొనసాగెదడు.

- (1) ఆయనగాని తండ్రిగాని ఇరాకులో జన్మించినా?
- (2) ఇరాకు నేషనలిటీలా అంగీకరింపబడినతోడనే ఆయనఇరాకు దేశీయయోగ్యతా పత్రమునా? (3) ఇరాకులో కాశ్వశ్రముగ నివసించినదేకొంచెనా?

ఈరాజధానిలో నివసించుచు వెంటనే ఇరాకుకు వెళ్లగోరక ఇరాకుదేశీయ యోగ్యతాపత్రమును బొందగోరువారు ఫారములో ముద్రాను ప్రభుత్వపు లాడిపార్టుమెంటు సెక్రెటరీకి దరఖాస్తు వేసికోవలయును. దరఖాస్తుపూర్తిజేసి, దానితోరెండు ఫోటోగ్రాఫులచేర్చి, మరీకావలసిన కాగితములుచేరి ఇరాకు అధికారిలకు నిశ్చితముకొరకు పంపవచ్చును.

దరఖాస్తు ఫారమురుసును ఒకరూపాయి. (ప్రావిజనలు సర్టిఫికేటుచార్జీ 5 రూపాయలు. ఈసర్టిఫికేటు యిచ్చినది. మొదలు ఒకసంవత్సరము వరకు చెల్లును. దానిని మరల నింకొక సంవత్సరము చెల్లునటుల రెవెన్యూజేసి కొనవచ్చును. అయితే ప్రతికడపయదరఖాస్తుజేసికొనిప్రావిజనలు సర్టిఫికేటుతోబాటు 5 రూపాయల గునుమును చెల్లించవలెను. (ప్రకటనసంఘము)

కొత్త బంగనపల్లి నవాబుగారు

ముద్రాను ప్రభుత్వ ప్రకటన

(ఫోగ్డు సెంటు జార్జి, 1922 వ సం॥ జూలై 6 తేదీ)

నె 26 రు:— 1922 వ సంవత్సరము జూలై నెల ఈ 6 వ దినమున శ్రీ ఘనతపాసించిన ఫోర్టు సెంటు జార్జి గవర్నరుగారు బంగనపల్లి రాస్త్రపుల్లెన నవాబు సయ్యదు ఫజ్లి ఆలి ఖాను బహదూరుగారికి వారి జాగీరులో సంపూర్ణ పరిపాలనాధికారముల నిచ్చియున్నందున, సదరు జాగీరులోని ప్రజలు ఆ విషయమును క్రమముగ గమనించిరి. ఇంకెట్లెండి సదరు నవాబు సయ్యదు ఫజ్లి ఆలి ఖాను బహదూరుగారు జారీచేసిన యానత్తు చట్టసమ్మతమైన ఉత్తరువులను శిరసావహించవలెనని కోరబడుచున్నాడు.

ఆస్ట్రేలియా భారతీయులు

(ప్రచురణ సంఘము)

ఈ క్రింది ప్రకటనమును యిండియా ప్రభుత్వమువారు, (రెవిన్యూ, అగ్రికల్చర్ యెమిగ్రేషన్) కాఖవారు ప్రకటించిరి. అగ్రికల్చర్ సెక్రెటరీ నిర్ణయించిన భాషలో ద్వితీయను పరీక్ష పాస్సయినటుల సర్టిఫికేటు పొందనివారెవరును, ప్యాస క్లరలేషన్సతప్ప, ఆక్రమించిన భూములలో ఆరటిపండ్లు పండించుటకు పిలువబడిన 1921 క్లీన్సులందు బహుశా యిందెస్ట్రీ ప్రెజర్వేషను చట్టము నిర్ణయించుచున్నది.

23. 1921 సామ్రాజ్య గమావేళ తీర్మానానుసారము క్లీన్సులందులో పుట్టివెరిగిన చిటిమ భారతజాతీయులు, అచటి యూగోపియనులవలెనే యీ చట్టముక్రింద ద్వితీయను పరీక్ష ప్యాసు అక్కరలేకుండ దీనివేయుటకు యిండియా ప్రభుత్వము వారు భారత రాజ్యాంగమంత్రికి వ్రాసి యుండిరి. ఈవిషయమై క్లీన్సులందు ప్రభుత్వముతో చర్చించుటకు రైటు ఆనబుల్ క్రీనివాస కాస్ట్రిగారు పంపబడిరి. క్లీన్సులందు ప్రభుత్వము వారు అచట పుట్టివెరిగి చిటిమభారతజాతివారి కందరికిని యీ పరీక్షలేకుండ జేయనొప్పుకొనినటుల కాస్ట్రిగారు తెలుపుచున్నాడు.

దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు 1914 యిరిగేషను అందు రిక్లెయిము లాస్ఆఫ్టును సవరించి విదేశములనుండి వచ్చిన ఆసియావాసులు గూడ భూములను సంపాదించుకొను నటులజేసిరి. ఇందువలన దక్షిణ ఆస్ట్రేలియాలో నున్న భారతీయులకు ఒక్క యిబ్బందియు తీరును.

బల్లారి ఆంధ్రసభ

బల్లారి కాలనబాబులో 2. వరసింహస్వామిగారి యింట 9 తేదీని సబుజడ్డి గొల్ల కోట గంగాధరసోమయాజులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద బల్లారిలో నండు ఆంధ్రులందఱు కలిసి ఒక ఆంధ్రసభను స్థాపించుటకై గమావేళమొరి. ఈదిగుత తీర్మానములు గావించబడినవి.

- 1. ఈసభ ఆంధ్రసభయని పిలువబడవలెను. 2. సభ్యులందరు ప్రతి ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు కూడవలెను. 3. ప్రస్తుతము సభలు ప్రతి సభ్యునియింట వంతులు వారిగా జరుగవలెను. 4. వరుమానుబట్టి 1 రు, 0-8-0 0-4-0 చొ॥ ప్రతి సభ్యుడు ప్రతి నెల చందా చెల్లించవలెను. గంగాధర సోమయాజులుగారు ఈసభకు అధ్యక్షులుగను, వెలి గొండ రాయుడుగారు కార్యదర్శిగను నుండురు.

(కార్యదర్శి)

వేమన

సంపూర్ణ జీవితచరిత్రము

బోధనలు; చిత్రపటములు

కర్త:—వంగూరి సుబ్బారావు.

(ఉన్నత న్యాయస్థానాధిపతి ఆనరబుల్ న్యాయమూర్తి శ్రీ వేపా రామేశ్వమగారు పీఠిక వ్రాసిరి.)

కష్టపడి సంపాదించి, ధన కృషయము చేసి ముద్రించిన చిత్రపటములు వేమన్నవికలవు. వేమన్నస్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, భాష, కవనము, శిష్యులగు సహాధము మొదలగు 18 శిరీకలు గల 230 పుటల గ్రంథము. విపులమైన పీఠిక, యిండెట్లు, సమస్త వివరములు నున్నవి.

శ్రీమహాపాధ్యాయ వేదం వేంకటరాయ

శాస్త్రి గారిట్లు వాయుచున్నారు:

నల్లూరు, 22-6-22.

“మీ రత్యంత జ్ఞప్తిపూర్వకముగా పండిన వేమనచరిత్రము నందికొని యందుల విషయముం బరికించితిని. ఆంధ్రకారదను దొడ్డబుణములో బెట్టితిని. మన భాషలో అరుదైన విషయమున అసల్మయిన పరిశ్రమను వహించితిని. ఉపలబ్ధము ఇంచు కయు ఊహమొందును అగు నిట్టి విషయములలో కేవల సిద్ధాంతంబే గోచరించుట పుణ్యవశము. అట్టివో మీరు ఓపికతో అరసియరసి నిరూపించిన వృత్తాంతములు మనోహరముగా నున్నవి. మనదేశపు జ్ఞానులలో నెల్ల వేమన పండిత పామర భేద మక్కలు లేక సకల జనులకు తన నూటి నూర్లుచేత ప్రత్యక్షుగురూప్రాయుడు. ఇతని నూర్లులను కొన్నిటి నేని యెఱుంగని యాంధ్రుల డుండెడు. అట్టివాని చరిత్ర మగుటచే ఈ గ్రంథము ఆంధ్రుల కత్యంతప్రియ మని చెప్పవలయునా?”

(Sd) వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి.

ఇంత వఱ కిట్టి సంపూర్ణజీవితచరిత్రము

కాని ఇంత సర్వాంగ నుండరముగ గాని

వేమనచరిత్ర ప్రకటన మొదలేదు.

కాశ్రికో బయిండు ప్రతు లైపోయినవి.

కొండలు వెల యధిక మని వ్రాసినందున

నీక్రిందివెల లెగించితిమి. రు.అ.మె.

అంటిక్ కాగితము ఉత్తమప్రతి 1-8-0

సాధారణ ,, (విద్యార్థులప్రతి) 1-4-0

ఏది కావలసినవారె రది వ్రాయవచ్చును.

విషయము రెండు నొకవిధముగనే యుండును.

ఇతర లైండు ప్రతు లిప్పుడు దొరకవు.

ప్రతి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలకు లైబ్రరీ

పుస్తకముగా కొన్ని తాలూకా బోర్డుల వారు

వెట్టుచున్నారు.

కమలకుటీరము

మైలాపూరు - మదరాసు

సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

బహిరంగసభ

నిన్న సాయంత్రము మూడుపదియనుకొని, చెన్నరాజు భాని 1924 బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు గూర్చి, ముందుగ మద్రాసులో రాష్ట్రీయ ప్రదర్శనమును జరుపుటకు గూర్చియు యోచించుటకు గాను, మద్రాసు, రాజధాని పొడలబహిరంగసభ యొక్క జరిగెను. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు అధ్యక్షత వహించెను. చాలమంది సభ్యులనుండి, వచ్చినవారిలో గౌరవనీయులగు ఖానుబహదూరు షర్ మహమ్మదుహాచిబుల్లా సాహెబు బహదూరు, షర్ పి. త్యాగరాజయ్య, గౌరవనీయులు రామబహదూరు కే. వెంకటరెడ్డివాయుడు, గౌరవనీయులు రాజారామరాజుగారు, వెంకటగిరిరాజు, దివాను బహదూరు జి. నారాయణస్వామిచెట్టి, చతుర్భుజదాసు గోవిందదాసు చల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, పి. పరాంకుళం నాయుడు, యల్ పి. గోవిందరావున అవ్యయ, వెంకటరత్నం నాయుడు కేశవశ్రేష్ఠి, ఆర్. రామచంద్రారావు, టి. రంగాచారి, డాక్టరు బెసాంటు, స్టాక్ కెనల్ జి. జి. గిష్టర్ సి. ఆర్. రెడ్డి, గారలు మున్నగు వారుండెరి.

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసము

గవర్నరుగారు కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు మొదట నిట్లుపన్యసించెరి:-

కొన్ని వారముల క్రింద మంత్రుల సమావేశము జరిగినపుడు, ఇండియాను సెక్స్ అగ్గరైజింగు అఫీసుకు యిండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన దివానుబహదూరు విజయరామ వాచారాధ్యక్షుగారు వచ్చియుండిరి. అప్పుడు 1924 సం॥ ములో లండనునందు జరుపబడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆ సమావేశములలో యిక్రడ సమావేశమైన ఆర్థ్యుల కందలకును మరికొందరును ఆహ్వానముల బంపి మద్రాసు ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలయునా, పాల్గొనవలెనన్నచో అనుమతి ప్రదర్శన కృతవహముల జరుపుట యెట్లో అందరి విమర్శనమున, సహాయము పొందుటకు నన్ను కోరిరి. మంత్రులము వారు సమర్థులను విజ్ఞానవంతులగు నుండి ప్రదర్శనము నందు పాల్గొనవలెనని నిశ్చయించిరి. అందుచేతనే నేను యిచ్చట సమావేశమైన సభ్యుల నందఱును ముందొక సభ జరపుటకై కోరియుంటిని. ఈరాజధానిలో స్వాగతము వల్లను, యిండియాలో నితర ప్రదేశములందనభవము వల్లను, ప్రకృతి సిద్ధముగను, పారిశ్రామికవస్తుల వల్లను చెన్నరాజధాని, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక వస్తులలో అగ్రస్థాన మాక్రమించుచున్న దని నేను చెప్పగలను. మీరు బాగుగ పనిజేసి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయించితిరేని మీరు వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధిని జేసికొనుట కెక్కువ యవకాశము లుండునని నాయభిప్రాయము. మీరు అందు పాల్గొనుటకు నిశ్చయించిరేని గౌరవనీయులు కే. వి. రెడ్డివాయుడుగారు ముఖ్య నిర్వాహకులగు నుండురు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు ముందు మద్రాసులో ప్రాథమిక ప్రదర్శనమును వచ్చి వర్తించుటకు జరిపి, అందు వచ్చిన వస్తువులలో మంచి వానిని సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమున కంపిన చాల యుక్తముగ నుండును ఇక్కడకు చాలమంది పోరులవచ్చి యీ విషయములో నుత్సాహముజూపినందులకు నా కెంతయు సంతోషము. ఈ సభకు రానందుకు వగచుచు, విజయము కలుగుగాకయని కోరుచు చాలమంది తంతి వార్తల నందిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొన నిశ్చయించుట నేని, నిశ్చయించుట ప్రథమని నమ్మెదను, మద్రాసు కాళి సంపూర్ణ విజయమునందున నేను గోరుచున్నాను.

గౌ॥ కే. వి. రెడ్డిగారు

పిదప గౌ॥ రాయబహదూరు కే. వి. రెడ్డివాయుడుగారు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుట కవశ్యకమును గూర్చియు అందులని యిండియాకుగల లాభముల గూర్చి వివరముగ మాట్లాడిరి. ఆయన ఉపన్యాసించుచు 1924 ఏప్రిల్ లో లండనునందు జరుపబడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదని చెప్పెను. "భారతదేశము 1826 కలలోని యలు, భారత ప్రదర్శనమునందు పాల్గొన్నమాట మీలో కొందరుకు తెలియును. అప్పుడు యిండియా బాగుగ ప్రదర్శించెను. పిదప 1903 లో పారిగొనునందును, మరియొక పారివైట్ సిటీలోను జరుపబడినది. ఈ ప్రదర్శనము సార్వభౌమని యాజమాన్యమున జరుపబడును. (సార్వభౌమము) ఇంగ్లాండులో జెనరలకుమిటి

అధ్యక్షులు వేల్పుయనరాజు గారు తప్ప మరెవ్వరును గారు (సార్వభౌమము) అంటిటి యాజమాన్యమున జరుపుచు, మహాముగ్ధ పాతముయెదుటనుండి బ్రిటిషుబాతి దీనిని మిగుల ప్రాముఖ్యమైనదానిని గతప్రకటించెను. ఇదియుద్ధము: మౌర్యుల సొకల్పింపబడినది. అయితే అది అనేక కారణములచే జరుగక పోయెను. 1920 సం॥ములో మాన్సును మహానుభావ సభ జరిగినపుడు ప్రదర్శనము జరుపుట వాంఛనీయుని సార్వభౌమమును పత్తెను. పిదప సార్వభౌమము ఇంగ్లాండులోని మేయర్లకును మేయరు ప్రభువులకును పెద్ద పెద్ద పట్టణములలో స్వేచ్ఛలకుమిటి నియోగింపవలసినదిగ లేఖల వ్రాసెను. బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు గ్రేటు బ్రిటను ప్రభుత్వము సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము జరుపుటకు ఆధికారియిచ్చుచు నొక చట్టమును జేసెను. ఈసం॥కు లన్నియును, యీ ప్రదర్శన మొత్తం యమోఘముగ నుండునని యెల్లటకు జేపిరి.

ఈ ప్రదర్శనము మొదట 1923 సం॥ ములో జరుపుటకు ద్వేషింపబడినది. కాని వారిపరిధి యగు షర్ విల్లియం మేయరు, 1923లో జరిపిన యిండియా పాల్గొనుటకు నులభముగ నుండదని జెప్పి 1924 లో జరుపవలె ననుటచేతను, ఫ్రెంచి ప్రదర్శనము 1925 లో జరుగుటచే, 1924 లో ని ప్రదర్శనము నల్పి పిదప యింగ్లాండు నుండి ప్రాన్సునకే వస్తువుల దీసికొని పోవలగునని కలంబుచేతను 1924 లో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఒక లక్ష చదరపు మైళ్ల ప్రదేశమును సంపాదించిరి. భారత ప్రదర్శన వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు భవనమును వారే కట్టుకొనవలయును. అప్రదేశములో కొంత యిండియా ప్రభుత్వము వారి యిండియా సెక్సునవారు తీసికొనెదరు. మిగిలిన భాగము రాష్ట్రములకు పంచివెట్టబడును. మనకు 6250 చదరపు అడుగులనిచ్చి అది చాలా నాణ్యనిగూడ యడిగియుండిరి ఈ ప్రశ్న మంత్రులకు సమావేశములో చర్చింపబడి 1:500 చదరపు అడుగులు కావలెనని యనుగుటకు తీర్మానింపబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి యంత భూమి నిచ్చెదరే చూడవలసియున్నది పంజాబు 18500 అడుగులను కోరెను. కావున మన మడిగినంత యాయలేక వివిధ రాష్ట్రములకు తగినటుల పంచివెట్టబడును. మన ప్రదర్శనమునకు చాలకపోయినను, మనకు 6 వేల చదరపు అడుగులీయవచ్చును. ఈ లక్ష చదరపు అడుగుల స్థలమును అద్దెతీకుండ నియ్యటకు ప్రదర్శనమువారికి కిరీంబిరి. వలయు భవనములు యిండియా ప్రభుత్వపు ఖర్చుమీదనే కట్టబడును. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు మద్రాసున కేమాదిరి భవనము కావలయునో స్థానికులని కోరిరి. అయితే మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి విషయమును యిండియా ప్రభుత్వమునకును, ప్రేమకు వివాదమునకు, హైకమిషనరుకును, ప్రదర్శనపు కార్యనిర్వాహక సంఘమునకును వదలి వేయ నెంచిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో నేమి ప్రదర్శింపవలయునో తీర్మానించుటకు ముందు మద్రాసులో ప్రదర్శనము ముందుగ జరుపుట లాభకరముగ నుండును. అట్టి ప్రదర్శనము జరుపుటకు యింగ్లాండులో నేనస్తువులు ప్రదర్శనములో తెలిసికొనవచ్చును. అన్ని వస్తువులను ప్రదర్శింప నక్కరలేదు. ప్రదర్శన వస్తువులను నిశ్చయించుటకు ముందు మనము మనకున్న, మూలాధారముల జూచెదము. ఈ సందర్భమున యిచ్చట తయారైన వస్తువులే ప్రదర్శనమునకు పంపవలయునని కలంబుగూడెను. ఈ దేశమునుండి యెగురుతియగు పచ్చివస్తువులు ముఖ్యమైనవి.

కొందరు యీ ప్రదర్శనము యిండియాకు గాక కాలనీల లాభమునకు జరుపబడుచున్న దని జేయు ఆక్షేపణకు నేను ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదను. నేను జెప్పనజేయగా యిండియాలో నెన్నియో వస్తువులు బండును. ఎగురుతి వ్యాపార మెక్కువగుటకు వీనిని విరివిగ ప్రకటింపవలయును. ఇందువలన యిండియా పంటలకు యెక్కువ లాభము వచ్చును. భారతదేశము ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు మంచి ప్రకటనమై యెక్కువ లాభము గల్గును. నేను యిందులకు యెంత ఖర్చు అగునని అంచనా వేయగా లక్షరూపాయ లాయెను.

ఇప్పుడు ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుండక పోయినను యీ ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు వ్యాపారము వృద్ధియై చెన్నరాష్ట్రమునకు లాభము గల్గునని చెప్పి ఆయన ముగించెను.

షర్ పి. త్యాగరాజయ్యచెట్టియార్ గారు పిదప యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

"1924 ఏప్రిల్ లో జరుగబోవు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు చెన్నరాజధాని పాల్గొనవలెననియు, దానికి ముందు మద్రాసులో రాష్ట్రీయ ప్రదర్శనమును వీలగు నొక నిశ్చితదినమున జరుపవలెననియు, యీ మద్రాసు, రాజధాని పోరులమహాసభ తీర్మానించుచున్నది"

ఈ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు శ్రేష్ఠి గారు, యిందువలన భారతదేశపు వస్తునిర్మాతలకును వర్తకులకును మిగుల లాభకరముగ నుండునని చెప్పిరి. ప్రదర్శనలు యింగ్లాండునకు వెళ్ళినపుడు యింగ్లాండు మున్నగు స్థలములకు వెళ్ళి గృహపరిశ్రమలను తెలిసికొనవచ్చును. గాంధీ మహాత్మునితో అన్ని విషయములలో నేతీభవింపవచ్చును, అచటి గృహపరిశ్రమల నేర్చుకొనుటకులన వ్యవసాయపరిస్థితుల సభివృద్ధి జేసికొను మార్గముల వారయవచ్చునను విషయమునందు మాత్ర మాయన యేకీభవించును. మద్రాసు పరిశ్రమలలో నేమైనను దీసిపోదు. 1904 ప్రదర్శనములో నిది విదితమయ్యెను. కావున యీ తీర్మానమును అంగీకరింపవలసినదిగా ఆయన కోరెను.

హెచ్. పి. యం. రేగారు క్లుప్తముగ నుపన్యాసించుచు తీర్మానమును బలపరచి, మద్రాసు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలెననియు, మంచి భారత ప్రదర్శనముల బంపుటకు ముందుగ ప్రదర్శనము జరుగుట యవసరమని చెప్పిరి. సి. ఆర్. రెడ్డిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మద్రాసు ప్రదర్శనములో పాల్గొనవలెననియు, మద్రాసులో తప్పక ప్రాథమిక ప్రదర్శనము జరుగవలెననియు చెప్పిరి.

అంతట తీర్మానము ఓటుకు వెట్టి ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడినది.

యం. యం. ముర్రేగారు పిదప నొక కమిటీ నియోగింపవలెననియు, దానికి గవర్నరుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెననియు, అకమిటీ ప్రభుత్వమువారితో ని ప్రదర్శనము యేర్పాట్లు జేయుటయందు సహాయము జేయవలెననియు, డబ్బు వసూలుచేయుటయూ, ఖర్చు వెట్టుటయూ, వలయు సిబ్బందిని నియోగించుటయూ జేయుచుండవలెనని యొక తీర్మానము నుపపాదించిరి.

దీనిని అనుమతించు బాచాసాహెబుగారు బలపరచిరి. వేంబర్ గూరు, ఓ. తనికాచలం చెట్టిగారును బలపరచేగా నది యేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడినది.

ఈ క్రింది కార్యనిర్వాహకులు నియమింపబడిరి. అధ్యక్షులు:- గౌ॥ రామ బహదూరు కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడు గౌ॥ కార్యదర్శి:- మహమ్మదు బజ్జాలాసాహెబు బహదూరు గౌ॥ కోశాధికారి:- దివాన్ బహదూరు గోవిందదాసు చతుర్భుజదాసు. మంచిపలుకు బడిగల్గెనెనరలు కమిటీగూడ నియోగింపబడినది.

రావుబహదూరు టి. రంగాచారిగారు అధ్యక్షులకు వందనములు సమర్పించిన పిదప సభ ముగిసెను.

అఖిల భారత ఉదాసీన్ మహామండలి

సిమ్లా, జూలై 11:- మైసండ్లి తరపున 10 మంది మహాంతులు నేటి యందుము పంజాబు కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు షర్ బాక్ మేనార్లు గారిని కలుసుకొనిరి. ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడిన ఆకాలి యుద్ధమును గూర్చి అనేక విషయములను ప్రస్తావించిరి. గురుద్వారా బిల్లు ప్రకారము గురుద్వారా వ్యవహారములను నిర్వహించుటకు నియమించబడు పంచాయితీ సంఘములో తమ సంఘమువారికి తగినంత ప్రాతినిధ్యము నీయవలయునని మహాంతులు గోరినటుల తెలియుచున్నది. ఈ పంచాయితీవారు చేయు తీర్పు ప్రాజ్ఞోర్థివారికి అపీలు జేసుకొనుటకు వీలుగ నుండుటలు ఏర్పాటు జేయగోరిరి. మహాంతులు, ఆకాలిలు సిమ్లా మత సిద్ధాంతముల నకలంబించినవారి ఆచారములు నమ్మకములు ముఖ్యముగ జేయగ నున్నవనిరి. ఉదాసీలను ఎత్తివేసి ఆకాలిలను నియమించుట బాత్తు ఒక తెగవారు ఉదాసీలను సంఘమునుండి తొడిచివేయుటకుంటి దనిరి. ఇదియుం గాక తమ పోటీదారులను బలపరచుటయనిరి. గురుద్వారాలను నెలకొల్పి ఏర్పాచినది తమ పూర్వీకులనిరి. అందుచే అవి తమకు వ్యాయముగ జెందుననిరి. ఆకాలిలు తమ యుద్ధమును వలన రెండు లాభములను, రాచకీయ, మతలాభములను, బొందగోరిరి. లక్ష్యులపురుములో మొదటి తాలూకాదార్లుగు మహాంతు హరి వారాయణ దాసుగారి రామబారమున కధ్యక్షులు.

మా॥ సర్ ప్రెసిడెంట్ వైటుగారు

సిమ్లా, జూలై 10:- రెజినలేటివు అస్సంబ్లీ యధ్యక్షుడు సర్ ప్రెసిడెంట్ వైటుగారు శనివారము 15 తేదీని సిమ్లానుండి బయలుదేరి కలకత్తాకు బోయెదరు. ఇచ్చట 2,4 గు కోజులు అధికార అసభి కారసభ్యులతో భారతదేశములో కాసనసభలకు ఉపయోగముగ నుండు విషయమును గూర్చి యోచించెదరు. తరువాత డక్కాలో బెంగాలు గవర్నరుతో విచారించెదరు. షిల్లాంగులో అస్సం గవర్నరుగారితో గూడ విందు గుడిచెదరు. తిరిగి సిమ్లాకు బోవునపుడు కలకత్తాకు అగ్గు ఒక టుకేదీని జేరుదురు. రండికి 6 తేదీని, లక్నోకు 10 తేదీని బోయెదరు. వైటుగారిగారు వైటుగారివంట జనును.

హనుదేవయ్యగారు.

జైన మహావీరుని ఆదర్శము
[టి. యల్. వాస్వాని గారు]

అనియో విరోపాఖండములందు అశాంతి ప్రబలమన్నది. మరికొన్ని దేశ సులూకా కొందరు నూతన జీవితకద్రుల సా. కొల్ప ప్రయత్నించుచున్నారు. సంఘమునం దెల్లరకు సమాన మగు ప్రతిపత్తి లుండవలయునని వారు కోరుటలేదు. ధ్యాయది త్సద్బాధమల్ల జనించినదగుటచే విస్తృత నీయము. బోల్షి విజము తఃణ్యమని వీరు నమ్ముటలేదు. బోల్షి విజము ఉద్యమ న్యాప్తి వల్ల నూతన జీవిత పరిస్థితులేర్పడినవి గాని ఇందుకల్ల ధన ప్రాణ నష్టములు కలుగుచున్నవి. ఇంక నికొకటి న పక్షము వారి ప్రయత్న ములందు కొన్ని సుగుణము లున్నను పరుల ప్రాణములు వారికి త్యజప్రాయములు. కావున నూతన నాగరికతను సెలకొల్పవల యునని అభిలషించువారందరు అహింసయే తరణ్యమని నమ్ము చున్నారు ఇట్టివారు అన్ని దేశములం దున్నను భరతఖండమున వీరి సంఖ్య అత్యధికముగ నున్నదని పాశ్చాత్యులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ప్రపంచమునందలి రాజకీయ మహానాయకు లలో, ప్రస్తుతము గాంధీ మహాత్ముడు అహింసా ప్రత ప్రచారకుడై ఉత్కృష్టుడై విరాజిల్లు చున్నాడు. టాల్ స్టాయిగారిని అదర్శకుడు మహాత్ముడు పరిగణించుచున్నాడని పాశ్చాత్య విమర్శకులు చెప్పుచున్నారు. 'అన్నిని అన్ని వివిధమున చల్లార్చబాలలో అదేవిధమున పాప కృత్యములచే పాపము అంత మొందబాలడు' ఇదియే టాల్ స్టాయిగారి సిద్ధాంతము. క్రీస్తుబోధయే దీనికి ఆధారమని తెప్ప బడుచున్నది. అయినను క్రీస్తు పుట్టుటకు 500 సంవత్సరముల మునుపే ఒక భారతీయ మహాపురుషుడీ అహింసాప్రతము ననుష్ఠించెను. జయనమత ప్రవక్తలలో కడపటివారగు మహావీరుడు భగవంతుడనియు, ప్రభుననియు ఆనందస్వరూపుడనియు ప్రసిద్ధి గాంచెను.

గంధములందు వీరి జీవిత వివరములు విపులముగ వ్రాయబడెను. ప్రాచీనభారతమహాపురాణములలో నొకరగు వీరి చరిత్రము బాగుగ తెలిసిగొనుటకు అనేకులు కుతూహలై యున్నారు. తెలియవచ్చిన కొన్ని అంశములే భావపూరితములై యున్నవి. ఉత్కలస్థపమగు వీరిజీవితము సాటిలేని అనందముతో కూడియున్నది. వీరిని తలచుకొనిన ఆతని సమకాలికుడగు వాఙ్మనిత్యాగము, తపస్సు, అపారమగు భూతదయ జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. వీహారు రాష్ట్రమునందలి యొకనగరములో వీరు క్రీస్తుశకము పూర్వము 599 వ సంవత్సరమున వీరు జనన మొందిరి. మహా వీరుని కిండ్రి శ్రుతియుడు. తల్లి యొక ప్రభువు సోదరి. మగధదేశేత్ర రాజు తనసోదరి. ఇట్లు రాజ వంశమున జన్మించి చిన్నతనమున పాఠశాల కంపబడిను.

పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులు బోధింపలేని జ్ఞానానందమును మహావీరుడు పొందియున్నాడని ఆచార్యులు అన్నారు. ఎల్లరు కనుగొనిరి. బుద్ధునివలెనే వీరు వివాహితులైరి. ఒకకళను వుద్ధవించెను. (ఇతడు కడపటివరకు బ్రహ్మచారిగ యుండెనని కొందరు చెప్పదున్నారు) బుద్ధునికి వలెనే వీరికి వైరాగ్యము కలిగెను. ప్రపంచ సంబంధము శక్తియుగ లో చెను. 28 సంవత్సరములు కరకు కుటుంబమునం దుండెను. ఆపుడు వీరితల్లి తండ్రి స్వర్గస్థులైరి. సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించవలయు నను కుతూహలము అధికమయ్యెను. సోదరుడు అనజ్ఞ ఇవ్వనందున రెండు సంవత్సరములు బ్రాతకుండెను. క్రిస్తువలె 30 సంవత్సరములు నిండగనే ప్రపంచబంధములను తెంచుకొని ఇశనేవతో జీవితము గడపవలయునని సంకల్పించుకొనెను. తన సర్వస్వము వీరలకు పంచి పెట్టెను. రాజ్యము సోదరున కొసగెను. పిమ్మట తపస్సుచేయ ప్రారంభించెను. 6 సంవత్సరములు సాధన ముగియగనే బుద్ధునకు బ్రహ్మజ్ఞానము కలిగెను. మహావీరుడు 12 సంవత్సరములు పిమ్మట బ్రహ్మజ్ఞాని అయ్యెను. తీర్థంకర, సిద్ధ, సర్వజ్ఞ, మహావీర అను శ్రేష్ఠ నామముల వీరు ప్రఖ్యాతగ్రంథములందు ప్రశంసించబడియున్నారు. ఉపనిషత్తులలో నూచింపబడినకై వల్యమును వీరుపొందిరి. పిమ్మటబుద్ధునివలె మానవోద్ధరణమునకై పర్యటనము సలుప ప్రారంభించెను. అహింసాధ్యాయమును బోధించుచు 30 సంవత్సరములు తిరుగుచుండెను. వీరికి 11 మంది ప్రధాన శిష్యులుండిరి. 4000 మంది ప్రధాన అనుచరు లుండిరి. బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు కూడ వీరిశిష్యులొటియుందు చేరిరి. క్రి. శా. పూర్వము 527 సంవత్సరమున 72 సంవత్సరముల ప్రాయమున వీరు పరమపదము గాంచిరి. పచ్చనిరంగు సింహము వీరికి ప్రియమగు చిహ్నములు.

నేటిదినిము భారత దేశోద్ధరణమునకు ఇట్టి మహాపురుషులు కావలెను. ధనవంతులు విజ్ఞానవంతులవలన లాభముండగ, పౌరుషముగల పురుషులు, నిర్భయముగ మనకునందుండు భారములను సాహసిగలిగినవారు, స్వరాజ్యము మా జన్మమార్కు మేము కానిని పొందెదము అని స్పష్టముగ చెప్ప మహాపురుషులు కావలెను. మహావీరుని జీవితము నిరుపమానమగు అత్యనిగ్రహముతో హుడియున్నది. సత్యభూతములను నీవశానీ భావించు కొనుచు వాటిని హింసించకుడని వీరు బోధించిరి. ఈమూలమున

గాంధీమహాత్ముని నవీన శైలి

గాంధీచహాత్ముడు గతరెండు వత్సములనుండియు గుజరాతీభాషయందు “సవజీవ్స్” అనుపత్రికను ప్రచురించుచుండెను. ఈరెండు సంవత్సరములలోనే మహాత్ముని వ్రాతలవలన గుజరాతీభాషయందు దొక యభూత్యోధ యుద్భవించి విగాజిల్లా చుండెను.

గాంధీమహాత్ముడు గుర్రాతి భాషయందు పెద్దగంభకర్త గాడు. సాహిత్యమనం దధికిమగు ప్రవేశము లేదు. ఇదివరకు దక్షిణాధికాయం దున్న కాలమున కొన్ని విమర్శనలను మాత్రమ రచించెడి వారు. ఆయన నియమితకర్మ ఇరిగారు. ఇంతకంటెను అత్యున్నతమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానవికాసమే ఆయనకు నియమింపబడిన కార్యము ఆయన భాషము సెంతనిర్మలములు గను పూతములుగను వెలయుచుండునో ఆయనభాషయందు గూడ నట్టిగణములు ప్రతిబింబించుచుండును. గుర్రాతికవులం దాయన కనుపమాన భక్తిగలదు. మిరా, అక్కి, నరసింహమొదలగు మహాకవులనుండి ఆయన తరుచుగనుపమానముల నిచ్చుచుండును. భాసాపాండిత్యప్రకర్షణకు ముఖ్యుడుగు కైలిని ప్రదర్శించుట కాయన యత్నింపబడు సర్వజనసంబోధకమగు శీర్షిచార్యుల చుండును. పదాచిత్యమునిరుపమానము. అపహసైన పదములకంటె నొక్కపదమేనియు గాన్పించుట దుస్సాధ్యము. వాగ్విశాత లందు కార్యకారణముల వరుసయందు లోపమును జూపుట దుష్కరము. శీరిపదముల గాంధీర్యము ననుకరింప సాధ్యముగాదు. వీరిభావము తెంత తీక్షణములూ పదములుగూడనంత తీక్షణముగ నుండును. గాంధీమహాత్ముని రచనలవలన భాషయందు కృత్రిమాలంకారములకు తావులేకుండ బారదోలెను నిగవునూత్రము లెట్లు కృత్రిమాలంకార విహీనముగను తీక్షణముగను, నిర్మలముగను నుండునో గాంధీవాక్యములుగూడ వానిలో కులతూగుచుండును.

మహాత్ముడు ధర్మసంగ్రామమున నిమగ్నుడైయుండెను. సత్యము ప్రేమ రెండుమాత్రమే మహాత్ముని సాధనములు. అత్యుబలిమి యనూహ్యుభమునే శత్రులపై ప్రయోగించును. శత్రులు వివిధములగు మారణయంత్రములను దినపై విరామము లేకుండ ప్రయోగించుచున్నను శత్రు నెంతమాత్రమును ద్వేషించక హృదయాంతరాళమునుండి సంపూర్ణముగ ప్రేమించుచు మందహాస మొనర్చుచుండును. పాశ్చాత్యజాగృత తమ కాసనసభల తోడను సైనికబలముతోడను, ధనవ్యయముతోడను ఇతరములగు మారణయంత్రముల సంపదతోడను నుప్పొంగుచుండ నిందు ఆసియాభాష డము మాత్రము తన సహజ అధ్యాత్మిక సంపదను విడువజాలదు. మహాత్ముడీ సందేహమునే “నవశేషను” శంఖముల పూరించి యుద్వృద్ధించుచుండును.

మహాత్ముని వచనరచనాశైలి ఇట్టివీరవర యుద్వేగభవల కనువకురీతి నే యొప్పుచుండును. గుజరాతీ భాషయం దింతవరకును శృంగార రసమే అన్నిటికంటె అధికముగ నుం డెను. అందుచే దీని నజలభాషయని పరిహాసనామమునకు పాత్ర మయ్యెను. ఈభాష గానమునకు మిక్కిలి యనువుగనుండును. మార్దవ మెక్కువకాని పౌరుషము కౌర్యము పరాక్రమము మొ దలగు రసములు గాన్పింపవు. ఈవివరగుణములకు హిందీ అం గ్లభాషలే అనుజైనవను పారబాటఁ అభిప్రాయము విరివిగ వ్యాపించి యుండెను. మహాత్ముడు భాషారంగమున ప్రవేశించిన తరువాత నీయభిప్రాయము అదృశ్యమయ్యెను. గుజరాతీ భాషయం దెట్టిరసముల నైన నొప్పింపనచ్చునను నమృతము వ్యాపించెను. భాష చందు నిర్మలమగు స్తుతన జీవము నాటుకొని యభివృద్ధినందెను. నూతనజీవనము ప్రారంభమాయెను. మహాత్ము ని భాషయందు పూర్తిపాణామాయలు వీచుచుండును.

(సింధు అబర్వరు)

విధి నిషేధములు చెప్పబడినవి. ప్రపంచమంతయు ఆత్మీయులు
మని గ్రహింపవలెను. ఇతర భూతములకు హాని కలుగ
జేయరాదను. ఇతరభూతములలో తన స్వరూప మున్నట్లు
గ్రహించుటయే పీడిని హింసింపకుండుట. ఇతరభూతములను
హింసింపకుండుటయే తాను సర్వప్రాణులయందున్నట్లు గ్రహిం
చుట. విరోధాఖండనానులు అనాదినుండి దౌర్జన్యమే శర
ణ్యమని నమ్ముచున్నారు. ఈ సిద్ధాంతమును భారతదేశములో
కూడ కొందరు అంగీకరించుచున్నారు. 'జైర్ణి విశాళము
వాంఛనీయుని' యొక ప్రాప్యదేశస్థుడు వ్రాసెను. రష్యా
క్షామబాధితులకు సహాయవివ్వవలయునని కోరగ 'మనము
యూరోపియనుల విశాళము కోరుచున్నామని' యొకభారతీ
యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఈ వాక్యములు నామనము కలత
జెట్టుచుండును. అపుడు భారతదేశపు మహాపురుషుల పుణ్య
జీవితము జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. 2500 సంవత్సరములక్రింద
భారతదేశమునందు పరమధర్మముగు అహింసావ్రతిమును బో
ధించిన ఆనందస్వరూపుడుగు మహావీరుని స్మరించెదను.

దేవునిను ప్రేమతో జయింపుడు.

కారాగృహ అనుభవములు

సేలంగరమున 10-వ తేదీ సాయంకాలము ఒక బహిరంగ
సభ జరిగెను. తమిళనాడు పత్రిక మా సేజు అగు రామచంద్రనా
యకుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కోయంబత్తూరు కారాగృ
హమునుండి విడుదలైనప్పైన జిల్లా కార్యద్రోహులు కార్యదర్శియును
వాను దేవయ్యగారి కిట్లు వర్ణన వించిరి.

వాసు దేవయ్యగారి ఉపన్యాసము

మీరు నాకు స్వాగత మొసగి భారతమాతయెడల మీకు
గల భక్తిని ప్రకటించుచున్నాను. జనవరి నెల 9 వ తేదిన
నేనుచట ఉపన్యసించి యుంటిని. మరునాటి దినమే నిర్బంధింప
బడి ఆరుమాసముల శిక్ష పొందితిని, ప్రభుత్వ విధానమును అను
సరించి పోలీసువారు మాజిస్ట్రేటులు ప్రసరించుచున్నారు.
నాకు వారియెడల ఎట్టి ద్వేషములేదు. సోదరభావముతో ఇత
డు వారిని ఆలంగనము చేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నాను. రా
గులు, బియ్యము, నాకు ఇవ్వవలయునని మాజిస్ట్రేటుగారు తీరు
వొసగిరి. నాకును భూపతిగారికిని కలిపి పోలీసువారు చేతి.
సంకెళ్లు తగిలించిరి. మఱియు తినిపెట్టిన కాలమునందు కూడ
యీ సంకెళ్లుతీసివేయబడలేదు. బాధానుభవమువల్ల శిశుకాలము
లో విజయము గాంచగలము, జనవరి 17 వ తేదిన నేను 112
పానులు తూగితిని. ప్రభుత్వమున పదిదినములు క్యారంటైనులో
యుంటిని. ఆచట చేతులు కడగకొనుట కావలసినంత నీరు కూ
డదొరకుట దుర్లభము. భోజనము సమయములందు నూరుమంది
ఒకకొఱాయి నే ఉపయోగించుకొవలెను. కడచిన మాసములో
కలరాకల్లును నెత్తురుబంకకల్లును 52 మంది మరణించిరి. ఫిబ్రవరి
17-వ తేదిన సన్నెచేయబడిన ఆహారము అసవ్యముగ నుండె
ను. డాక్టరు వందరాజులు నాయుడుగారు మరీనూరుమంది
ఫైదీలు భోజనముచేయుట నిరాకరించిరి. అందువై నాయుడు
గారు వేరొక కారాగృహమునకు మార్చబడిరి. ఆహారము
బాగుగలేదని రాజకీయ నిర్బంధితుడగు డేవనాయకరు 'గారు
చెప్పినందున నూపరింటెండెంటుగారు వారికి సంకెళ్లు తగిలించి
రెండుదినములు నిలువబెట్టిరి. 14 నుండి రెండుదినములు భోజనము
చేయలేదు. అధికారులు పదార్థముల నిచ్చి వండుకొనుచున్నది
చెప్పిరి. మహాత్ముని నిర్బంధింపదినమున మేము ఉపసించితిమి.
అధికారులు కోపావేశులయి కఠినశిక్ష అనుభవించువారి సందరను
నూనెగానుగవద్ద పని చేయవలయునని ఉత్తరువొగిరి. సామాన్య
శిక్ష అనుభవించువారివద్దనున్న పుస్తకములు పడకలు తీసివేయ
బడెను. బాలులువ్రాయు అధికారము ఇతరులను సందర్శించు
సౌకర్యములు తొలగింపబడెను.

నూనెగానుగవద్దు నేను పనిచేయుచున్నందున వారూ
త్రికలయందు కొంత ఆందోళనము జరిగినదని తెలిసినది. వీమ్మట
రాగులు వి స ర వ ల యు న ని అధికారులు నాకు త్వరవో
వొసగిరి. 20 దినము లిట్లు గడిచెను. నాకు జ్వరమువచ్చుటచే
వైద్యకాలకు పంపబడితిని. నేనిపుడు నూరుపానులు మాత్రమే
దూచుచున్నాను. ఉరశిమీవిధిఁపబడిన వారంచబడుగులులా
గాజీయగర్భంధితులంచబడిరి. త్రాళ్ళు పేనవలసినవైనను. అనా
రము బాగుండదు. బాగుగ లేదని చెప్పిన శిక్షితవద్దు. ఉప్పులేని
గంజి ఇవలబడును.

వార్తాపత్రికలందు గొప్పఅందోళనము జరుగవలెను. ఆనాహోద్యమము అంతమొందలేదు. మనమిప్పుడు మార్గమధ్యమన యున్నాము. ముందు సేలము నగరమున ఒక్కరైనా ఖద్దరు ధరించువారలేకుండీరి. ప్రస్తుతము సేలకొడి ప్రజలు ఖద్దరు వస్త్రముల ధరించుచున్నారు. అబ్బూరీ ఆదాయము అధికముగ తగ్గినది. పాఠశాలల బహిష్కరణ ప్రయత్నములు కూడ కొంతవరకు విజయము గాంచినవి. కావున మనము స్వచ్ఛంద సేవకులను అధికముగ చేర్చి దేశోద్ధరణమునకై పాటుపడవలెను. —(హిందూ)

బొంబయి ట్రాంప్ యూనియన్ వారు ట్రాంప్ కంపెనీ
జనరలు మానేజరు గారి పేర ఈ లేఖనం పిరి:— కంపెనీ ఆవరణలో
కంపెనీ వస్తువులు ట్రాంప్ యూనియనుకు చందాలు వేయ
రాదని ఒక ప్రకటనను ప్రకటింపబడినది. సమ్మెను అంగీకరిం
చుచు సర్దుబాటుగా కారముగ జేసిన తీర్మానమును అందజేసిరి—
యూనియన్ అధి కారులకును, కంపెనీ వారికిని మనసు చెడకుండ
నగుదుటకు ప్రస్తుతమున్న అండ్ శాసన కారణముల నెత్తినయ
వలెననిరి.

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారు 4 పానులు తగ్గుట

శ్రీయుత మోతీలాలు ఘోషగారికి గ్రహణ-సంజ ఉబ్బసముకనవడుట
మాల్వీమజరలు హకుగారిపై పాట్లలో మానవత్వపు కేసు
వాసుదేవయ్యగారు - కారాగృహనుభవము
పూనా మ్యునిసిపలుసంఘము-హాకీంలజ్జలుఖాను పండిత నైహూగార్లకు
సన్మానపత్రముల నిచ్చుటకు తీర్మానించుట
మూలానా హజరతుమోహనిగారి కేసు - బొంబాయి హైకోర్టువారితీర్పు - సంపూర్ణవివరణము
చెన్నపురి మైలాపూరు క్లబ్బులో ఖద్దరు నేతపరిశ్రమాలయము
తిలకుస్వరాజ్యనిధి - శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు
5 గాంధీ పర్వదినములకు చెరి 300 వంతున 1500 నిచ్చుట
మహారాష్ట్రలు కాంగ్రెసునువదలరు-అభిప్రాయభేద మత్యల్పము. కే. రాజగోపాలాచారిగారి లేఖ

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

సీతానగరము దేశభక్తులను 5 గురిని రాజమండ్రిజయిలుకు కొనివచ్చుట
సీతానగరము దేశభక్తులను 8 గురిని రాజమండ్రిజయిలునుండి వదలుట
చెన్నపురిలో నుక ఆంధ్రవిద్యార్థి పెండ్లాల రామారావుగారు ఆత్మహత్యచేసుకొనుట

దేశబంధుదాసుగారు అనారోగ్యస్థితి

శాసనసభలోని ప్రగల్భములు

శ్రీయుత దేశబంధు చిత్రరంజనదాసుగారు కారాగృహమున సంపూర్ణారోగ్యములకులైయున్నారని మొన్న శాసనసభలో (కలకత్తా) ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రగల్భములు పలికెను. ఆనాడే దాసుగారి జ్వరము 99.4 డిగ్రీలకు హెచ్చినది. తెలసాలలోనికి వెళ్ళినప్పటికంటే యిప్పటికి దాసుగారు 4 పానులు తగ్గిపోయిరి మొన్న తూర్పుగా 178 పానులు వచ్చారు. (అమృతబజారు).

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు గ్రహణ-ఉబ్బ-ఉబ్బసము కలుగుట

మరల కొంతస్వస్థత కలుగుట

బాబూ మోతీలాలు ఘోషగారు వ్యాధిగ్రస్తులును దుర్బలులైన కతమున మంచము పట్టియున్నను యిప్పటికిని వారమునకు రెండుమాడు వ్యాసములను అమృతబజారుప్రతికట వ్రాయుచునే యున్నారు. గతవారమున మాడువ్యాసములను వ్రాసిరి. అందువలన గాబోలు గ్రహణి పట్టుకొనెను. దాక్తరు మదనమోహనదేవ్, కవిరాజ విద్యాభూషణ జోగిండ్లవాడ సేను, మహామహాపాధ్యాయ కవిరాజ గణనాథసేను గార్లు చికిత్స చేసిరి. గణనాథసేనుగారే మొదటినుండియు చికిత్స చేయుచున్నారు. గ్రహణి కట్టిదిగాని సంజ కనపడినది. బలహీనత మొదైనది. 9 వ తేదీ ఉదవారము ఉదయమునుండి ఉబ్బ సము బయలు దేరినది. ఘోషగారిపైను అక్రమైతిరేవనముల వలన బాధపడుచుండురు. ఇప్పుడు విశేషనములు హెచ్చినందున ఉబ్బ సము కలిగినది. దానివలన ప్రహదముతేదని వైద్యులు తెలిపిరి గాని 9 వ తేదీని ఘోషగారికి స్వస్థత కొంచమైన లేకపోయెను. ఆ రాత్రియు అయాసము వ్యాపించి ధను ప్రబలమయ్యెను. సిద్ధిభయంకరముగ నున్నదని వైద్యులుగూడ తెలిచిరి గాని 9వ తేదీరాత్రి 12 గంటలకు దాక్తరు. పి. సంకరాని పిలిపించిరి. అప్పటికి కొద్దిగా స్వస్థత కలిగినది. 10 వ తేదీ పుడయము 1వంత అనుకూలస్థితి కలిగినది. ఆనాడంతయును అనుకూలస్థితియే నిలిచియుండెను (అమృతబజారు- 12 వ తేదీ)

మాల్వీ మజరలు హకుగారు

మానవత్వపు కేసు

భిక్షాదీ వారంటును పంపగోరుట

పాట్లలో మేమె 25 వ తేదీన మద్రాసుకుప్రతికట ప్రకటింపబడిన ప్రధానవ్యాసములం దొక దానిలో తనకు మానవత్వకరమగు విషయములు ప్రకటింపబడినవి. దేహురు బిరిస్సా రాష్ట్రమున చెరసాలల యినస్పెక్టరు జనరలు కల్లులు సర్ హుద్దూ బనత్తాలాగారు 11 వ తేదీ మద్రాసుము 1 గంట 5 నిమిషా 5. డి. మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో 500 ఇం. పి. కోటు ప్రధాన మాల్వీమజరలుహకుగారిపై మానవత్వపు కేసుచేసెను. మాల్వీగారికి ఆరెన్ను వారంటు చేయవలసినదని ఫిర్యాదీ వ్యయవాది మేజిస్ట్రేటును కోరెను. 26 వ తేదీకి కేసు వాయిదా చేయబడినది.

పూనా మ్యునిసిపలు సంఘము

ఎస్. సి. కెల్కరుగారి అధ్యక్షత

హాకీంజీ పండిత నైహూగార్లకు సన్మానపత్రము
అక్టోబరున సంఘసభ్యులగు పండిత మోతీలాలు నైహూ, హాకీం అబ్దులుఖానుగార్లు పూనా సగరమునకు వచ్చి న ప్రభు వారికి సన్మాన పత్రము నొసంగుటకు ఎస్. సి. కెల్కరు గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో పూనా మ్యునిసిపలు సంఘమునా రేక గ్రీవము తీర్మానించిరి.

మైలాపూరులో ఖద్దరు బట్టలనేత

కలితీ లేని ఖద్దరు

పంచములను నిరుపేదలగు స్త్రీలను నియమించుట
చెన్నపురిలో మైలాపూరు క్లబ్బులో నొక ఖద్దరనేత పరిశ్రమలకు మేట్టులుపబడినవి. అక్కడ శుద్ధ వడకునూలతో కొట్టు, పద్దుగుడ్డలు, తువార్లు, పక్కడుప్పట్లు నేయుచున్నారు. నూలు కొంచము ముదురుగానుండును గాని నేతలో కలితీ ఏమియును లేదు. ఇచ్చట పనిచేయుటకు పంచములను కడు బీదలగు స్త్రీలను కైకాలబ్రతులను నియమించిరి. గాన అసహాయ వాడులును దేశభిమానులును దీనికి ప్రోత్సాహమొసంగి నిరుపేదలగు నీ పనివాండ్రకు తోడ్పడవగునని వి. రామయ్యగారు పులికలకు వ్రాసిరి.

తిలకు స్వరాజ్యనిధి

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

విను గాంధీ శిక్షాదినములు

చెరి 300 వంతున 1500 పంపుట

1922 మార్చి మొదలు జూలై వరకు 5 నెలలకు 5 గాంధీ దినములకు ఒక్కొక్క దినమునకు 800 వంతున 1500 రూపాయలను శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి పంపిరి. ఈ మొత్తములో చెన్నపురిలో నూలువడకువారివద్దనుండి నూలుకొనుటకు 100 రూపాయలును ఈ సంఘమువారు జూలై నెలమొదలు 5 నెలలవరకు ప్రతి గాంధీపర్వదినమున (18 వ తేదీ) చెన్నపురిలో నూలువడకువారివద్దనుండి నూలుకొనుటకు 50 రూపాయలును జూలై నెలమొదలు 5 నెలలవరకు ప్రతిగాంధీ పర్వదినమున జాతీయ పాతకాలల కొనంగుటకు 50 రూపాయలును వ్యయపరుపవలెను. ఇతరరీతిని వ్యయపరప గోడవో మండల సంఘమువారు శ్రీనివాసయ్యంగారి అనుమతిని అడయవలెనని ఆయ్యంగారు కోరినది తిలకు స్వరాజ్యనిధి అక్కాం టెంటు టి. వి. వాసుదేవగారు పులికలకు వ్రాసిరి.

మహారాష్ట్రలు-కాంగ్రెసు.

యావద్భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు క. రాజగోపాలాచారిగారు తిరుపతినుండి మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు. మహారాష్ట్రలు కాంగ్రెసునుండి వీడిపోవుచున్నారని కొందరు యుద్ధకేసుతో వదంతులను కల్పించుచున్నారు. యం. ఆర్. జయకరుగారిని ఎ. ఎ. రో సందర్శించిరియు వారిట్లు చెప్పిరినియు వార్తాపత్రికలయందు కూడ ప్రకటింపబడినవి. ఇం బెట్టి సత్యములేదు. ప్రాముఖ్యుడగు మహారాష్ట్రినాయకుడొకరు మాట్లాడు వ్రాయుచున్నారు. "కాంగ్రెసును విడనాడుదుమని శ్రీయుత జయకరు ఏ వార్తాపత్రిక ప్రతినిధిలోను చెప్పియుండలేదు. ఇదంతయు కట్టుకథ. కేసరి పత్రికలో నీ వివరములు ప్రకటింపబడినవి." మీ రీవదంతులను నమ్ముదురని తెలియచున్నది. ఇందుకల్ల కలుగు నష్టములను గురించి మీరు అలోచించుచున్నారు. నేను మీకు ఖండితముగ ఒక మాట వ్రాయుచున్నాను. ఏమైనను సరే మేము కాంగ్రెసునుండి వీలిపోము. స్వల్పసంఖ్యాకులై యున్నను కాంగ్రెసు మహాసభయందే చేరియుండి మా కక్షికొలది స్వరాజ్యము పొందుటకై ప్రయత్నించుచుండెదము. కాంగ్రెసు సంబంధమును వదలుకొన వలయునని మా కెవ్వరికిని ఉద్దేశములేదు."

ముఖ్య నూత్రములందు మహారాష్ట్రులకును కాంగ్రెసుకునువారికిని ఏట్టిభేదము కనుపడుటలేదు. వివరములందు మాత్రము కొంతభేదాభిప్రాయమున్నది. మనము బాధల ననుభవించుచు అన్నివిధముల ప్రభుత్వమువారికి ఆటంకములను కలుగజేయుట ఆనసరమని మహారాష్ట్రులు నమ్ముచున్నారు. నూతనపరిస్థితుల ననుసరించి కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును మార్చుకొనవచ్చునని వీరి అభిప్రాయము. అందువలననే వీరకాసనసభల ప్రవేశించుట యుక్తమని వాదించుచున్నారు. వారితో మన మేకభవింపక పోవచ్చును గాని వారు కాంగ్రెసు సంబంధమును వదులుకొన నున్నారని చెప్పట యుక్తముకాదు. నాకీబాబు వ్రాసిన మిత్రుడు రాజీవదుర్బుటకై ప్రయత్నించుచున్నాడు

సీతానగరం దేశభక్తులు

రాజమండ్రి చెఱసాలకు గొనివచ్చుట

సాను వేదం అచ్చుతరామయ్యగారు

వైద్యాశ్రమలో శిక్షానిధింపబడిన పిమ్మట వారిని రాజమండ్రి నెంటులుజయిలుకు 7 వ తేదీన తీసుకొనివచ్చిరి. మూల వ్యాధి చే బాధపడుచున్నందున మొదట వామి ను నిచ్చిన సాను వేదం అచ్చుతరామయ్యగారు (ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ. కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుడు) తనకు శిక్ష వేయబడినవో చెఱసాలకు పోవుటనుగూర్చి అతడు డాలోచించవలసి యుండునని వెతుక చెప్పెను గాని రాజోలులో మరల జామిను నియ్యలేదు. వైద్యాశ్రమలో శిక్ష వేయబడిన పిమ్మట నిష్ఠాయముగా చెఱసాల కేగెను.

8 గురిని వదలుట

ఆఱునెలలు క్రితము కలిశిక్షలు విధింప జడిపి తిగురు అసహాయవారులను 8 వ తేదీ పుడయము 9 గంటలకు రాజమండ్రి నెంటులు జయిలునుండి వదలిరి. వీరు 8 గురులు గూడ వదలబడిన పిమ్మట శ్రావీకత్తుల నియ్యవలెనని అజ్ఞాపించబడినవి. వారందరికిని చెఱసాలలో ఆరోగ్యము చెడినందున ఒక సంవత్సరమువరకు మిన్నకుండుటకు వారందరంగీకరించి చెరి 500కు శ్రావీకత్తుల నిచ్చిరి. ఇట్టి శిక్షయే యిప్పుడు కొందడరామయ్యగారు మున్నగువారికిగూడ విధింపబడినది. ఈ రెండుకేసుల వారును గూడ సీతానగర ప్రాంతము వారే. ఇట్టి శ్రావీకత్తుల విధింప నెవ్వరిని కోరనందున సీతానగర ప్రాంత వాసులనిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు గుండె బెడరుగానున్నదని తెలుచున్నది. సీతానగరమునందును మరి ఆఱు గ్రామములందు మాత్రమే పూర్వకట్టివు పోలీసుల నేర్పరచిరి. అవట పోలీసుల దురాచరములు హెచ్చుగా నున్నవి కొందడరామయ్యగారు మున్నగువారిపట్ల సర్కిలు యినస్పెక్టరు ప్రవర్తనములన విశితమైనది. (స్వరాజ్య)

సంయుక్త రాష్ట్రముల స్వరాజ్య

కాంగ్రెసువారి వారపత్రిక

మరల వెలువడుట

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘముచే ప్రకటింపబడుచుండెన స్వరాజ్య అను వారపత్రిక త్వరలో మరల వెలువడునని వారు ప్రకటించిరి.

మాలానాచారము
మోహనిగారి కేసు

బొంబాయి హైకోర్టు

సంపూర్ణ వివరము

(స్వతంత్రతెలిపి-బొంబాయి-కాలె 12)

“ముద్దాయి యొసగిన మూడు ఉపన్యాసములవైయి కేసు చేయబడినది. దానిలో రెంటిని 1921 డిసెంబరులో ఆచారముగా జరిగిన దేశీయ మహాసభ యందును మూడవదానిని దేశీయ మహాసభయే (అధ్యక్ష కోపన్యాసము) యందును ముద్దాయి యొసంగెను. మొదటి రెంటిని గూర్చి 124 ఏ క్రింద ను. మూడవదానినిగూర్చి 124 ఏ, 121 క్షేపణలక్రిందను కేసుచేసిరి. 124 ఏ క్రింద ఆనెనుల సహాయముతోను 121 క్రింద ఆనెనులనులతోను జారయల సహాయముతోను విచారణ జరుగవలసియుండెను. ఆచారముగానే ఆచారదాదారు జిల్లాజడ్జి విచారణ చేసెను. ముద్దాయి 121 క్రింద నేరము చేయలేదని జారయలను 124 ఏ క్రింద నేరము చేయలేదని ఆనెనులను తీర్పుచెప్పిరి. జడ్జి 124 ఏను గూర్చిమాత్రమే తీర్పు చెప్పటకు అధికారముకలదు గాన నతడు ఆనెనుల తీర్పు సంగీకరింపక ముద్దాయి 124 ఏ క్రింద నేరము చేసెనని నిశ్చయించి ప్రతిముపన్యాసమునకు 2 సంవత్సరములు చొప్పున మూడింటికి 6 ఏండ్లు కఠినశిక్ష విధించెనుగాని మూడు శిక్షలను ఏకకాలమునందే ప్రారంభమగునట్లు తీర్పుచెప్పెను. దానినిగూర్చి ముద్దాయి అపీలుచేయుటకు గాన దానిలో మాజిప్రెమియము సంబంధములేదు. 121 ని గూర్చిగూడ జిల్లాజడ్జి జారయలతో నైరము ఏకీభవించక ఆకేసును ఈ హైకోర్టుకు పంపెనుగాన దానినిగూర్చి మేము పూర్తిగా విచారణ చేయవలసిన అవకాశము కలిగినది. ముద్దాయి స్వయముగా వాదించుట కనుమతి కోరినందున మేము తీర్పు లభ్యమౌనొనగితిమి. ప్రభుత్వము పక్షమున అడ్వకేటు జనరలును తనపక్షమున ముద్దాయి స్వయముగను చెప్పిన విషయముల నన్నిటిని సాధారణముగా వింటిమి. రాజుపై యుద్ధము చేయునట్లు సభ్యులను ముద్దాయి ప్రోత్సహించిన నని ఆరోపణ నీ కేసు చేయబడినది. దానికి ప్రధానాధికారము యుపన్యాసమే. దానినిబట్టియే నేను చెప్పినాలోదా ఆని నిర్ధారణచేయవలసియున్నది. ఇతరసాక్ష్యము ఇట్టి విషయమునందుండదు. ఆరోపించెను చెనుక్రమినిగూర్చిదానినిగూర్చి సాక్ష్యము తప్ప మరే ఏ సాక్ష్యమును కనబడలేదు. దుర్గాదాసుగారి సాక్ష్యము చెల్లునా ఆనెను విషయమే సంభవమైనది. చెల్లినదాని కేమియును విలక్షణము. కాన ప్రభుత్వస్వాయవాదిగూడ ఉపన్యాసమువైకే ఆధారపడి వాదించెను. అదియే ఉచితరీతి. “భావోదేశమును కలిగించుటమాత్రమే ఒక ప్రయత్నించినచో అది రాజ్యదోహము మాత్రమే యగును. అటులగాక పరిచయమున స్వయముగా నతడు ప్రోత్సహించినచో నది యుద్ధము చేయుట యుద్ధప్రోత్సహము అను నేరము గురి నని న్యాయమూర్తి హేతుగుడు. గణేశదాసువర గవర్నరుగారి వై దొరతనమువారు తెచ్చిన(ఇం. లా. రి. 84. బొంబాయి పేజీ 394-40) పేర్కొనుట తీర్పుచెప్పెను. అది నేరమగుటకు యుద్ధము జరుగక క్రిందనేదనుట సత్యమేగాని యుద్ధమును జరుపుటకు ముద్దాయి విస్తారముగా ప్రోత్సహించెనందుట మాత్రము జరుగవలెను. అది ఎన్నడో ఏసందర్భముననో జరుగునని చెప్పినంత మాత్రమున నది నేరముకాదు. అతడు తన గుఱిప్రాయమును మరుగున బోధించినంతమాత్రమున నతనికి శిక్షతప్పదు. గాని యుద్ధ ప్రకటనమే ముద్దాయి సంకల్పమని న్యాయస్థానము వారికి నమ్మకము కలుగవలెను. దీనినిగూర్చి యీ రీతిగా జరుగవలెనని మేమేమియును నిర్ధారణగా తెలుపగోరము. “తగిన సాక్ష్యమైన” అను పదములనుగూర్చి ఆలోచించినపుడీ విషయములను మాత్రము జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ముద్దాయి ఉపన్యాసము అయ్యలో 11 వ పేజీలో నున్న రెండు పేరాలను వదిలి తక్కిన భాగము సంతకము చేసినచో “కాతన్యాస” అనుటకు జరుగు “తగిన సాక్ష్యమైన” అనుపదములను పయోగింపవలెను. బ్రిటిషువారితో సంబంధములేని ప్రతిప్రభుత్వమును నిర్రముగా నేర్పరచవలెను. పాపాలను న్యాయస్థానములకు కళాను పరిశ్రమలను వాణిజ్యమును నేనను పోలీసు దళమును జాతీయ పార్లమెంటును ప్రత్యేకముగ నేర్పరచవలెను” అని ముద్దాయి బోధించినను గూడ 121 క్రింద నేరము కాదు. ఆ యుపన్యాసము కడు దీర్ఘముగా నున్నది. దానిసంతయు నిచట వివరించుట అనవసరము. ఆరెండు పేరాలు లేకున్నచో 121 క్రింద కేసు తెచ్చుటకే విలక్షణమే అడ్వకేటు జన

సింధు కిలాఫతుమహాసభ
మరికొన్ని తీర్మానములు

10 వ తేదీతో సభ ముగియుట

టర్కీ దురాగతములనుగూర్చి విచారించుట కోరక సంఘమును సాక్షాత్కరణములవారు నియమింప వలయుటలో ఏవో యితరసంకల్పము లుండుట శివయమని అనుభవమునుబట్టి తెలుచుచుదిగాన నది అనుచితమని అడ్వకేటు దుపసాదించెను. ఆ తీర్మాన మామోదింపబడినది. దౌర్జన్య వినిపింతులను అసహాయోద్యమమునందును గాంధీమహాత్మునియందును సంపూర్ణ విశ్వాసము కలదు. కామనభల కేసును పోషించడమ తీర్మానములగుడ మామోదింపబడినది. మూడుదినముల సభ జరిగినది 10 వ తేదీనూచేశముతో సభ ముగిసినది.

ధర్మికాంగ్రెసు పత్రిక

సంపాదకుడు కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టు
అభినందన తంతివార్తలు
“ధర్మికాంగ్రెసు పత్రిక సంపాదకుడగు మాలానా కుతుబుద్దీను సిద్దిఖగారిని అరెస్టు చేసినందులకు మాలానాగారి నభినందించుచు వలుపురు క్రొత్తసంపాదకులకు తంతివార్తల నుండి” కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టువలన ఉద్యమమునకు మేలు కలుగవని ఆసించెను. మేము ధర్మికాంగ్రెసు, ముఖ్యముగా కాంగ్రెసుపత్రిక వారి నభినందించెదము.” అని హాకీఅబ్దుల్లా ఖాన్ డాక్టరు అస్సాగిగారు పురుషులకి ఒక తంతివార్త నంపిరి. “కుతుబుద్దీనుగారి అరెస్టువలన భిలాఫతు స్వరాజ్య ఉద్యమములకు చాలమేలు కలుగగలదు. ఉద్యమవిజయమున కాయన చాలత్యాగ మొనరించెను. నేనును నేనుచోటనీగారును అభినందించితిమి మాలానాగారికి తెలుపుచున్నా” డాక్టర్ గా కోకరింపినది. “124 ఏ (వి. పి. సి.) క్రింద మాలానాగారిని అరెస్టుచేయుటలో కొంతకష్టము జరిగినది. ఇంతవరకును మాలానాగారికి వారంటును చూపలేదు. దానినివ వారిచే సంతకము చేయించెదను. వారంటులో మాలానాగారి తండ్రి పేరు పొరబడుటగా నున్నది. దానినైన దిద్దలేదు. ప్రస్తుతము మాలానాగారిని ఏకాంతవాసపుకొట్టులో నుంచినది” కాంగ్రెసు పత్రిక క్రొత్తసంపాదకుడు ముఖ్యవాక్యమున ప్రకటించెను.

రలుగూడ నుడివెనుగాని, ఉపన్యాసమునంతయు పూర్తిగా చదువవలెను. మొత్తమున కంతకును అన్యాయించి ఆరెండుపేరాలను చదివినచో ముద్దాయి దౌర్జన్యమును బోధించెనని స్పష్టము కాగలదని “అతడు వాదించెను.” ఉపన్యాసమునంతకును పూర్తిగా చదివినచో మహామృతీయ మహాసభోదేశములను విస్తరింపజేయుటమాత్రమే తన సంకల్పమనియు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము లభించుటకే ప్రతిప్రభుత్వమును స్థాపించు తాను దేనిదిచితి ననియు వీలై సంతకము దౌర్జన్యరాహిత్యమును వదలమనెను. గాంధీజీయే గాని దౌర్జన్యమునకు ప్రోత్సహించుటనుటగాదనియు విధిలేని సందర్భము వచ్చినపుడు మాత్రము కేవలము ఆత్మరక్షకార్థము దౌర్జన్య రాహిత్యమును పరిత్యజించుట కవకాశ ముండుటకు తానా మార్గము నూరించెననియు తా నెచ్చటనుగూడ ధర్మికయోగమును బోధించనే లేదనియు యితరసాక్షులముల నవలంబించుటకే నూరించినదియు అది దౌర్జన్యమునకు ప్రోత్సహించుట కాదనియు తెల్లమగునని” ముద్దాయి వాదించెను.

ఆ రెండు పేరాలను చదివిన ముద్దాయి అభిప్రాయమునని వెల్లడించుటలేదని చెప్పి సాధ్యముకాదు. ఎటులైన నేమి దౌర్జన్య ప్రోత్సహములని మేము నిష్కర్షగా చెప్పాలము. మొత్తమునివ ఉపన్యాసమునంతకును చూచిన 121 క్రింద కేసు చేయుట కారాగృహముపడదు. ఈ విషయమున జిల్లాజడ్జి జారయలకు తెలిపినవిషయములనుగూడ మేము చదివితమిగాని వాని కలన నైన నేరము స్పష్టము కా లేదు. ఒక మెట్టు తరువాత నోకమెట్టుగా కడుకు దౌర్జన్యమునే ముద్దాయి బోధించెనని జడ్జి వాసెను. కాననే అది నేరముకాదు. ఏలనగా మెట్టు నే యుద్ధము చేయునట్లు ముద్దాయి ప్రోత్సహించుటలేదు. కాన 121 క్రింద ముద్దాయి నేరము చేసెనని చెప్పవలెనుగాననే ముద్దాయి నిర్దోషియని జారయలు తీర్పుచెప్పిరి. కాన 121 క్రింద ముద్దాయి నేరము చేయలేదని తీర్పు చెప్పుచున్నాము. వెనుక దొరతనమువారు మాటానినది తెచ్చిన కేసులో (28 బొంబాయి 706) క్రి. ప్రో. కోడు 38 ఇం. పి. కోడు 71 క్షేపణలకు ఈ హైకోర్టు న్యాయమూర్తులందఱును చేసిన వ్యాఖ్యానము ననుసరించి ఆ యుపన్యాసమునకు ముద్దాయికి ఒక్క శిక్షమాత్రమే వేయవలెను. 124 ఏ క్రింద జిల్లాజడ్జి యిచ్చిన శిక్ష విధించియున్నాడు. కాన ఆ శిక్షను రద్దుపరచిన గాని మేము మరియొక శిక్షను విధింప వలెను అని ప్రధాన న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పెను. న్యాయమూర్తి క్రంభుగానుగూడ ముద్దాయి నేరము చేయలేదనియు ప్రత్యేకముగా తీర్పుచెప్పెను.

లాహోరులో లాహిన్సుప్రభుత్వ
శిలావిగ్రహము

ప్రభుత్వమువారి సభము

ముగ్గునిసిపలుసంఘమువారి తీర్మానము

116 తేదీని జరిగిన లాహోరు ముగ్గునిసిపలు సంఘసభలో లాహిన్సుప్రభు శిలావిగ్రహమునుగూర్చిన చర్చ మరల జరిగినది. దొరతనమువారికి ఉపసంఘమువారు వ్రాసిన ప్రత్యుత్తరము సంఘమువారి ఆమోదముకోరకు చెట్టిబడినది. “లాహోరులో నున్న లాహిన్సు ప్రభుత్వ శిలావిగ్రహము సంఘమువారిచే రక్షితమగునాత్తుగాని స్వంతసాత్తుగాను, అని 28-11-21 వ తేదీని లాహోరు కమిషనరుకు పంజాబు ప్రభుత్వ కాన్సల్టర్స్ వ్రాసిన లేఖ అసంగతము, నిరాధారము. ఆ విగ్రహము పూర్తిగా ముగ్గునిసిపలు సంఘము వారికి చిచ్చి చేయబడినది. కాన నది కేవలము సంఘమువారి సాక్షి అగునని సంఘమువారి న్యాయవాదులు గూడ స్పష్టపరచిరి. అట్టి తమ సాక్షును పరిశీలించి కొలకవేయుటకు గూడ వారు పంపిన ముగ్గునిసిపలు ఉద్యోగులు శిలావిగ్రహమును సమీపించుటకు పోలీసులను జిల్లామేజిస్ట్రేటు కావలి యందుట కేవలము ఆక్రమము. శిలావిగ్రహమును తొలగించుటకు సంఘమువారు తీర్మానించుటలో నెట్టిదోషమును లేదు. అట్టి అధికారము వారికి లేదని అతిర్మానమును రద్దుపరచుచు అందులకు కమిషనరు మాపిన కారణములు అసమగ్రములు, అసంతృప్తికరములు. దొరతనమువారి లేఖలో కడపటివాక్యమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చువలెను. కాని విగ్రహమును తొలగించుటలో నెవరికిగూడ మనశ్శోభము గలిగియుట సంఘమువారి ఉద్దేశ్యముకాదు.” అని దొరతనము వారికి ప్రత్యుత్తరము పంపదలచినది ఉపసంఘము వారు సూచించిరి. దాని నామోదింపవలెనని యొక సభ్యుడు పూరించెను. ఈ ప్రత్యుత్తర మధ్యగము, ఇది సరియైన ప్రత్యుత్తరము కాదు. ఈ శిలావిగ్రహము నేమిచేసెదనని ప్రభుత్వమువారు గురి నని మా స్వంతసాత్తుని సంఘమువారు వ్రాయదలచిరి. ఇది స్వంతసాత్తుగాను దానికి భగ్ర పరుచుచుండుటకు మాత్రమే సంఘమును కధికారము కల్పించెను. ఆ అధికారప్రమాదందలి నిమిషాలకు సంఘమువారు లంఘించిలెను. అని తీర్మానమున తేదీనియను గాని యుపసంఘము అతరవాధుగాను నుచువుమంద మిరి ట్లు పంపింప గూడదు. ముందు మిరికరవరణ నుపసాదించుటకు కాని నింకొకరకు వదిలపరచు లేనిచో మిరుపన్యాయం చూడదని ఆమరవాధుగారి కభ్యుత్సాహము వారిచెను. అట్లు పన్యాయించుటకు తనకు హక్కుకలదని ఆమరవాధుగారు నడిచిరి గాని జిల్లామేజిస్ట్రేటు చేసిన పని అనుచితము అనుటకు బదులు ఉచితము అని విద్వత్తనని చివరకత తడు ప పాదిం చినను, దానిని రాబట్టని రావచ్చేను గారను వదిలించి, ఇట్లు విషయమున కలవర చుంతయును తొలగిపోయియుండ చూచు నిపుడు ఆమరవాధుగారి కలవరమును తెచ్చివెట్టిరి. కాన నిపుడు మరల కలవరము ప్రబలిండుల కరువాధుగారి కే కాన్సల్టరు నని లాలా గణపతిరాయుగారు నుడిచిరి. సవరణ వినిపించెను. మొదటికి గ్రామ మామోదింపబడినది. ప్రత్యుత్తర మసమగ్రము. లాహిన్సుప్రభుత్వ మహాసభయే సాక్షాత్కరణ గౌరవించుచు న్నార లాహి మా యుద్ధమువచ్చిట్లు మేము చేసెదనునటు సరిగాదు. అనుపవరణను రాబట్ట నిరాజముగా నుపసాదించిరి. దానికి ప్రతికూలురు 15 గురు అనుకూలురు ఒకడు. ఆదివీగి పోయినది. ఈ తీర్మానము వెనుకటి తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా నుండకుండ చూడదగునని లాలా ఉపసంఘముగా రుపసాదించిరి. అందులకు సభ్యులంగీకరించిరి. ఏలన యీ సవరణను ప్రభుత్వమునకు తెలుపుటకుగాక కిశాన్లలో నుంచుటకే ఆతడు పంపించెను.

గార్లజిన్న సరస్వత్యగారు
16 ఏండ్లు బాంబుడు
8 నెలలు కఠినశిక్ష

11 వ తేదీని కడలూరు జయిలునుండి వదలుట
తాడిపత్రిలో కల్లుకుళాములవద్ద బోధించినందులకు యీ కుర్రవానికి 5 నెలలు కఠినశిక్ష వేసి బర్హాదొర కాలకు పంపిరి. ఆ చెరసాలలో నుండ మరల అడ్మినిస్ట్రేషనును కని కేసు చేసి మరల 5 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి. ఇతడు బర్హాదొర 5 నెలలుండిన పిచ్చుట కడలూరుకు పంపిరి. అచట 8 నెలలు గడిచెను. తక్కిన రెండు నెలలును రద్దుపరచి అతనిని యీ నెల 11 వ తేదీని వదిలివేసిరి. అతడు నేడు మాకార్యాలయమునకు వచ్చి మాకీ విషయములను తెలిపెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూలై నెల 13-వ తేది

గురువారము

హజరత్ మోహనీ కేసు విచారణ :
బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు

హజరత్ మోహనీగారిపై నాగోపిం ప బడి న సమరసన్నాహప్రయత్న నేరమునుగూర్చి బొంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి గారిచ్చిన తీర్పు వివరములను మా బొంబాయి విలేఖ కుడు పూర్తిగా తెలిపియుండెను. వానిని వేరొకచో బ్రచురించితిమి. పరిహాసాస్పదమగు న్యాయభంగమును ప్రధాన న్యాయమూర్తి తొలగించెనుటకు సందియము లేదు. అహమ్మదాబాదునందు జరిగిన దేశీయమహాసభలో హజరత్ మోహనీగారిచ్చిన రెండు ఉపన్యాసములకును, అఖిలభారత మహమ్మదీయసంఘమున కధ్యక్షులుగనుండి యొసగిన యుపన్యాసమునకును, వారిపై నేరారోపణ గావించిరి. మొదటి రెండు ఉపన్యాసములును రాజద్రోహ నేరము క్రిందకును మూడవ యుపన్యాసము రాజద్రోహ నేరముక్రిందకే గాక సమరసన్నాహ ప్రయత్నము క్రిందకు గూడ తీసికొని రాబడెను. రాజద్రోహ నేరము అస్సెసరుల సహాయముతోను, యుద్ధప్రయత్న నేరమును జ్యూరుల సహాయముతోను నెవ్వనుజుడిగారు విచారించిరి. అస్సెసరు లీ యుపన్యాసములందు రాజద్రోహ నేరము లేదని చెలిపినను, వారి యభిప్రాయమును నిరాకరించి నెవ్వనుజుడిగారు శిక్షను విధించిరి. నెవ్వనుజుడిగారు అస్సెసరుల యభిప్రాయమును త్రోసిబిచ్చగలరు గాన, తమ యధికారము నటుల వినియోగించిరి. వీరు విధించిన శిక్షలపై అప్పీలుజేయ లేదుగాన, ఆవిషయమును తాము విచారించమని, హైకోర్టు న్యాయాధిపతి తెలిపెను. ఇక, యుద్ధసన్నాహప్రయత్నమును గూర్చిన నేరము జరుగ లేదని జ్యూరులు అభిప్రాయము చెలిపియున్నను, జుడిగారుంగీకరింపక కేసును హైకోర్టుకు తీర్మానము నిమిత్తముబంపిరి. హైకోర్టు వారు నెవ్వనుజుడిగారి యభిప్రాయము సంగీకరించినచో, ఒక్క యుపన్యాసమునకే రెండు శిక్షలను విధించుటకు చాల చిక్కి లుండెడివనియు, రాజద్రోహ నేరపు శిక్షను తొలగించుట యవసరమయ్యెడిదనియు, ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు భావించుచున్నారు. కాని, ఆ చిక్కులను గూర్చి యోచింపబనిలేదు. వానితో నిమిత్తము లేకుండనే, నెవ్వనుజుడిగారి యభిప్రాయము నిరాధారమయినదనియు, యుద్ధసన్నాహ నేరము నాపాదింప వీలులేదనియు, న్యాయమూర్తు లిరువురును తీర్పు జెప్పిరి.

ప్రాసిక్యూషనుకు ప్రధానాధికారము, హజరత్ మోహనీగారి యుపన్యాసమే. ఇతరసాక్ష్యమువలన బ్రయోజనములేదు. అస్సెసరీయేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధియగు దుర్గాదాసుగా రొక్కరే సాక్షులుగ విచారించబడిరి. హజరత్ మోహనీగారి యుపన్యాసము బ్రజలలో నెట్టియభిప్రాయమును కలిగించెనను సంగతినూర్చి సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనుటచే లాభములేదనియు, అట్టిసాక్ష్యమునకు విలువలేదనియు, ప్రధాన న్యాయాధిపతి తలంచుచున్నాడు. కేవలము భావోద్రేకము కలిగించుట రాజద్రోహ నేరముక్రిందకు మాత్రమే వచ్చుననియు,

ఉపన్యాసకుడు యుద్ధమున కొకచర్య నవలంబింపవలయునని పురికొల్పునపుడే, పీసలుకోడు 121 శెక్సుక్రింద అతడు నేరస్థుడగుననియు, న్యాయాధిపతి సూచించెను. ఈ నేరమునకు తోడ్పడినందులకు ఫలితముగ, యుద్ధము జరుగ నక్కరలేదు. కాని, నిందితుడు యుద్ధమును పురికొల్పెనని స్పష్టముగ రుజువుగావలయును. దౌర్జన్యము నుపయోగింపుడని కోరినట్లుగ రుజువుగావలయును. న్యాయాధిపతి యభిప్రాయమిది. అల్పస్వరూపమున పైనికుల దయారుజేయుచు, తిరుగుబాటునుగూర్చి జెడరించుచున్నను కార్సనూగారిని, అస్పృశ్యుడైన ప్రభుత్వమువారు వెనుక ప్రాసిక్యూటరుజేయుటకు నిరాకరించిరి. సర్ విలియం విన్ శెంటుగారు, సామాన్య శాసనసభలో ముచ్చటించుచు ప్రభుత్వమువారి నిగ్రహస్వభావమునకు, హజరత్ మోహనీగారిపై చర్యగదీసికొనకుండుటయే నిదర్శనమని, సగర్వముతో బలికియుండిరి. యుద్ధప్రయత్న నేరము ఆయుపన్యాసమునందు గలదని, విన్ శెంటుగారు భావించి యున్నచో, వారటుల నుడివియుండరు. న్యాయాధిపతుల తీర్పుబట్టిగూడ, అట్టి యభిప్రాయమున కవకాశములేదని, విదితమగును. మహమ్మదీయ సభాద్వైతములందు, శాంతి క్రమసాధన లను మాటలకు బదులుగ సాధ్యమును ఉచితము నను మాటలను జేర్చవలయుననియు, ప్రభుత్వముతో సంబంధములేని ప్యారత్ పరిపాలనను స్థాపింపవలయుననియు, హజరత్ మోహనీగారు కోరియుండిరి.

ఇటులగోరుట కితర ఆక్షేపణ లున్నను, 121 శెక్సు నందలి యుద్ధమునలుపు ప్రయత్నముక్రింద కిదిరాదని, న్యాయాధిపతి యుద్దేశము. ఇందు విషయమై యుపన్యాసమునందు గల రెండు ప్యారాలను న్యాయాధిపతి పరిశీలించెను. కాని, అయ్యవి దౌర్జన్యమునకు ప్రత్యక్షముగ పురికొల్పుచున్నటుల, న్యాయాధిపతి కేమాత్రము తోచుటలేదు. హజరత్ మోహనీగారు కేవలము సిద్ధాంతపూర్వకముగ సాత్వాసాధ్యములను మాత్రమే చర్చించెను. కాని, ఆచరణయందు శాంతిపథమునే ద్రొక్కెదని అతడు సభ్యులను హెచ్చరించెను. దౌర్జన్యరహిత పద్ధతియందు అతనికినమ్మకముగలదని, మహాత్మునితో నతడిటివల చెలిపినసంగతులబట్టి వెల్లడియగుచున్నది. నిర్మాణ కార్యక్రమమును, పూర్తి జేయవలయునని, గూడ అతడు హెచ్చరించెను. ఎటుటి పక్షమువారు దౌర్జన్యము నవలంబించి బాధపెట్టుచున్నపుడు, దౌర్జన్యపూర్వకముగ నిరోధింపవచ్చునా కూడదాయను ప్రశ్నను గూర్చి, సిద్ధాంతములు భేదించును. గాంధీమహాత్ముడు, ఎట్టి సమయము లందయినను దౌర్జన్యము బనికిరాదనియు, ఒరులు గలిగించెడి బాధల ననుభవించియే వారిని తమ వంకకు త్రిప్పుకొనవలయుననియు, బోధించుచున్నాడు. మహాత్ముని యభిప్రాయము భారతీయులలో సామాన్యముగ వ్యాపించియున్నది. కొందరు మాత్రము, ఇతరులు తీవ్రముగ బాధించునపుడు, దౌర్జన్యము నవలంబించి బాధలను నిరోధింపవచ్చునని సిద్ధాంతమునందు భావించెదరు. వీరయినను కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు తాము బద్ధులై యున్నంతవరకు దౌర్జన్యము నెంతమాత్ర మవలంబింపమని శాసన చేసియున్నారు. అందుచే, ప్రస్తుతమందరును అహింసాబద్ధులనుట కేమాత్రము సందియములేదు. అంతియగాని, ఏపక్షమువారును దౌర్జన్యమును సాధనము జేసికొని, తమ కార్యమును సాధింపబూనరు. ఈ సందర్భములను న్యాయమూర్తు లిరువురును గ్రహించి, 121 శెక్సు క్రింద హజరత్ మోహనీగారు నిర్దోషులని నిర్ణయించిరి. ఇంతకుమున్ను పంబాబు ఛీఫ్ కోర్టు వారు, ఒక కేసునందును, బొం

బాయి హై కోర్టు వారి కేసునందును, స్వతంత్ర పరిశీలనము జేసి, ముందు వెనుకలను బాగుగ నాలోచించి, న్యాయమును సలిపియుండిరి. దేశమునందు పరిశీలనలేకయే దారుణశిక్షా పరంపరలను విధించుచున్న నిక్కాలమున, బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు తగు విచక్షణను జూపి మామూలు త్రోవకన్న భిన్నమార్గము ద్రొక్కుచున్నదని, గ్రహింపవచ్చును.

మాండేటు పద్ధతి

మాండేటుపద్ధతి అరబ్బుల కేమాత్రము ఇష్టములేదని, చర్చిల్ గారు కామన్సునభిలో జేసిన ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. మాండేటు అననర్థమేమియో తిన్నగ చెలియక, అరబ్బులు కలవరపడుచున్నారనియు, మాండేటు అనిన పరాధీనత పెంపొందించుట యని వారు భ్రమపడుచున్నారనియు, చర్చిల్ గారు నుడివిరి. చర్చిలుగా రెంత విశదపరచినను, అరబ్బుల యనుమానము దీరినగాని ప్రయోజనముండదు. స్వయంనిర్ణయాధికారము ప్రతిజాతికిని ప్రసాదించుటకు బదులుగ, మాండేటు లను నూతనపదమును నిర్మించుటవలన, క్రొత్త సమస్య లుదయించుచున్నవి. అరబ్బుల యనుభవములు, వారి కనుమానము గలుగజేయుచున్నవి. వారికి మొదట గలిగిన యుత్సాహము తొలగిపోయినది. స్వతంత్రులమగుదు మను నాశ యడుగంటుచున్నది. పాలెస్టీను మాండేటును తాము నిరాకరించినటుల చెలుపుటకు అరబ్బుల రాయబారము ఇంగ్లండుకు బోయియున్నది. లండను టైమ్సుపత్రికకు జెరూసలేం విలేఖకుడుపంపిన తంతి వార్తయందు, పాలెస్టీను మాండేటుకు తమ యసమృత్తిని చెలుపుటకుగాను, నేటిదినమున సమ్మెకట్టుటకు అరబ్బుల కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించినటుల ప్రకటింపబడెను. అరబ్బుల వ్యవహారము ఏ మాత్రము అనుకూలముగ లేదు. సంగీష్టసిద్ధి ఇంకను అధికమగును గాని తగ్గిపోవదు. ఇదియంతయు తుర్కీ సమస్యను తిన్నగ పరిష్కరింపకుండుట చేతనే తటస్థించుచున్నది. మాండేటులను నెలకొల్పుటచే, వెనుకటి గోడుగూడ పోయినది. తుర్కీ సమస్యను గూర్చి విచారించుటకు మరియొక సమావేశము గూడునని ప్రకటింపబడినది. దీనియందు, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, తుర్కీ, గ్రీసు, ఇటలీ దేశములు పాల్గొనునని తెలియచున్నది. ఇందువలన నయినను లాభము గలుగునని తోచదు. ప్యారిసు తీర్మానములను కదలింపగూడదని ఇంగ్లండు పట్టుబట్టుచున్నది. ప్యారిసు తీర్మానము ననుసరించి సమాధానము గుదురుట దుర్లభమని గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీ వ్యవహారము విషయమై ఎంతకాల మీరీతిని జాగురు మూతల నాడెదరో తెలియదు. హిందూ దేశమునందేమి, మరియితర మహమ్మదీయ దేశములందేమి, తుర్కీ సమస్యమూలమున అశాంతి రానురాను ప్రబలి మగుచున్నది. ఇంగ్లండు ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగుచున్నది. దూరమాలోచింపక తమకుండేటికి మూడేకాళ్లని, బిటీషుమంతులు వాదించుచుండు సంతవరకు తుర్కీ వ్యవహారము పరిష్కారము గాంచనేరదు. గ్రీసువారు తుర్కీపై అకారణముగ విజృంభించి, కలవరము గలిగించుచున్నారు. వారి సంచలనము నరికట్టుట కింతవరకెవరును పూనుకొనలేదు. భావిస్థితి అంధకారబంధురముగ నున్నది. ఇప్పటికేయినను ఇంగ్లండు న్యాయబుద్ధితో బ్రవర్తించుచో, కిలాఫాత్ సమస్య పరిష్కారమగును. ముం దేమగునో చూడవలయును.

కా గ్రెసు: మహారాష్ట్రపక్షమువారు చీలదరా? మహారాష్ట్రపక్షమువారు కాంగ్రెసునుండి పోయెదరని ప్రతిపక్షములు బుజము లెగురవైచుచున్నారు. కాంగ్రెసుపై తిరుగబడెదమని, జయకరుగారు దెలిపినటుల కథయొకటి ఇటీవల ప్రచురింపబడినది. దీనినాధారముగ గైకొని కాంగ్రెసు నందు చీలికగలిగెనని, ఆంగ్లోహైందవపత్రికలు పట్టరాని సంతసము దెలుపుచున్నవి. కాని, ఈ సంతసము నిరాధారమని, నేడు తెలిసిన వర్తమానము వలన దెలియుచున్నది. జయకరుగారు కాంగ్రెసుపై తిరుగబడెదమని ఎవరితోను జెప్పియుండలేదనియు, ఈ కథ కేవలము కల్పితమనియు, మహారాష్ట్ర నాయకులలో ముఖ్యులొకరు దెలుపుటయేగాక, కేసరిపత్రికగూడ అటులనే వ్రాసెను. ఎంతటి యిబ్బందులు తలపించినను, తాము కాంగ్రెసునుండి ఎన్నడును చీలిపోమనియు, తాము కొలదిమంది యగుచో స్వల్ప సంఖ్యాకులు గనుండి కాంగ్రెసు సందేహనిజేయుచుందుమనియు ఈ మహారాష్ట్ర నాయకుడు ఖండితముగ దెలిపెను. ప్రధాన విషయములందు మహారాష్ట్ర పక్షమునకును తదితర పక్షమునకును ఏమాత్రమును భేదము లేదనియు, స్వల్పవివరములలో మాత్రమే కొంచెము భేదము గలదనియు, ఇతడు సూచించుచున్నాడు. ఏప్రతిష్టాపన యందయినను, అభిప్రాయభేద ముండుట సహజము. అది సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడును గాని ప్రతిబంధకముగ నుండదు. లోకమాన్యతలకుమహాశయిని పూజించి గౌరవించెడి మహారాష్ట్రులు కాంగ్రెసును విడనాడెదరనియూహించుట కయినను వీలుండదు. పూనాపట్టణ ముగిసిపలు సంఘమువారు, కేలూరుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద సమావేశమై, శాసనాతికమణ సంఘ సభ్యులగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికిని, హాకిం అజ్మల్ ఖాను గారికిని స్వాగతప్రత్యమును సమర్పించి నిశ్చయించిరి, నేటి తంతివార్తలలో గలదు. కాంగ్రెసుపై మహారాష్ట్రులకు గల భక్తి ఇందు మూలమున వెల్లడియగుట లేదా? కాంగ్రెసు రానురాను బలపడుచున్నది. స్వల్పాభిప్రాయభేదము లున్నను, సవి కాంగ్రెసు బలమునకే తోడ్పడుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ జాతీయప్రతిష్టాపనమే. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను నిర్వహించుటకు దేశము సంసిద్ధత జూపుచున్నది. అన్ని భాగముల వారును, ప్రజా ప్రతిష్టాపనయగు కాంగ్రెసుపై జూపెడి భక్తియే, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికి అనుకూల చిహ్నమగుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షములు సంతసింప బనిలేదు.

జర్మనీ దుస్థితి
జర్మనీ దివాలాదీయుచున్నది. మిత్రమండలి కీయవలసిన నష్టపరిహారమును జర్మనీ చెల్లించుట దుస్థరమని వెల్లడియైనది. ఫ్రాన్సు ఇంగ్లండు దేశముల నీ వార్త కలవరపెట్టుచున్నది. లాయడు జార్జిగారు, ఫ్రెంచిమంత్రియగు పాంకేరుగారిని వెంటనే ఇంగ్లండునకు రావలయునని కోరుచున్నారు. ఉభయయును, జర్మనీస్థితిగూర్చి ముఖ్యముగ సంప్రతించెదరు. పూర్వము సిల్లింగు ఖరీదుండిన జర్మను మార్కు నాణెమున కిప్పుడు వెన్నెలో పదియవ వంతు విలువమాత్రము గలదు. జర్మనీ పూర్తిగా దివాలా తీయుటయే మంచిదనియు, వెలుపలివారు సహాయము జేయుటవలన ప్రయోజనము లేదనియు కొందరు తలచుచున్నారు. జర్మను లీయవలసిన నష్టపరిహారముపై ఆశల నన్నిటిని బెట్టుకొనిన ఫ్రాన్సుదేశమునకు, జర్మనీదేశ సందిగ్ధ స్థితివలన కలిగెడి ఆకాభంగ మింతింతయని జెప్పవీలుండదు. లండను టైముస్ పత్రికకు మాత్ర

ము ఇంకను గుండెచెదరలేదు. జర్మను భాగ్యముంతయు, జర్మనువర్తకుల చేతులలో నున్నదనియు, విదేశపు సెక్యూరిటీలలో వీరు తమ డబ్బును దాచి జర్మనీ దివాలాదీయు చున్నటుల నటించుచున్నారనియు, నష్టపరిహారమును, తప్పించుకొనుటయే వీరి యుద్దేశమనియు, అందుచే జర్మను ధనికుల నుండి నష్టపరిహారమును పూర్తిగ లాగుకొనవలయుననియు టైముస్ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఇట్టి నిర్బంధపద్ధతివలన, జర్మనులనుండి డబ్బు నెంతవరకు సంపాదించవచ్చునో తెలియదు. మొత్తము మీద యూరపుఖండము దివాలా తీయుచున్నదని చెప్పవచ్చును. జర్మనీ దివాలా దీసిన, అనేక దేశము లట్టి స్థితిలోనికి బోవును. మిత్రమండలిదేశముల కప్పుల నిచ్చిన ఇంగ్లండునకు గూడ తీరని ధననష్టము వాటిల్లును. పాశ్చాత్య పారిశ్రామిక, రాజకీయ పద్ధతులు తుదకెట్టి దుర్భరస్థితి దెచ్చిపెట్టినవో గ్రహింపవచ్చును. ఇంకను వానినే పట్టుకొని ప్రాకులాడదలచువారు, ప్రపంచపరిస్థితులను గ్రహించి వివేకముతో మెలంగుట యుక్తము.

జగ్గుల్ పాపాగారి విడుదల
జాతీయోద్యమములను సశంపజేయుటకై, ముఖ్యనాయకులను కారాగృహమునకు బంపుటకన్న వ్యర్థమగు కార్యముండబోదు. ఇందువలన జాతీయ సమస్యలు అనుకూలముగ పరిష్కార మగుటకు మారుగ మరింత విషమస్థితిలోనికి వచ్చుట యనుభవసిద్ధము. జగ్గుల్ పాపాగారు, ఈజిప్టునాయకుడు. ఈజిప్టు ప్రజాశయములు వీరి యందు మూర్తీభవించెననుట, అతిశయోక్తి గాదు. జగ్గుల్ పాపాగారు లేకుండ ఈజిప్టును గూర్చి యోచించుటకు వీలులేదని, లేబరుపార్టీ రాయబారము వెనుక స్పష్టపరచియుండెను. ఇట్టి సందర్భములలో జగ్గుల్ గారిని కారాగృహమున నుంచి, ఈజిప్టుదేశ స్వాతంత్ర్యసమస్యను పరిష్కరింపదలచుట వ్యర్థప్రయత్నము. ప్రస్తుత సమయమున, వీరిని నిర్బంధించి, కొత్తవిధానము నేర్పలుచుటవలన, బ్రిటిషువారి కీర్తి విస్తరింపలేదు. ఈజిప్టు శాంతిపడలేదు. ఆరరుహౌడరుసన, డాక్టరు క్లిఫ్ఫర్డు, క్లిన్సు, ఫ్రాంకు హౌడెసు, బర్నార్డుమా, మొదలగు ఆంగ్ల నాయకులు, లాయడుజార్జిగారి కొక లేఖను పంపుచు ప్రవాసమునకు పంపిన జగ్గుల్ పాపాగారిని, తదితర ఈజిప్టుదేశీయులను వెంటనే నిర్బంధమునుండి విడిచిపెట్టవలయునని దానియందు గట్టిగ కోరియుండినటుల, రూటరు దెలుపుచున్నాడు. లాయడుజార్జిగారు లేమి జేసెదరో తెలియదు. హిందూదేశమునందు గాంధీమహాత్ముని, ఈజిప్టుదేశమునందు జగ్గుల్ పాపాగారిని నిర్బంధించుట వలన, ప్రపంచదృష్టిలో ఆంగ్లదేశపు కర్తకెంతయు కళంకము వాటిల్లెననుట స్పష్టము.

రాటపు మహిమ
రాటపు యువయోగమునుగూర్చి బెంగాలు మంత్రియగు గౌ. నవాబు ఆలీచౌదరీగారు దెలిపిన వాక్యములను పరికింపవచ్చును దేశపుముక్తి రాటము వలనమాత్రమే గలుగునను నమ్మకము, వీరికి లేకున్నను, వస్త్రపరిశ్రమను వృద్ధిపరచుటకును, ఆర్థిక స్థితిని చక్కబరచుటకును అవి రాటము మిగుల యువయోగపడునని వీరు భావించుచున్నారు. ఆ కారణముచే నాలువడుకుటకును నేతనేయుటకును బూనవలయునని, పరిశ్రమల శాఖవారిని వీరు కోరియుండిరి. రాజకీయ విషయములగూర్చి అభిప్రాయభేద మెంతయున్నను, ఎల్లరును రాటమునుచేపట్టుచో, దేశోద్ధరణ కెంతయునును తోడ్పడగలరు. రాటమనినచులకనజేసిన పలువురు దానియవయోగము నిపుడు అంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది.

స్థానికవార్తలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కంఠాధ్యక్షుని చిర నానూ, ఆనందభవనము, సోదరుల సోదరు, బొంబాయి అని వ్రాయవలెను.

శాసనసభ రాజీనామా:— తేము ఆర్థరు రిచ్చర్డ్స్ గారి మద్రాసు శాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా వ్రాసంగిరి.

హరికథా కాలక్షేపము:— పొన్నప్పన్ సంత పార్కుటవునులో ప్రతిదినమును జరుగు శ్రీ మద్రామాయణ కాలక్షేపమునందు సీతాకల్యాణ కథా కాలక్షేపము. కేవల దినము (జూలై నెల 14 వ తేది శుక్రవారము) రాత్రి 9.30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ శృంగస్వామి శాస్త్రిలవారిచే జరుపబడును.

పోస్టులు ప్రకటనము:— పోస్టులయెడకు పోవు రిజిస్టరుకాని ఉత్తరములు మద్రాసు జిల్లా పోస్టాఫీసులో జూలై 16 వ తేది ఉదయం 7 గంటలవరకును, రిజిస్టరులు పార్సెల్స్ 15 వ తేది శనివారంసాయంత్రం 8 గంటలవరకును తీసికొనబడును. సబ్ ఆఫీసులలో యెంతవరకు తీసికొనబడునో అక్కడనే విచారింప వచ్చును.

హరికథా కాలక్షేపము:— మద్రాసు భగవత్ కథా ప్రసంగసభ యజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ నుండలేక భాగవతార్ గారు (మాయవరం) మినాపేటి కళ్యాణమును 16 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు వొండమండలం మైన్సూలులో హరికథ జరుపుదురు.

ప్రభుత్వస్వాధీనము:— మద్రాసులో అజిత్ హిందీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడిన 'గుల్ డస్తాయీరాజకర్' అను ఉరుకు కరపత్రమును అందుకు సంబంధించిన కాగితములను ప్రభుత్వస్వాధీనము జేసికొనబడెను.

"వాక్ గార్డ్ ఆఫ్ యిండియా" అను ఇంగ్లీషువార్తా పత్రిక కాపీలన్నియు ప్రభుత్వస్వాధీనము జేయవలెను.

నిమ్న జాత్యుద్ధరణసంఘము:— ఈసంఘ సందర్శనము 14 వ తేది శుక్రవారం సాయంత్రం 7 గంటలకు చింతా ప్రతిష్టలోని గోపతి మహాదేవ చెట్టి రాజిపాతశాల కార్యాలయము పాఠశాలభవనములో ఆర్. ఎ. లెక్కె గారు "సహకారము" ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. స్వామి బ్రహ్మసంయలవారు వ్యాసారాధి యొక్క స్మేరి రోడ్డులోని రామదాసు హాలులో "స్వయంసహాయము" ను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసుకొనుట:— పి. ఎస్. రావు ఐ. సి. ఎస్ గారి సోదరుడును గోదావరి మండలమునందలిరాజమహేంద్రవర వాస్తవ్యుడునగు వెండ్లూల రామారావుగారు చెన్నపురి వైద్యకళాశాలలో చదువుచు తిరువళ్ళీలోని విక్టోరియా హాస్టలులో నివసించుచుండిరి. ఇతడు ప రీ టి యందు తప్పిపోయెను. ఆ విచారముచే ప్రాణత్యాగ సంకల్పము కలిగి చెన్నపురినుండి 10 మైళ్లదూరముననున్న ఎన్నూరుకేగి అచట విషపానముచేసి చనిపోయెను. ఆతని శవ మచట కనబడెను. శవము ప్రక్క నొక గిన్నెయుండెను. ఈ యువకుని ఆత్మహత్య కెంతయు చింతించు. పి. సి. ఎస్. రావుగారికిని యితర బంధువర్తమునకును మా సాక్షాత్తు నందించుచున్నాము.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

ఈసంఘసభ యూనెల 17 వ తేదిన 12 గంటలకు బెజవాడ స్వరాజ్య ఆఫీసులో జరుగును గాన సభ్యులు తెల్లరు రాసాధితులు. — ఆధ్యక్షుడు.

సర్ చిమకలూర్ సెతల్వాడుగారు మంగళవారమునాడు రాజప్రతినిధిగారి బసకేగి అచట విందుగడిచిరి రాజప్రతినిధిగారితో ముచ్చటించిరి.

విదేశ వార్తలు

సమీక్షాచ్య సమస్య

ప్రాథమిక సమావేశము.

లండను, జూలై 10:—సమీక్షాచ్యమున కాంతిసాప సభగాను బ్రిటును, ఫ్రాన్సు, టర్కీ, గ్రీసులను సుధి ప్రాథమిక వరతులను కుదుర్చుకొనుటకు గాను సమావేశపరచుటకు బ్రిటిషువా రంగీకరించిరి. ఈ రు ఘ్న య కాల వారణ మొన ర్చుకుంత జేయుటకుగాను పారిసు మావనలందు మార్చు గలిగింప కుండు వరతులపై బ్రిటిషువా రందల కంగీకరించిరి. సమావేశ ముజరుగు ప్రకేత మింకను నిర్ణయింపబడలేదు. ఈ సమావేశము నందు ఇటలీవారుగూడ పాల్గొనెదరు.

పాలస్తీను మాండేటు

చర్చిలుగారి ప్రసంగము

లండను, జూలై 11:—కామన్వెల్త్ లందు ప్రశ్నితర ముల సందర్భమున చర్చిలుగారు ఇట్లు చెలిపిరి:—ఈరాత్రు ప్రభుత్వమువారితో గావించుకొన నుద్దేశింపబడిన యొడం బడిక ఇంతవరకును గావించుకొనబడలేదు. రాయబారములు ముగియవచ్చుచున్నవి. త్వరలోనే ఈ విష యమై పూర్వముగ వివరముల దెలుపగలవని దలచుచుంటిని. ఈ యొడంబడికపై సంకేతము లొనర్పబడిన వెంటనే యొడంబడిక సభవారికి దెలుపబడును. వారము పదిదినములలో నిదిజరుగును. ఇందేదియు నూతనమైనదిలేదు. కానిచ్చిచ్చిన్న విషయములలో మాత్రము వానారాష్ట్రసమితివారి తీర్మానమునకు భంగముగ లేనంతవరకు అరబ్బీయుల యాశయములను నెరవేర్చుటకు ప్రభు త్వమువారు యత్నించుచుండిరి. సకాలములోనే వానారాష్ట్ర సమితివారికా యొడంబడిక పంపబడును. ఒడంబడిక యంగీకరింప బడకపూర్వము ఈరాత్రు కామన్వెల్త్ వారికి కానిని నివేదించవలెను.

మాండేటరీవలన వచ్చు సహకారముల నన్నిటిని ఈ ఒడంబడిక గూడ గలుగ జేయుచుండెను గాన వానారాష్ట్ర సమితివాన ఈయొడంబడిక కభ్యంతరములు జనించునని యెంచు టలేదు.

అరబ్బీలు గోరికటల మాండేటును సంపూర్ణముగ దొల గించియెడలబ్రిటిషు పారుభారము చాలవరకు తగ్గుననుచున్నది. కుచర్చిలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు “మాండేటు” అనుపదమునకు సరితుగునర్థమును తెలిసికొనక అరబ్బీలు అపదము ను జ్యేష్ఠించుచుండిరి నుడిచిరి. మాండేటుఅనగా నితరులు తమ పై యధికారమును చెలాయించుటకు వచ్చిదమ్మును దాస్యమున ముంచెదనను పారబాట్టిప్రాయముచే భయపడుచుండిరి. అదేత యునకు నిర్ణయింపబడిన దాద్యతలను సరిగ నిర్వహించుటయే మాండేటుయొక్క మూలదేశము. ఈ రాత్రునుండి బ్రిటి షుప్రతిజ్ఞను తొలగించెద మని దెలిపించిన యెడల అరాజకము ను, గందరగోళమును, చీర్చిల్లును అప్పుట వానహించి గొప్పవిషాదములు సంభవించు నని వారు నుడిచిరి

అరబ్బీలయస్సన్నతి

లండను, జూలై 10:—కెనీసిలనునుండి “తైమ్సు” పత్రికా విలేఖనములు దెలుపుచుండెను. బాల్కన్ గారి ప్రకటన యందు పాలస్తీనును గూడ మాండేటునందు జేర్చినందులకు అర బ్బీ కాంగ్రెసువారు ప్రపంచమునంతటను తమయస్సన్నతిని దెలు పుచు తీర్మానములు గావించిరి. 13-వ తేదీన అసమ్మతి సూచక ముగ సోకసమ్మతము నేర్పబడినది. చర్చిలుగారికిరల ప్రకటన యందు చెలిపిన రాజకీయవిధానముపై వసంత్యప్తి యధికమగు చున్నది.

మిత్రమండలి మధ్యన తిత్వము

లండను, జూలై 11:—మిత్రమండలి గ్రీకు తుకమ్మ ప్రతినిధులను కలిసికొని ఇరుపక్షములవారికి మధ్యవర్తులుగ నుండి సమాధానము కుదుర్చులెనను పరానుమాచనకు బ్రిటిషు వారంగీకరించినట్లును, ఇరుపక్షములకును యొడంబడిక వరతు లను కాము నిర్ణయించు నూచనను బ్రిటిషువారు వదలకొని నట్లును చెలియవచ్చుచున్నది.

ఇంగ్లండునందలి రాములుకాతేలి ఆఫ్ ఫిజిషమునందు ఈ క్రింది భారతీయ విద్యార్థులు యుత్తిరులెరి: ఇ. ఆరుద్ర. బి. జేత రాము, బి. విగ్నా రాజు (పిరందవనిసోను) టి. జోసెపు (మద రాసు), బి. సింగు, హెచ్. చంద్ర శీరిద్దరు కింగ్సు కాలేజీనుండి చదివురు.

కాస్తిగారి పర్యటనము

విల్లింగ్డును, జూలై 10:—కాస్తిగారిని దర్శించివచ్చుం పగా న్యూజిలాండును దాను గోరవలసిన దేదయు లేదని చెలి పెను. న్యూజిలాండునందు రెండువందల భారతీయులు మూతమే గలరు. వారికిదివరకే ఎన్నికలవాక్కు లొసగబడెను. వినకు ఇంకను కొన్ని స్వల్పవిషయములు గలవనియు వానినిగురించి ప్రభుత్వమువారితో సలహాతించి పరిష్కరించుకొనదగు ననియు కాస్తిగారు పలికిరి. అందుచే న్యూజిలాండును తాము గ్రహించి భారతదేశమును న్యూజిలాండునకు గ్రామ్యామోనర్పటయే తమ పనియని వారు చెలిపిరి.

విల్లింగ్డును స్వ్యాగతము

విల్లింగ్డును, జూలై 11:—కాస్తిగారిచ్చటకు తేరినపు డత్యుత్సాహ పూర్వకము గు స్వ్యాగత మొనగబడెను. మే యరు గా త ప న్య సిం తు చు కాస్తిగారు సామ్రాజ్యతీమాని యనియు ప్రపంచవ్యవహారములను గ్రహింప దత్తుడనియు ప్రకటించిరి. కాస్తిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు తన కొసంగబడిన యద్భుతముగు స్వ్యాగతమునకు ఆనంద మందితి మనియు తానెట్టి స్వ్యాగతముల కలవాటూ పడితినియు నుడి చెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వామిగ నుండుట భారతదేశభాగ్యము. ప్రపంచమునందంతను, వ్యాయము నిష్పక్ష పాదియులను స్థాపించుటకు యత్నించుచున్న బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మువారు తమ సామ్రాజ్య పౌరులవిషయ మాలోచించ వలెనని వారు నుడిచిరి.

తమవార పార్లమెంటు సభ్యులు కాస్తిగారికి విందొ నర్పిరి. ప్రధానమంత్రి మాస్మిగారు ప్రసంగించుచు నింతవరకును సామ్రాజ్యసమావేశమునందు కాస్తిగారికంటె ధీకాలు లేవ్వ రును పాల్గొనియుండలేదని నుడిచిరి. కాస్తిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు భారతదేశము సుభ్రాంతి అధినివేశనామము నొందుటకుగావించు ప్రయత్నములందు, ఇతరులతో బాటు మాస్మిగారి సానుభూతిగూడ బడయునని నుడిచిరి. సామ్రాజ్య మునందన్ని భాగములు సన్మోక్షములుగ దగ్గరకు వచ్చినవ్వడే సామ్రాజ్యబలము కుశీలమగునను భావము, సర్వగామ పూర్వ కాలమునందుకన్న నిష్క డధికముగ నధినివేశములందు వ్యా పింజెనని కాస్తిగారు చెలిపిరి.

సామ్రాజ్య సంపద

ఆభివృద్ధి పరుచుట ఆవశ్యకము

లండను, జూలై 11:—సామ్రాజ్య సంపదల సభిర్భి పరుచుట యొక్క యావశ్యకతను గూర్చి తైమ్సు పత్రిక ఇట్లు వాయుచున్నది:

సామ్రాజ్యసంపద సభిర్భి పరుచుటకై చురదృష్టిని కేం ద్రికరింపవలెను. ఇతరదేశములందు బ్రిటిషువ్యాపార మభివృద్ధి యగుచున్నది. యూరపునందు బ్రిటిషువ్యాపారము ఊడించుటచే ఈసప్తము వ్యాపారములందు పూరితమయెను. విదేశవాణిజ్య ము సభివృద్ధిపరుచుటకు సర్వగామ పూర్వకాలమున ప్రయత్నిం చున భుజ్యాము లెచును సామ్రాజ్య ప్రయోజనముపై దృష్టిక షరల్పకపోతేను యిది విచారించు చుండుది. ఇతరదేశము లందున్న అధినివేశములనుండియే బ్రిటునకు ముడిపదార్థములును ఆవరపదార్థములును రావలసియున్నది. అంగ్లేయు జీవితవిలువ తగ్గుతుండజేయువలె నన్న వీలతో సమాకారముతో మెలగలేదు. లండను వాణిజ్యసంఘమువారు ఎంతైన వెటిల్మెంటు చట్టమును ఆమోదించుచు సామ్రాజ్యసంపదల సభిర్భిపరుచుటకు యత్నింప వలెనని నూచించిరి. ఇందులకుగాను సామ్రాజ్యసమావేశము నేర్పా టుజేయవలె ననియు అందు వాణిజ్య పారి వాణిక సంఘములకు ప్రోత్సాహ మొనకలె ననియు చెలిపిరి.

సామ్రాజ్యసమావేశని వేదికము

లండను, జూలై 10:—1917, 1918 సం.ల సామ్రాజ్య సమావేశములందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్య సంపదల గురించి దెలుపబడిన నివేదికలను ప్రకటింపవలసిన దను ప్రత్యక్ష బాధుభూర్జి గారు కామన్వెల్త్ లందు ప్రత్యుత్తర మొనగుచు నిట్లు నుడిచెను. ఆ సమావేశములందు జరిగిన రహస్య సర్వలనుండి విడదీసి ఈవృత్తాంతములు వేరుగా ప్రకటింప బడజాలవు.

ఇవరకు జరిగిన సామ్రాజ్యసమావేశములను గురించి ఇట్టి వివరములు దెలుపబడలేదా యని ప్రశ్నింపగా నిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

సామ్రాజ్య రాజకీయవిధానమును గురించి సామ్రాజ్య సమావేశచర్చలు ప్రభుత్వయంత్రవర్గ చర్చలయాపమును కాలపు చున్నది. అందుచే వాచర్యలు సంపూర్ణముగ ప్రకటింపకుండ కొంతభాగమును మాత్రమే ప్రకటించుటకు వీలులేదు. అధినివేశ ములును, మాతృదేశమును పరస్పరము మనసు విప్పి సంపూర్ణపు టయే సామ్రాజ్యసమావేశోదేశము. ఆవర్చలను ప్రకటించిన యెడల నీయుద్యోగమునకే భంగము గలుగును. ముఖ్యాంశములు ప్రకటించుట కెట్టి యభ్యంతరములు గలవో వాట గానించుట లేదు.

హేగు సమావేశము

అసంతృప్తికరమూచనలు

హేగు, జూలై 9:—అంతరజాతీయ హేగు సమావేశము అసంతృప్తికరముగనే యుండెను. రష్యాలో నివేదికల సా త్తులను తిరిగి ఇచ్చెననుని దెలుపుచు రష్యాప్రతినిధులు గావించిన మావనలను వారాంత్యమున సమావేశమువారు చర్చించిరి. కాని అవి అసంతృప్తికరముగ నుండెను. మొత్తము ఆస్తులలో తిరిగి ఇచ్చువానసంఖ్య పదియవంతులైనవలేవు.

విదేశీయుల ఆస్తులలో 90 వంతులు తిరిగి ఇచ్చివేయ బడునని క్రాసినుగారు గావించిన ప్రసంగమును గురించి విచా రింపగాయుజుము నొనగుటను గురించి సోవియట్టులతో ముందు ఒడంబడిక గావించుకొనిన తరువాత, రష్యాయందు ఆస్తులుగల ఆయా యజమానులు తమ ఆస్తులను గురించి సోవియట్టు ప్రభు త్వమువారితో ప్రత్యేకముగ సలహాదించినతరువాత నవి తిరిగి ఇచ్చివేయబడునని క్రాసినుగారు చెలిపినట్లు చెలియుచున్నది.

ఈ నియమము విదేశీయప్రతినిధులకు దుచించుట లేదు. ఇందువలన యజమానులు, సోవియట్టుల దయాభర్త భిక్షమునకు పాలు గావలసి వచ్చునని వారెంచుచున్నారు.

రష్యాయందు వ్యవసాయభివృద్ధిగోరకుగాను ఇవివరకే చాలవిదేశీయ కంపెనీలకు ప్రత్యేకవాక్కు లొసగబడెనని ఋణముల యుపసంఘమునందు లిక్విడాపుగారివలన చెలియ వచ్చెను. ఒకకంపెనీవారికి 100000 పౌండ్లయల ప్రదేశము సగబడెను. 40 లక్షల పౌండ్లయల ప్రదేశము నిట్లు ఒసంగు టకు సోవియట్టులు ద్వేషించిరి. రహదారుల నభి వృద్ధి నొనర్చుటను గూర్చి ప్రసంగించు నందులకు భనము ననుకూర్చుటకు దమప్రభుత్వమువారు తుక్కుటై యుండిరిని లిక్విడాపుగారు చెలిపిరి. 15000 వర్షుల పానునను రైలు మార్గమును నిర్మించుటకు రష్యలు దలపెట్టిరి. (వర్షులనగా మూ మారు 2/3 మైలునకు సమానము)

జర్మను ఆర్థికస్థితి

లండను, జూలై 11:—జర్మను ఆర్థికస్థితిగురించి “తై మ్సు” పత్రికప్రధానవ్యాసమున నిట్లు వ్యాఖ్యాన మొనర్చు చున్నది:—జర్మనీయందు నిజమగు పలుకుబడియు బలమును పారిశ్రామికల చేతులలో నున్నది. జర్మనీ ఆర్థికసంపద యంత యు వాణిజ్యులలో నున్నది. వీరు తమభవమున విదేశము లందు వర్తిమలకు వెచ్చించుచు జర్మనీ ఆర్థికసంపదపై మిత్ర మండలి యాజమాన్యమును తప్పించుకొనుచున్నారు. జర్మనీ దివాలాతీయుని లెడరించియు, జర్మను సామ్రాజ్యప్రజల వీడ తనమును కష్టములను గనపరచి యు నట్లు పరిహార బాధ్యతలనుండి తప్పించుకొన యత్నించు చుండిరి. ఇటీవల పరిస్థితులు మిత్రమండలి కనుబ్రాముటకై యు ద్వేషింపబడెను. దీనిని గాంచి మిత్రమండలి తొందరపడి భిక్షింపక మెల్లగా వ్యాగ్రతతో జర్మనీ ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారింపవలె ను. సర్వగామ నేరము జర్మనీనుండి తప్పించి మిత్రమండలితలపై పూర్తులగుగా నిటీవల ఇంగ్లండు ప్రాంసుదేశములం దొకయొ వ్యయము బయలుదేరదీయబడెను. ఇట్టిప్రయత్నములు నిరసింప బడకపూర్వము నష్టపరిహారములను గురించి చర్చించుట మరొకటి చిట్కల కు మాత్రమే కారణమగును. జర్మనీ ఆర్థిక సంపత్తిని సంపూర్ణముగ పరిశోధించి వారిముకుల సీగ మొత్తమును నిర్ణయించి అనియమములు సంపూర్ణముగ వా చించులో నుంచుటకు గట్టి ప్రయత్నము లొనర్పబడెను. వానిని భంగపరుచుట నెత్తుములను సాగనియరాదు. శిథిల మొనర్చ వీలులేని వ్యాయమాత్రము ననుసరించి ఈ సమస్య పరిష్కరింప బడవలెను.

మార్కు వెల

లండను, జూలై 11:—మార్కువెల ఈ దినమున కొం చెము హెచ్చెను. కేనివారమువారు సమరనునకు 2450 మార్కు లును ఈ దినమున 2276 ను ఇచ్చుచుండిరి.

నష్టపరిహారములు

నష్టపరిహార సంఘమువారివద్ద నిజవయించబడిన నిధి యొక్కవడ్డీకుండి 180 లక్షల మార్కులను జర్మనీ రాజోవు శుక్రవారమునా డీయవలసియున్న 300 లక్షల మార్కుల నష్ట పరిహారమొత్తములో చెల్లుబెట్టుటకు సంఘమువారు రంగీకరించిరి.

కొయిలిమను ప్రభుత్వము

బర్లిను, జూలై 11:—సోవియట్టులలో నధిక సంఖ్యాకు లు జర్మను ప్రభాస్వామ్య ప్రభుత్వము వారి విధానమునును బలపరుచుచు తీర్మానించిరి. జర్మను ప్రభావతమువారిని కొయిలిమను ప్రభుత్వమునందు జేర్చుకొనరా దని ప్రభా పక్షమువారిలో మైత్రిని గావించుకొన్న ప్రభుత్వ పక్షముతో సోవలు డెమోక్రాటికు పక్షమువారు కలియజూచ నయిగూడ తీర్మానించిరి.

విగ్గండు పరిస్థితులు

నిర్బంధితులగు విప్లవకారులు తప్పించుకొనిపోవుట కొండపోరాటము

లండను, జూలై 11:—విగ్గండు పరిస్థితి ప్రధానకార్యాలయమువారికి బిల్లు ప్రకటించుచుండిరి. దట్టియనందు జరిగిన పోరాటములందు 19 గురు సైనికులు హతులైరి 111 మందికి గాయములు తగిలెను. 65 పౌరులు హతులైరి 261 పౌరులకు గాయములు తగిలెననియు యంచకా వేయబడినది.

కేన్సిల్ పీఠియందు విప్లవకారుల ప్రధానకార్యాలయము లొంగిపోయిన పుట్టి నుండి యుద్ధ విను నందు కాంతముగ న యుండిన. చచ్చుటచేత సమీపప్రదేశములందు మాత్రము పొంచియుండి తుపాకులను పైబిచ్చుచుండిరి. కాని కత్తెరాత్రి కాంతికి భంగము గలిగెను. పైపైనుగ్రీనువద్దను, ప్రిలోర్నుకొద్దుద్దను, రెండుప్రదేశములందు సైనికశక్తులులు జనుచుండగా విప్లవకారులు పొంచియుండి యెదిరించిరి. విప్లవకారులు పార్లమెంటువరకు పోయిరి. ఇతరభాగములందు గ్రామములలో పోరాటము కానురానుత్తి ప్రచురుకొండ పోరాటముగ మారుచున్నది. విప్లవకారులు తమమతస్థితి తమరకత్వామే తమస్థానములను వదిలిపెట్టిపోవుచు మార్గసభ్యులను భవనములను తగులబెట్టుచుండిరి. బండిలుగా పట్టుకొనబడిన ప్రజాస్వామ్యవిప్లవకారులపై తిని జూడగా వారు నిస్సహాయులయి యున్నట్లును, ఆయుధభరితములు తక్కువుగ నున్నట్లును తెలియుచున్నది.

నిర్బంధితులు తప్పించుకొని పోవుట

దెయిలుకొరాను సభ్యులు ఇటీవల దట్టియ ప్రభుత్వమునందు పాల్గొనినవారను అగు బార్లెరు, మాట్సెగ్ అను విప్లవనాయకులు అరెస్టుజేయబడి నిర్బంధమున నుంచబడిరి. వీరియెవరును మరొకరినంది నిర్బంధితు విప్లవ కారులను పోర్టులలో దెయిలు నుండి తప్పించుకొని పోయిరి.

వైవా కలహములు

సన్ యెట్ సేనుగారి పర్యాయము

హంకాంగు, జూలై 11:—గతమాసమున దక్షిణప్రజాస్వామ్యభ్యుత్థుల డగు డాక్టరు సన్ యెట్ సేనుగారిపై పెనుదరికి కాంటనెనర్లను వ్యక్రమించిన వేన్చి యంగుగారి నైర్యములు ధంపోకొటలను ఆక్రమించెను. సన్ యెట్ సేనుగారు ఒకక్రూరజరుపై వెళ్ళి మంగాయికి పోయినట్లు తెలియుచున్నది.

జాగ్జూల్ పామాను వదలవలెను

ఆంగ్ల ప్రముఖుల మహాజరు

లండను, జూలై 11:—ఆర్యుల పాండ్యును, డాక్టరు క్లిఫర్డు, ప్రిన్సు ఫ్రాంకు హార్డిస్, బెర్నార్డు హెమెడలగు ప్రముఖుల సంతకములతో కొక మహాజరు ఈజిప్టు పార్లమెంటు సభ్యులవారిచే లాయకు జార్జిగారి కంబడినది. సెనెటరుగల ప్రజాస మంపబడిన జగ్జూలు పామామెడలగు ఈజిప్టు తాజీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టవలెనని అందు కోరిరి.

సివిలు సర్వీసు యుద్వోగులు

లండను, జూలై 11:—కామస్సు సభ్యులగు సేనుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వింటర్లను ప్రభువిట్టు తెలిపెను—నియమితకాలము సంతృప్తిముగ నేరయెనర్విన భారత సివిలయన్ డ్రోగికి సంకల్పమునకు వెయ్యివరకుల విరామవేతన మొసగ బడును. నియమిత కాలమున సంతృప్తిముగ నేరయెనర్విన వారి వేతనములను గురించి, సంస్కరణలక్రింద నసంతృప్తిలై విరమించుకొనువారి కొసగ బడు విరామవేతన సూచనలందెమియు లేదు.

ట్రాన్సుఇండస్ పబ్లికేషన్లపరగజాను రాష్ట్రీయగ జేయు విషయమున పెట్టి నిర్ధారణయు గావించ బడలేదు.

పాయింకేరు లండనునకు వచ్చుట

లండను, జూలై 11:—సమీప ప్రాచ్యసమస్యనుగురించి చర్చించుటకు సమావేశమగుమిత్రమండలిసభ్యులందఱుపాల్గొనుటకు గాను పాయింకేరుగ రీమాసాంత్యమున లండనునకు రావలసి యున్నది. జర్మను మార్కుధరు తగిలిపోవుటచే యూరపునందు సంభవించు చిక్కులను అపాయములను నష్ట పరిహారములను గురించి చర్చించుటకు గాను ఆంతకుముందే రావలెనని లాయకు జార్జిగారు పాయింకేరుగారిని కోరిరి.

వాసింగుటను యెడంబడికల తిల్లుకామస్సు సభ్యులందు మూడవతూరి ఆంగ్లకరింప జడెను.

ఇటలీవరాను ప్రధానామాత్యులు

టాంజియరు, సమీపప్రాచ్యసమస్యలు

పారిసు, జూలై 10:—లండనునందు లాయకు జార్జిగారితో సంగతించిన తరువాత మంజరుగాదు పారిసునందు పాయింకేరు గారితోగలసి సంగతించిరి. టాంజియరు, సమీప ప్రాచ్యసమస్యలను గురించి వీరు సంగతించిని రూఢివార్త తెలియ వచ్చుచున్నది. ఎట్టిపరిస్థితియందును కుదురలేదు. టాంజియరునుగురించి చర్చించుటకు సమావేశము గాబోవు పరాసాంగ్ల స్పెయినుప్రభుత్వముల సభ్యులందు ఇటలీకిగూడ స్థానము నొసగ వలెనని మంజరుగాదు కోరిరి. సంగ్రామ వ్యూహముడంబడిక లందు ఇటలీవారు మొరాకో వ్యవహారములందు జ్యోక్యము గలుగ జేసికొనకుండనందే నంగీకరించుటచే నీ సమావేశమునందు ఇటలీకి స్థాన మొసగజాలవని పాయింకేరుగారు తెలిపిరి.

సమీప ప్రాచ్యసమస్యయందు ఆంగ్లపరాను ఇటాలియనులకు సమాధానము కుదిరెనని తెలియుచున్నది. టాంజిగ్రీకు వివాదములను విచారించుటకు బ్రిటిషు ఇటలీ పరాను ప్రభుత్వములవారు కొలెకికాలములోనే సమావేశము గానై యున్నారు. దీనికట్టి ప్రాధుమ్యనిశ్చయములు లేవు.

ప్రధానమంత్రియొక్క చిక్కులు.

జార్జియగారి జెడరింపు.

లండను, జూలై 11:—కొయలివను పక్షమును ప్రస్తుతము చాల విషమస్థితి లెదుర్కొనెను. అందుచే నునిసితమగు రాజకీయ క్లిష్టస్థితి లుగ జేయుచున్నది.

బోల్షన్ నుండి వంపబడిన వస్తువులతో తియ్యగబడి జర్మనీ నుండి దిగుమతి కాగు చేయుతోర్ల (గ్లాత్) పై దిగుమతి పన్నును విధించుట కనుమతి తెలుపుచు లంకపేరువారు పంపిన ప్రతినిధివర్తమునకు తలవని దలంపుగ డెల్ఫీ ప్రభువు అధ్యక్షుడు గుగ బయలుదేరుటచే ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చెను. ఈవిషయమున వ్రాతములముగ విజ్ఞాపన నంపుకొనిన విచారించెనని ప్రధాన మంత్రి పలికెను. కాలయాపన కిడియొక యెత్తి. పరిశ్రమల చట్టమును కాపాడుటకొయలివను పక్షములందొకముఖ్యవిషయము.

కేరవిధానము ననుసరించి జడుమలయంద దభ్యంతరములు గల్పించబడిక యెడల తనవదలికి రాజీనామానిర్దుసని బార్లీస్సు గుగారుజెడరించుచుండిరి. ఇందువలన కొయలివను చీలిపోవును. అందులో బోన ద లా మొదలగు కన్వెన్షిటీలు గూడ పాల్గొనవచ్చును. లంకపేరువారి మైత్రిని దూరస్థ మొనర్చుకొనకుండ బార్లీస్సు మొదలగు కన్వెన్షిటీలను సుల్పప్రీతులనుటకు ప్రధానమంత్రి మార్గముల నన్వేషించుచుండెను లిరుదముల గందరగోళము - కేరదా తరువుల ఎనుమిదె యొంతు, మొదలగు నవన్నియును ప్రధానమంత్రిని ఊపిరి ద్రిష్టకొనకుండ తొందర పెట్టుచున్నది.

పార్లమెంటు సంస్కరణ

పార్లమెంటుసభను సంస్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు సూచనల గావించిరి. దీని ననుసరించి ప్రభులసభయందు 260 సభ్యులుండుదు. వీరు నాల్గవరకులు, (1) రాజ, మతసంబంధముల వీరు కాళ్ళతముగ నుండురు, (2) నెలవలనుండి యెన్నుకొనబడిన వారు, (3) వంశ పారంపర్యముగా వచ్చు ప్రభువులు, (4) పార్లమెంటును చే నెన్నుకొనబడినవారు. చివర మూడువరకుల వారిని సభ్యత్వకాలము నియమింపబడును. అధికవిల్లులందు ప్రభులసభకు వోటింగు అధికారముండదు. కాని అధికవిల్లులందు పంచాయితీజెప్ప నధికారము కామస్సు పార్లమెంటు అధ్యక్షుని చేతులనుండి దప్పించి ఇరుసభల సంయుక్తసంఘ యధీనమున నుంచబడును. ఒక్క పార్లమెంటు వారి కాలమునే కానసములను గావించి ప్రభులసభ వారి యనుమతి బడయకుండగనే వారి నా సభవారే యవలంబా పెట్టు నధికారము ప్రభులసభా సంస్కరణ చట్టమునకు వర్తింపదు.

టిబెట్టునకు ఆంగ్ల వాద మతసంఘము

టిబెట్టునకు జనుచున్న ఆంగ్ల వాదమతసంఘము శుక్రవారమునాడు బయలుదేరును. కెప్టెను ఎల్లాముగారు అందు ముఖ్యులు. సంఘము వారునుండు డార్జిలింగునకు జెనెడరు. తరువాత భారతప్రభుత్వమువారి యనుమతిపై గయంతికు జెనెడరు. తరువాత టిబెట్టు ప్రభుత్వము వారి యనుమతి నందిన లాసాకు జెనెడరు.

కర్ణాటప్రభువు ఆరోగ్యార్థము ప్రాంసుకు జనును. ఈ సూసాంత్యమున తమ యుద్వోగమున తిరిగి జేరెదరు.

ఇంగ్లండునుండి గత ఏప్రమాసము జపానునకు వచ్చిన బ్రిటిషు శాకావిజానము యెక్కునుకయందు భగ్నమయ్యెను.

ఆస్ట్రేలియా శ్వేతఖండము

యం. కె. రెడ్డిగారి ఆశ్చర్యము

సిడ్నీలో జరుగనున్న సామ్రాజ్య కానసభలో యీ క్రింది తీర్మాన ముపాదించుటకు యం. కృష్ణస్వామిరెడ్డిగారు నోటిను పంపివారు:—రైటు హానరుబులు వి. యస్. క్రినివాస కాత్రిగారు ఆస్ట్రేలియా లో సంఘాతము చేయుచు తెల్లఆస్ట్రేలియా పద్ధతిని ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రజలు కూడ ఆమోదించు చున్నారని నుడివిన విషయమును యీసభ వారు ఖండించుచున్నారు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము నందు స్వపరిపాలనముగల అధినివేశముల వారు భారతీయులను ఎట్లు చూచుచురో ఆట్లేవారిని భారతఖండ శానులు కూడ చూడవలెను. అను సిద్ధాంతమును నిష్కర్షగ అనులు జరుపకలయు నని యీ సభవాను గవర్నరు జనరలు గారికిని వారిసంఘము వారికిని నూచించుచున్నారు.

యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము

ఆగస్టునెల 17 వ తేదీ కృష్ణాప్రమి పండుగ కాపున ఆగస్టునెల 16 వ తేదీన సమావేశము కానున్న ఆఫలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమును ఆపివైచి 5 దినములు అనంతరము సభ సమావేశమగుట యొక్కచని జబులుపూరు వాస్తవ్యులగు శ్రీమాకొబాబు గోవిందదాసుగారు కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు సలహా ఇచ్చిరి. కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానమునకు కృతి చేకముగ సభ సమావేశమగు తేదీలను మార్పుటకు వీలులేదని కాంగ్రెసుసంఘము వారు అభిప్రాయపడిరి. ఈ సమాధానము సమంజసముగ లేదనియు, ఇట్టిముఖ్య సమయములందు కాంగ్రెసుసంఘము వారు తేదీలను మార్పుట యొక్క మన నియమ, కాపున అన్ని విషయములు బాగుగ ఆలోచించి పండుగ గడచినపిమ్మట సభ సమావేశమగుటచే ముఖ్యమగు విషయములపై చర్చజరుగును. యీసభకు సభ్యులందరు వచ్చుటకు సౌకర్యముగనుండునని బాబు గోవిందదాసుగారు కార్యదర్శులకు మరల బాబువ్రాసిరి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ

ఈ జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ మిటింగు యీనెల 17 తేదీ సోమవారము 2 గంటలకు బెజవాడ స్వరాజ్య ఆఫీసులో జరుగును గాన సభ్యులెల్లరు రాప్రాధికులు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు, ఆజ్ఞోల్లంఘన కమిటీకి నిజేదించవలసిన ప్రశ్నలకు జవాబు యీనెల 18 తేదీకి వారి ఆఫీసుకు గుంటూరు చేరునట్లుగా కోరుచు యాదినము మనకు పంపిన ప్రశ్నలకు సమాధానము యియ్యవలయును. కాలము చాలనందున ప్రత్యేకఆహ్వానములు పంపబడలేదు—అధ్యక్షుడు.

ప్రయాణికులకు రైలుఖర్చులు హెచ్చిపోవుచున్నవి. గడుపాయములేవు. త్రూప్యాన్లు ప్యాకంజెడబండి అత్యవసరము. రైల్వే చాలా బడెదు. మధురైల్వే శ్వేష్టాటా ఫారం మీదనున్న ఫలహారములకు వసతి చాలదు. హిందువుల ఫలహారముల బండ్ల ఏర్పాటులు కృషిపరముగలేవు. విల్లిపురం, చెంగల్పుట్టు ఫలహారపు గదులను గూర్చి తక్షణము శక్తపుచ్చుకొనవలెనని రామవాధయ్యగారు తంతి నిచ్చుచున్నారు.

ఆయిలు ఎంజినులు

రెండు కిక్ హెచ్. పి. హారన్సి ఆయిలు ఎంజినులు (వాడినవి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మంచిస్థితియందున్నవి. 16 అడుగుల పాష్టింగు, రెండు పుల్లలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2 క్వి అంగుళములు పంపు నహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని భరను నిర్ణయించుకొన వచ్చును.

ఆంధ్ర పత్రిక
7, తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

దంత చూడము

వెల. డబ్బీ 1-కి 0-2-0.
ఈ భంతిచూడముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనము. డిపో, బొంబాయి. మదరాసు.

వంగరాష్ట్రీయ శాసనసభ

లో మరల వింత చర్య జరిగినది. అదేమిట అధికపత్రమును చర్చించు సమయమున ఇట్లు జేసిరి. అంతయు కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమువారి కిచ్చు గ్రాంటులతోడనే జరిగిపోయినది. హైకోర్టు పేషరు బుక్ డిపోజు నిలబెట్టుటకు గ్రాంటు కావలయునని చర్య ఆయినది. అప్పుడు పద్దు పోయిన మాసము మార్చి 1 తేదీన వివాదంబునకు గావించిరి. గ్రాంటును ఇచ్చుటకు రాజ్యపరిషత్తుగాని గోరి. కాన యీ విషయము అధికపత్రము లో మరల తేల్చబడినది. న్యాయవాది సభ్యులందఱును ప్రభుత్వమువారిని చెడవనూరి విమోచన మొదలుపెట్టెను. ప్రయత్నింప తామేమిటిపోయిరి. ప్రభుత్వమువారికి 7 టిల్లు ఎత్తువచ్చినవి.

చిటగాంగు శత్రు స్థానాధికారికి మోటారుపడక నిమిత్తము 12254 రూప్యముల నీయవలయునని మార్చి 18 వాక్ కేసు గా రుపా దించిరి. గత సంవత్సరము చిటగాంగులో జరిగిన హత్యలకు సంబంధమున యీచిట్ట ఎత్తువగ పాదజూ వెను. పడకనాంగు పడకలకు సభ్యులు నిరాకరించిరి. నది లో మొయిబస్టియను లాగుచున్న కూలీలు ఆపివేసి మరతాలములో జేరిరి. అస్తియలలో స్త్రీలెందరో గలరు. వీరందఱును చాల భయపడిరి. పోస్టు ఆఫీసు—శత్రు స్థానాధికారిచేయున దెన్దియులేక ఒప్పునంది పాప మా నిర్వాణ్యుల దురవస్థను జూచుచుండెను. మొత్తము గ్రాంటును ఇచ్చిరి. మంగ జేశ్వు హై (డ్రో ఎలక్ట్రిక్) కేసుకుగూడ 11550 రూప్యముల గ్రాంటు నిచ్చిరి. విద్యాశాఖకు 847818 రూప్యములు కావలయునని విద్యాశాఖా-మాన్యుడు గోరెను. ఇందులో ఒక భద్రు 250000 రూప్యములు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు గావలసియుండె ను. ఈ గ్రాంటును ఇవ్వరాదని కొందఱునిరి. తదనకూలముగ సవరణలను జేసిరి. కొంతవఱకు చర్చ ఆయినపిదప సవరణలన్నియు ఉపసంహరించుకొనబడినది. హైకోర్టు పేషరు బుక్కు శాఖను నిల బెట్టుటకు 84000 రూప్యములు కావలయునని సర్ ఆబ్దుల్ రహిమాంగారు కోరిరి. చాలమంది యీగ్రాంటును నిరాకరించెదమనిరి. తుదకు గ్రాంటు ఇవ్వబడినది.

సభ అంతిమో ఆపుజేయునది. మరల సమావేశ మగును.

సింధు రాష్ట్రము

పోలీసుశాఖా పరిపాలనా ఏవేదికము

1921 సంవత్సరపు పోలీసుశాఖ పరిపాలనా నివేదికము ను సింధురాష్ట్రపు కమిషనరు వాఖ్యానముచేయుచున్నట్లు నడచిరి. పోలీసువారెవరును నీతి బాహ్యముగ ప్రవర్తించక అంతరాత్మ సాక్షి గ తరు ధర్మములను నిరూపించునముగ నిర్వహించినందులకొంతయు వంద్యులు. ఇంతయు వానికి గౌరవప్రదము. కష్టతను పరిస్థితులు తమకిని ఎదుర్కొన్నను చరిత్రపక శాంతిచిత్తులై ఓర్పుతో ఆశ్చర్యగ్రహముతో పనిజేసినందులకెంతయు అభినందనములు. పోలీసుశాఖలోను, తదితర ప్రభుత్వశాఖలకు పనిజేయుట తప్పని ప్రకటించిన పత్రాలు నిమగ్నయోజనములైనవి. వినను ఉపన్యాసవేదికలయందు పుత్రికా రూపకమునకు పోలీసువారిని ఖండ భూతులదిట్టుచు బహిష్కరింపుడని గూడ ఆందోళనలు ధ్వజమెత్తిరి. ఈ ఆందోళనములన సజలలో కొంతవఱకు అధికారి ధిక్కారము నిరసన మున్నగునవి మొలకలెత్తినవి. నేరములు గూడ ఎత్తువగ జరిగినవి ఎవరో కొందఱు వ్యక్తులు, పోలీసు శాఖలోనున్నవారి తప్పు నడవడిని ఆధారముగాని పోలీసుజశము నంత మీద దురభిప్రాయము గల్గినటుల జేసిరి. ఈసాలున నేరములు ఎత్తువగా జరుగుటకు కారణము ఈసంవత్సరము బయలుదేరిన రాజకీయోద్యమప్రచారమనియు అత్యధిక యధికార భయమును పోగొట్టినదని కమిషనరు గారనిరి. ఈసాలు ఫలితములు అంత తృప్తికరముగ లేవని రి. దీనినిబట్టి వారినిని ఖండించుటకు వీలులేదనిరి. వారి సామర్థ్యము తగ్గినదని జెప్పటకుగూడ వీలులేదు. అపారముగ కష్టములు తమకిని ఆతరించిన కాలమున పోలీసువారు కష్టముగ వాని నన్నిటి నెదుర్కొని తమ ధర్మములను అంత తృప్తికరముగ నిర్వహించుటకు కష్టమాయెనని అంతోష్టవాదమున తెలియజేసిరి.

బర్మాశాసనసభ 25 తేదీన సమావేశమగును. ఆగస్టు 5, 12 తేదీలనుగూడ జరుగును. గ్రామ స్వపరిపాలనా చట్టమును సవరణజేయుటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు. జిల్లాసంఘమునకు కావలసినసభ్యులు లేనపుడు ప్రభుత్వము వారు సభ్యులను నియమించవలయుననిగూడ ఆ చట్టమున గలదు. కాలనియమిటికే సభలపాత్రజేయుటకంటె సభ్యులను పేర్కొని సభలను జరుపుటే యుత్తము. కొన్ని గ్రామములు తమవంతు సభ్యులను ఎన్నుకొనకుండుట తటస్థమను. గ్రామ స్వేచ్ఛలను సభ్యులుగ పేర్కొన్నవారు తమపదవులను తదలుకొన నకుసరము లేదు.

సాంకేతిక-వృత్తివిద్య

కలకత్తా, జూలై 11:—సాంకేతిక, వృత్తి విద్యలను యభివృద్ధి జేయుటకు వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కొంతకాలమునుండి ఆలోచించుచున్నారు. దీనికై కొన్ని విధానములను తయారుజేసిరి. ఈ విధానములు పరిపక్వము గాంచునపుడు ప్రథమమున డక్కా విద్యావిధానమున ప్రవేశపెట్టెదరు. పిదప అవిజయము గాంచువో రాష్ట్రముయొక్క ఇతరభాగములకు ప్రవేశపెట్టబడును. యీ యాచార్యముతో 19 గురు సభ్యులతో ఒక సంఘము నేర్పబడిరి. డక్కా విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ ఛాన్సలరు అధ్యక్షులు. ఈవిధానములన్నిటిని సమీక్షరముగ పరిశీలించవలయును. మాధ్యమిక విద్యావిధానమును మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష రాజించుటంద జేయుటచే వృత్తివిద్య ఇంజనీరులకు అభ్యుచిని కలిగించలేక పోయెనని తెలియజేసిరి. విశ్వవిద్యాలయపు చదువునకు దారిజూపని విధానము ఇవ్వముతో జూచుట లేదనిరి. కాని ప్రజాభిప్రాయ మిక్కడు కొంత మార్పుజేయుటచే సంస్కరణమునకు ఇప్పుడవసరమైనది. వై కమిటీవారు ఆలోచించు ఏర్పాటులు మాధ్యమిక పాఠశాలలు ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు, డక్కా విశ్వవిద్యాలయముల కుపయోగపడుటకు ద్వేషించుచున్నది. డక్కాలో కేంద్ర కర్మాగారములను నెల కొలుపుటకు విధానమున ఏర్పాటు జేయబడినది. ఇది మాధ్యమిక పాఠశాల కుపయోగపడవలయును. పాఠశాలను వదిలిన పిదప జీవనోపాధికి పనికి వచ్చు వృత్తులను నిల్లటకు సేవకలయును ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయమునకు గూడ. వృత్తి విద్య విధానమును అనువర్తించు జేయను.

మరియొక దొంగతనము

కలకత్తా, జూలై 10:—నేటి యుడియమున బళ్ళెట్టా దగ్గర 10 గంటలకు మోటారుబండితో కొందఱు దొంగలు వచ్చి సామును దోచుకొనిరి. నరికల్లంగ ఏషియాటిక్ వెల్డ్రోలియం లిమిటెడ్ కంపెనీవారు తమ ప్రధాన కార్యాలయమునకు, క్రైస్తవీటునకు పోయి సామును చెల్లించి రావలయునని బండ్ల్రోతు నొకరిని 4555 రూప్యముల నగడతోడను 1596 రూప్యముల చెక్కుతోడను బంపిరి. ఇతను శాఖాకార్యాలయమునుండి కొంతదూరము సాగకుండనే మంచినద్రుములను ధరించిన వంగీయు డొకడు మోటారుబండిలో నుండి దిగి వచ్చి వెంటనే లాటికెట్టుతో గొట్ట బుల్డోరు సార్వకము కప్పి బడిపోయెను. బండిలోనుండి చెడవడినది దిగి సాము చెక్కునున్న సంచిని తక్షణమే గ్రహించి అతివేగముగ బండిని నడిపించుకొని పారిపోయిరి. పోలీసువిచారణ జరుగుచున్నది. ఇంతవఱ కెవరును పట్టువడలేదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

జాంబుయి, జూలై 11:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నేటాలు నందున్న భారతీయులకు ఇంత వరకున్న హక్కులను తొలగించుటకు నేటాలు శాసనసభవారు జేయుచున్న శాసనముల నధిక్షేపించుచు దానివలన దక్షిణ ఆఫ్రికాలో చిర కాలమునుండి కాపురమున్న భారతీయులకు గొప్పనష్టము గల్గునని యాక్షేపించుచు జాంబుయి వెస్ట్ ఇండియా సేవనల్ లిబరల్ సంఘమువారిక తీర్మానము గావించిరి అట్టి శాసనములు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల యాశయములకు భంగకరముగాన ఆ సంఘమువారి శాసనములను ఇండియా గవర్నరు మొంటువారు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించకుండా జేయవలెనని గవర్నరు అధినివేశపు కార్యదర్శి గూడ ఈశాసనము నంగీకరించ రాదనిగోరిరి. ఈశాసనము నాపనివో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము నందు అన్యోన్యసహకారము చెడిపోవును. వికవత్సమునకు గూడ భంగము వాటిల్లును.

కరాచీ, జూలై 10:—ఇండియన్ ఫిస్కల్ కమిషన్ లో 8 నెలలు పనిజేసి మాంటేగుగారు కరాచీకి తిరిగివచ్చిరి. ఫిస్కల్ కమిషన్ నివేదికము తృప్తికరముగ నున్నదాయని యడుగ నిశ్చయముగ నది తనకు తృప్తికరముగ నుండుటయే గాక భారతదేశమున కంతవఱకు తృప్తికరముగ నుండుననిరి. నివేదికమును అందఱును ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించి సంతకములను జేసిరి. కొందఱు సభ్యులు భిన్నాభిప్రాయములు గాకున్నను అదనముగ కొన్ని సంగతులను నివేదికరూపముగ తెలియజేయ నున్నారని వినుచున్నావనెను. ఇంగ్లాండులో తాను విక్రంతిగ గడప దిలకుకొన్న కాలమునంతను ఫిస్కల్ నివేదికమునకే వినియోగించవలసి వచ్చెననిరి. న్యాయవ్యవస్థలు అనగా ఫిస్కల్ కమిషన్ వారి నివేదికము ఇండియాకు లాభకరముగ నున్న నాకాలము కమిషన్ పనితో గడిచిపోయినందులకు విచారించును. తప్పక ఈ నివేదికము ఇండియాకు లాభించుననే నానమ్మకము.

అలహాబాదు జాంబుయి నగరములను బావినమ్మటజే డార్జిల్ సుప్రీమ గౌరవముండి బయలుదేరిరి. తిరుగ 24 తేదీని సిమ్లా కేగదరు.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 13-వ గురువారము.

కలకత్తా నగరములు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గత 24 గంటలలో
విల్లీరియా పార్క్	83.2	78.1	8.25	81.50	...
పోర్ట్ బ్లెస్	86.4	78.5	...	27.34	1.82
స్టీపురు ద్వీపము
మొండు ద్వీపము	80.6	76.4	1.82	22.09	12.69
సాగారు ద్వీపము	84.2	79.9	0.14	25.80	6.22
గోపాలపురం	89.0	80.0	...	6.72	2.41
కోరాపుట్	81.2	69.8	0.75	12.17	2.45
దికాఖుపట్నము	94.6	88.0	...	2.25	4.42
కాకినాడ	97.6	88.2	...	4.28	8.12
మచిలీపట్నము	100.0	82.1	...	8.78	8.80
గుంటూరు	100.8	81.9	...	5.97	1.15
తెలూరు	102.6	84.0	...	1.87	0.85
మద్రాసు	100.1	77.7	0.02	3.00	0.85
కడపూరు	95.8	77.2	0.31	2.04	0.47
నాగపట్నము	96.5	76.9	...	2.00	0.02
పొంబక్	92.3	78.5	...	0.03	0.31
ట్రెంకోమకి	90.9	78.4	...	2.27	...
కోళంబో	82.7	74.5	0.22	12.36	1.98
తిరువేంద్రము	76.0	71.0	2.23	27.21	10.16
కొచ్చిన్	81.6	72.5	1.53	46.45	6.94
కాలికట్టు	79.2	72.8	1.67	61.86	13.83
మంగళూరు	80.9	72.9	2.04	55.40	4.61
మోరకూరు	66.8	60.8	1.10	49.55	5.28
కారవార్	85.7	76.5	0.40	58.95	2.75
గర్నూరి	84.2	75.3	0.88	57.68	...
జాంబుయి	84.5	77.2	0.16	36.07	4.79
హైదరాబాద్	93.5	74.8	...	8.60	8.40
రేచూరు	95.8	72.1	...	2.07	3.26
అనంతపురం	98.3	76.1	...	1.43	0.91
బళ్ళారి	96.8	75.1	0.08	0.32	2.28
కర్నూలు	94.0	76.4	...	1.08	4.05
కడప	102.4	80.8	...	2.27	2.45
హస్సాన్	78.2	65.5	...	2.37	8.67
కెలగురూరు	83.3	64.8	0.24	3.93	0.91
కొడైకానల్	64.7	52.7	0.02	5.29	0.97
ఉదకమండలము	64.7	52.5	0.14	67.9	8.87
కోయంబట్టూరు	86.6	70.0	0.06	2.37	0.08
యేలూరు	85.0	78.0	...	7.27	3.29
సేలము	94.9	78.5	0.12	5.95	1.51
తిరుచనాపల్లి	100.5	75.1	...	0.61	1.32
మద్రాస్-రై	98.0	77.0	0.01	1.61	1.77
మధురై	96.4	77.8	...	2.84	0.45
తిరువత్తేరి	0.25	0.53

జాంబుయి, పశ్చిమ తీరములందు మబ్బు లధికముగలవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు దోక మాదిరిగలవు. జాంబుయి, హైదరాబాదు, కర్ణాటకములందు అద్భుత పాధారణముగ నుండెను. సర్కారులు దక్కను, మైసూరులందు తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు హెచ్చెను. సర్కారులు దక్కను హైదరాబాదు లందు జేడిమియందు మార్పులేవు. కర్ణాటకమునందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తగ్గెను.

మైసూరు, హుబ్లీ, పశ్చిమతీరములందు మాత్రము వర్షములు గురియును.

ఎన్. ఆర్. యు. సావూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

తిరువల్వేలిజిల్లాలో సత్తారు కనకాశి నడుమ మెయిలు సంచలను మోసుకపోవుచున్న పోస్టులు రన్నరు వీరన్న దేవన్ అనునాతడు దొంగలచే ఘోరముగ బంపబడినది. తన విధ్యుక్త భర్తమును నిర్వర్తించుటలో హతమైన దేవన్ గారి భార్యకు ఒక సాగబడిభూమిని ఇచ్చిరి. పోస్టులు ఉద్యోగులందఱు చందాలు వేసికొనిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ కొంతభాగము నిచ్చిరి. ఇట్టిచెట్టులు దేవు ఆధామికి వీరన్న దేవన్ గారి భార్య కంకజేసిరి.

భోర్లు సెంటుజారి గెజెటు

జూలై 11 మంగళవారము

పల్లికాభి

జే. ఆర్. హగ్గిన్న గారు ఏకైక కమిషనరుగ నియమింపబడిరి.

యస్. డబ్లియం స్టీవర్ట్ గారు హగ్గిన్న గారు వచ్చేలోపల యేకైక కమిషనరు పనిగూడ జూచెదరు.

న్యాయ శాఖ

కసుంకోట వెంకట సరసింహ రుద్రదేవ నాయుడు గారు గంజాం జిల్లా శ్రీకాకుళం బెంచి మేజిస్ట్రేట్ గా నియమింపబడిరి.

పర్లం కోటయ్య నాయుడు, బొంగు సూర్య నారాయణ స్వామి, పొన్నూరు శ్రీరాములుగారు గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల బెంచి మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

స్వాంత శివప్ప గారు బెల్లారి బెంచి మేజిస్ట్రేట్ గా నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ శాఖ

మహమ్మదు యిస్మాలు సాహెబు బహదూరుగారు గుంటూరుకు స్పెషలు యింకంటాక్స్ డిప్యూటీమిషనరు నియమింపబడిరి.

సి. భాస్కరరావు నాయుడు, సి. డి. నాయగం. యం, గిరియప్పగారు అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారులుగా నియమింపబడిరి.

ధర్మావధాని కుబ్జయ్యన కంకరఅయ్యరుగారు అసిస్టెంట్ యింజనీరు (Vi) సర్కిల్ నుండి (I) వ సర్కిల్ గోదావరి ఉత్తర డివిజనుకు మార్చబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

శ్రీకాకుళం కుబ్జయ్య, రావుల కుబ్జరావు, సోదాగర్ కాళిం బేగ్ సాహెబు బహదూర్, గోలిపల్లి భార్యనం చీరాల మ్యునిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నియమింపబడిరి.

చల్లా వెంకట సరసారెడ్డి మిరాక్ సాహెబు బహదూరు, దేవనరసయ్య గారు, ఆత్మహారు తాలూకా కాలవాయి యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. చిత్రపూరు తాలూకా పురుషోత్తరం యూనియనుబోర్డు ఆరు వార్డులుగా విభజింపబడినది.

జి. చెన్నారెడ్డి, సి. రామచంద్రయ్య, ఆర్. వెంకట కుబ్జయ్య, యం. చినవెంకటపతి, యం. యెమ్మరెడ్డి, జనాబ్ కే. యం. యస్. కరీముల్లాహుసను సాహెబుబహదూరు గారు ధర్మకరం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

గోరకటి చెన్నారెడ్డిగారు ధర్మకరం తాలూకా బోర్డు కమిషనరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

యస్. వెంకటకుబ్జయ్య, యస్. సాంబశివరెడ్డి, కే. చిన్నారెడ్డి, పి. సి. తిమ్మారెడ్డి, పటేలు సరసింహారెడ్డి, సి. రంగారెడ్డి, పాణ్యం తిరుమలప్పగారు అనంతపురం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

జి. లక్ష్మణరెడ్డిగారు గుత్తితాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగా, యస్. వెంకటకుబ్జయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులుగా ను యెన్నుకొనబడిరి. టి. శివశంకరం పిల్ల, ఏ. కృష్ణప్ప, ఆర్. సిద్ధన గౌడు, సుజీవరెడ్డి, కే. చెన్నారాయప్ప, జి. బాబన్న గారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు, అనంతపురం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కే. నారాయణ రావుగారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంట్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

గోడం వెంకటారావుగారు పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంట్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

మాదల్లిపల్లి వెంకట కుబ్జయ్య, పిండి లక్ష్మయ్యచెట్టి, సయ్యూరు బడే సాహెబు, చింతలంటి పేతు కళాబు సాహెబు సెంతా సంతేపు కొండయ్య గారు బద్వేలు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పేరుభట్ల చెంచు ఓబయ్య, బి. అబ్దుల్ రహీమాక్ సాహెబు, దర్శల రామ కృష్ణయ్య, దీవి లింగయ్య నాయుడు, ఇస్మాయిల్ వెంకట కుబ్జయ్య చెట్టి, మద్దాలి సింగయ్య చెట్టి కావర్లపు నరసింహం, రామనాథం, రామలింగం, దీవిచిన్నయ్యల నాయుడుగారు కందుకూరు యూనియను బోర్డు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

రావుల లోకనాథం, వేముల యాకూబు, గుడ్లంతి సీతారామయ్య, పేరాల నాగేశ్వరరావు, బద్వేలూడి నానుమంత రావు, పోలిదాసు కుబ్జారాయుడు, పండి వెంకన్న, గిర సత్యానందం, బేర్ బాక్, బ్రాహ్మరం చంద్రమౌళి, గుండేపు గోపాలకృష్ణయ్య, రావలిపెట్టి నరసింహంగారుల చీరాల మ్యునిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

జి. ఆశ్వత్థయ్యగారు హిందూపురం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఎడిగ్ సుజీవరాయప్ప, జనాబ్ వక్కల అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబు బహదూరు, కట్టా కొండయ్య వాగిరి నారప్పగారు హిందూపురం మ్యునిసిపలు కౌన్సిలరులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

ఆర్. యం స్టాతాంగారు అనంతపురం డిప్యూటీ కలెక్టరాల ప్రిన్సిపాలుగా నియమింపబడిరి.

మిస్ థియడోర్ లాజరసు రాయపేట మహమ్మదీయ ఉపాధ్యాయులు (ప్రెయినింగు స్కూలు నూపేరింబెంట్ గా నియమింపబడిరి.

మిస్. డబ్లియం పాచి పుల్లరు చిత్రాకు జిల్లా యెడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడినా.

హీరాడ కరిబనప్పగారు బెల్లారి జిల్లా యెడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రెకరెండు యం. యె ప్రెయినింగు గాడవజిల్లా యెడ్యుకేషనలు కౌన్సిలు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

మిసిలేనియసు ప్రకటనలు కట్టించి భాస్కరరెడ్డిగారు మదనపల్లి జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

శ్రీనివాసరావు రామస్వామి అయ్యంగారు ప్రెస్టెయిరు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

నాగపటాం కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు తణుకు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

కర్కదేవి కృష్ణస్వామి రామస్వామి సోమయాజి యారు గారు నెల్లూరు అడిషనలు మునసబుగా మార్చబడిరి.

మహమ్మదు జహీరుద్దీను సాహెబు బహదూరు గారు నెల్లూరునుండి బెజవాడ నూజివీడు కోర్టుకు మార్చబడిరి. మండా యం ఓనూరి తిరుమలాచారిగారు విశాఖపట్నం జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

ఫారెస్టుల యెక్స్ ప్లాన్ అసిస్టెంట్ కమిషనరు ఏ. నాను మంకరావుగారు చిత్రాకు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీసరుగా పని చేయుటకు నియమింపబడిరి.

పి. ఏ. శ్రీనివాసాచారిగారు గోదావరి పాడవర్కుని డివిజను అసిస్టెంట్ యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

సి. జే. గంపాస్వామి అయ్యంగారు గోదావరి తూర్పు డివిజను సబ్ యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

హెచ్ క్రిష్ణకాగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో కె మిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగా అసిస్టెంట్ గా నియమింపబడిరి.

సి. యె. వెంకటారావుగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజి హెల్త్ ఓఫీసులో శిక్షణము బొందుటకు నియమింపబడిరి.

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయ విలేఖరుని నుండి)

జాతీయవిద్యాలయము

జూలై 11:—జాతీయవిద్యాలయము తెరువబడి

15 దినములయినది. 6 మొదలు 10 వ తరగతి వరకు విద్యాలయ తోటలోని భవనములందును, మొదటి తరగతి మొదలు 5 వ తరగతి వరకు కోటగుమ్మము యొద్దనున్న యొక భవనములోను ఉంచబడినవి. విద్యాలయములోని విద్యార్థుల మొత్తము సంఖ్య 184. గత వత్సరము కంటె సుమారు 25 మంది విద్యార్థులు తగిరి. విద్యాలయము దురముగ నుండుటచేతను, పూర్వమున 5 వ తరగతిలోగాక 6 వ తరగతిలో ఇంగ్లీషు ప్రారంభించుట చేతను కొంతవరకు విద్యార్థులు తగిరి. ప్రజలకు జాతీయ విద్యాదర్శమును చూపుటకు ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి జాతీయ విద్యావిధానమును తయారుచేసి విద్యాలయమున ప్రవేశపెట్టి పని చేయుటకు నిశ్చయింపగా కొందరు జాతీయ విద్యార్థశక్తకును గుర్తింప జాలక 5 వ తరగతిలో అంగ్లభాషలేవని గుండుట కోర నీయును. జాతీయ విద్యాలయమున కింతమాత్రమున పెట్టి భంగము వాటిల్లక నిర్విఘ్నముగా జరుగుచున్నది. ఆయుర్వేదము నందు విద్యాలయము గత వత్సరము నందు చూపిన యభివృద్ధి ప్రశంసనీయును. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద విద్యాపీఠ ప్రవేశ పరీక్షకు జాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులు ముగ్గురు దగ్గభూతులేసి మొదటి తరగతియందుత్తీర్ణులై జాతీయ విద్యాలయమునకు భాగ్యి దెచ్చిరి. వారి నామముల నిట వ్రాయుచున్నాను. (1) చీమల కొండ రామమూర్తి (2) ముక్కాచల గణేశ్వర శర్మ (3) గుమ్మడి దల మాధవరావు. ఈ సంవత్సరము ఆయుర్వేద శాఖనభివృద్ధి చేయుటకై ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలవు. విద్యార్థులకు జొరవములు తయారుచేయుట బోధింపబడును. వీరలకు యావధము లు ఉచితముగా నివ్వబడును. జాతీయ విద్యాలయములో చదువుకొనుచున్న విద్యార్థులకేగాక ప్రత్యేకముగా ఒక్క ఆయుర్వేదమునే నేర్చుకోదలచిన వారు కూడ ఆ విద్యను పఠించుటకు సౌకర్యములు కలవు. ఆయుర్వేదాభిమానులు తమపిల్లలను జాతీయవిద్యాలయమున కంకియు. విరాళముల నిచ్చియు జాతీయ విద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడవలెను. చిత్రలేఖనము బ్లావలు చెక్కుట మొన్నగునవి నేర్చుటకు ప్రత్యేక నైపుణ్యము గల శ్రీ ముంగండ ఆప్పలరాజుగారిని ఉపాధ్యాయునిగా నియమించడ మైనది. నేతిపని, తోటపనికూడ నేర్పబడును. వర్తకవిలేఖ కత్తము, తత్సంబంధముగు నితర విషయములు బోధించుట కొక యుపాధ్యాయుడు కొలదిదినములో నియమింపబడును. ఆయుర్వేదము, చిత్రలేఖనము, బ్లావలుచెక్కుట, నేతపని, వర్తకవిలేఖ రత్తము అభిమాన పాఠములు. ఈ అభిమానవిద్యల నేర్చుకొనుటకు మామూలు పాఠములన్నియు చదువుకొనుచున్న జాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులకే గాక ప్రత్యేకముగా ఆ పాఠములను నేర్చుకొనువారికికూడ అవకాశముగలదు.

ప్రజా సేవకుడు

రాజమహేంద్రవరములో శ్రీముత కోయకొండ లింగ మూర్తిగారు ప్రజాసేవకులు ముఖ్యులు. ఆయన శాంత స్వభావులు. పరిశుద్ధ వర్తకులు. నిరాడంబర జీవితము కలవారు. ఆయన బి. యె. యల్ టి పరీక్షయం దు తీర్చిలయు వీరేశలింగం హెస్కూలులో అనేక వత్సరములనుండిగణిత శాస్త్రమును బోధించు ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేయుచున్నారు. ఆయనకు బోధనాశక్తి మెండు. శిష్యు చాత్యల్యము వర్ణనాతీతము. గౌత మ్నిగంధాలయమునకు ఆయన చాలకాలము కార్యదర్శిగా నుండి ఆ గ్రంథాలయము ప్రస్తుత ఉన్నతస్థితికి దీసికొనివచ్చెను. వైశ్యసేనా సదనమున ప్రస్తుత అభివృద్ధి స్థితికి తీసికొనివచ్చి వైశ్య నారీయలు మున్నెలకు పాఠావయోగము. ఈయన రెండు సంవత్సరములు కలవు తీసికొని అనకాపల్లి కేగెను. ఈయన రాజమహేంద్రవరమును విడిచి వెళ్ళుట రాజమహేంద్రవరమునకు మిగుల నష్టదాయకమని చెప్పక తప్పదు. గౌత మ్నిగంధాలయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వీరికి విం దొనంగి తమ కృతజ్ఞతను వెలిబుచ్చిరి. వీరేశలింగం పాఠశాలా విద్యార్థులు ఆయనను గౌరవించుచు సభకుచేసి తమ గురుభక్తిని వెల్లడిచేసిరి.

రెఫ్రి నెంటుకన్నులు క్రాఫ్టు ప్రెస్ లియూనా ఉద్యోగి బొం బయికి 8 లేదీని వచ్చెను. స్థానిక వార్తాపత్రికల సంపాదకులను జూచిరి. రెండుటేబిలు సమావేశము జేసి అందు వార్తాపత్రికా ప్రచారకులతో వర్తమానముగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేతు. బూనుకొన్న పైనిక విధానమును తెలియజేసిరి. వీరు కృతార్థులు బోయిరి.

సిద్ధమకరధ్వజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదావధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు భుజిచేసిన రసము, బంగారము, కర్పూర, పచ్చ కర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేయున్నవి. వై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా ముచ్చె తయారుచేయబడియున్నది.

కో|| స్వేచ్ఛాపరవిహారో నకదావిద్విపద్యతే | మేధాయుః కాంతిజననః కామోద్దీపనకృతహే||

బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినీయ్యను. హేయ్యగ ధాతువుప్రేక్షిణి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమాత్రము, త్మయ, సుఖకోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేయ్యగ నుపయోగకరము.

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హాస్ రోడ్డు మాంటూరోడు, మద్రాసు.

నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయబోధనములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

జాబులు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

మేసెల జమా	ఖర్చు లెక్క
కార్యసామగ్రి నిల్వ	146-15-2 36-18-2
డిబ్బా పోస్టేజి నిల్వ	3-15-3 2-0-6
జనుకటి ప్రెస్టి గారిదగ్గర నిల్వ	10188-13-5 10190-13-5
కోశాధిపతిగారిదగ్గర నిల్వ	16676-12-6 15125-14-6
ఇంటి అద్దెవగాను గంటూరు జిల్లా సంఘమువారు ఆహ్వాన తీసికొన్నది జమ	72-0-0
శ్రీ వరహగిరి వెంకటగిరిగారి బిల్లు దాఖలా జమ	78-0-0
తం తెలు, పోస్టేజి	12 3-6 14-2-3
కార్యసామగ్రి వుండువారి వేతనములు	80-0-0
కార్యసామగ్రి ఖర్చులు	17-9-0
శ్రీ ఆదిటూరు నారాయణమూర్తిగారికి అదావ్యుఖర్చు లకుగాను	50-0-0
ప్రయాణపు ఖర్చులు	90-9-0
దత్తమండలములకు ట్రావెల్ ని వారణాశివ పత్తు యిచ్చినది.	1150-14-0
స్వాయంపాదుల గౌరవవేతనము	400-0-0
మొత్తం.	27,158-11-10 27,158-11-10

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము, గుంటూరు 8-7-22 } నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు, కార్యదర్శి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా జాతీయ సంఘము

9-7-22. తేజల్లా సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు

1. ఈ జిల్లాలో కాననోల్లంఘనము ప్రవేశపెట్టుట జరిగితిమి అనుకూలముగా లేవని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
2. కాననోల్లంఘన కమిటీవారు పంపిన ప్రశ్నా కలిగి తగిన జవాబులు యిచ్చుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికార మియ్యడమయినది.
3. ఆఖరి భారతసంఘమునండి ఉద్వర వ్యాపకమునకు అప్పుగా ధానసహాయము కోరువారు యీజిల్లాదివివరములను ఉదహరించుచు యీసెల 17 తేదీ లోపుగా జిల్లాసంఘముకు దరఖాస్తు పంపుకొనుటకు తీర్మానించడమయినది.
- తెలియపర్చవలసిన వివరములు
4. తాముచేయు వ్యాపారము స్వంతలాభముకా లేక కాంక్రెట్ యాజమాన్యముక్రింద జరుపుటకా.
5. తీసికొన్న ఋణమునకు హామీ యేమి? సంఘము లేక ప్రత్యేక కర్మకర్తయి?
6. ఒదులు మొత్తము యెంతకాలమునకు తిరిగి యిచ్చెదరు?
7. స్వంతము లాలాకు ఎంత మొత్తము పెట్టుబడి పెట్టివారు?
8. ఎంత అప్పు మీరు కోరెదరు?
9. జిల్లాసంఘము కరవున కేంద్రపరిశ్రమాలయము యేర్పాటుచేయుటకుగాను జిల్లాసంఘము వున్న సొమ్ములోనుండి రు 2500 లు ప్రత్యేకించుటకు తీర్మానించడమయినది.
10. ఏలూరుతాలూకా ప్రత్యేక కర్షణినిగురించి ముందు సభ వక్తును ఆపుచేడమయినది.
11. యేలూరుతాలూకా కిల్లపాటలు విషయములో ఖర్చు ఒడిన రు 2500 లుక, యేలూరు తాలూకా సంఘమువారే భరించవలసినది తీర్మానించడమయినది.
12. ఆంధ్ర రాష్ట్ర సంఘముకు శ్రీ తా॥ ౧॥ సూర్యప్రకాశ రావుగారిసొంత శ్రీ ఆత్మిం సంసింహమూర్తిగారిని యెన్నోకోవడమయినది.
13. రావోపు జిల్లాసంఘంధ తాల్లపుడిలో చేయుటకు తీర్మానించడ మయినది
14. శ్రీయంత దండు నారాయణరాజుగారు పేకిచర్ల ముప్పారాజుగారు, మంగిపూడి పురపాలక కర్మగారు, యర్రపల్లి మంగయ్యగారు ముష్టి లక్ష్మీనారాయణగార్లను కాననోల్లంఘన కమిటీవారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు యేర్పాటుచేయడమయినది.

యర్రపల్లి, మంగయ్య, కార్యదర్శి

నల్లూరు శ్రీలక్ష్మీకాంగ్రెస్ కమిటీ.

ఈసెల ౧౦-౨-౨౨ తేదీన జరిగిన కమిటీ మీటింగులో ఈక్రింది తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఇప్పటివరకు అయిన జమాఖర్చు లెక్కలను కార్యదర్శిని గారు చదివిరి. అంగీకరించడమైనది.

ఈక్రింద ఉదహరించినవారిని ఈ కమిటీ గూర్చు చిత్తు వ్రాసి వచ్చే మీటింగుకు హాజరుపెట్టుటకు ఉపసంఘముగా నియమించడమైనది.

౧ తిక్కతరపు సుదర్శనమ్మ ఉపసంఘ సభ్యులు ౨ పాణకా కనకమ్మ ౩ ఒరుగంటి మహాలక్ష్మమ్మగారు. శ్రీల సంఘము తరపున పూండ్ల సుబ్బరామిరెడ్డిగారిని ప్రచారకులుగా నియమించడమైనది. వీరి ఖర్చులు సంఘమువారు భరించుటకు తీర్మానించడమైనది. ఏలాటి వేతనముగాని కోరిక ఈసభకి సమ్యుత్తించినందుకు వారికి ఈ కమిటీవారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

దొడ్డా రామిరెడ్డిగారు ధర్మముగా యిచ్చే నగ్రమును ఈసంఘము తరపున స్వాగించి త్వరలో పని జరిగించుటకు కార్యదర్శిగారికి అధికారము యివ్వడమైనది. ఈవిషయమును గూర్చి వచ్చే మీటింగుకు రిపోర్టు బంపుటకు కార్యదర్శిని గారిని కోరడమైనది.

ప్రస్తుతము సంఘము వుండే యిల్లు పూర్తిగా రు ౧౩ లు బాడుగకు తీసుకొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

ప్రతిసెలఖర్చున సంఘము లెఖలను తనఖా చేయుటకు ప్రస్తుతము మంగళాంబగారిని ప్రార్థించడమైనది.

హిందీ ఉపాధ్యాయులు రాంధరొన్ గారు ఈసంఘము తరపున జరుపబడు హిందీక్లాసుకు ఉపాధ్యాయులుగా ఉచితముగా వున్నందుకు వారికి కృతజ్ఞత తెలుపడమైనది.

ఈ కమిటీకి మ. రా. శ్రీ తూములూరు శివరామయ్యగారు వారికోమార్తె వివాహకాలముందు పదియైదు రూపాయలు కట్టుము చదివించినందుకును ప్రతిసెల ౧ వ తేది సదరు సంఘమునకు ఒకరాట్నమును యిచ్చుచున్నందులకు వారికి ఈ సంఘమువారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.

పాణకా కనకమ్మ కార్యదర్శిని.

రేపల్లె తహసీలుదారుని అక్రమదర్శ

చెరువును పాడుచేయుట

7-7-22 తేదీన కనగాల ఫిర్కా రెవిన్యూ యినస్పెక్టరు ముప్పదిమంది పల్లెకారులతోను ముగ్గురు జవానులతోను వచ్చి రేపల్లెతాలూకా కోటిపల్లి చెరువుగట్టువూడ తిప్పివేసెను. వీరు చెరువును పాడుచేయుటకై వచ్చినని గ్రామమంతయు ప్రాకిపెద్దలు చిన్నలు వందలకొలది ప్రోగుపడిరి. ఇన్స్పెక్టరు తన్ను అధికారులు బంపిసేయు యీ చెరువులో చేపలు పట్టుకొన నిండ్లని గ్రామ పెద్దలను కోరెను. నారు తమకు వాడకయితేయు యీ చెరువే యనియు కేవలనుబట్టి గ్రామసౌఖ్యమును చెరువ వలదని సదరు అధికారిని వేడుకొనిరి. యెన్ని విధముల ప్రార్థనలతో విన్నవించుకొనినను యినస్పెక్టరు వికబోయెను. ఇంక లో హడావిడిగ రేపల్లె తహసీలుదారు వెల్లటూరునండి బండి మీదవచ్చి రంగస్థలమున ప్రత్యక్షమయెను. వీరు మరునాడు (8తేదీని) గుంటూరు పురమున రాష్ట్రపాలకుని దర్శనార్థము అతి త్వరగా పోవలయునట! ప్రజలు యీ తహసీలుదారునితోగూడ చేపలబట్టించిన గ్రామారిష్టము కలుగును గాన వలదని మిక్కిలి ప్రార్థించిరి. ఈ అధికారి వీరి మాటలువిన్నక "గుంటూరు కలక్టరుగారికి రేపల్లెతాలూకా చేపలవై మక్కువగా నున్నదనియు తమతాలూకాలో చెరువులు తక్కువనియు సరిహద్దులోనున్న యీగ్రామము వచ్చినయియు మరునాడే మక్కియ్యములు గుంటూరు జయ్యారుగ పోవలయు ననియు చెప్పిరి. మరియు చెరువులులేని గ్రామము తెన్నిలేవు? మీకు మంచి నయ్య ప్రకృతు కాలువ గూడ కలవు గాన మమ్మా ముఖ్య సమయమున యెడ్డు పెట్టడమని పల్లెకారులను చెరువులో దింపెను. వారికి కలయున్న చేపలను ప్రత్యక్షముగ హార్పిని పట్టించి చెరువును పాడుచేసిపోయెను. ఈలాటి పనులు పెద్ద అధికారులగూడ చేయుచుట బహు క్రూరము. నైగ నిది జిల్లా అధికారి యనుమతేనట! గ్రామసౌకర్యములను జూడవలసిన విధిలో ప్రజల ప్రార్థనలను తృప్తికరించి అసౌఖ్యముల కలుగజేయుట ప్రభుత్వదర్శము కాదు.

వేతుకుడు.

కలకత్తాలో బల్లిగుట్టులో 11తేదీన జరిగిన దొంగతనము సందర్భమున దొంగలు ఎక్కివచ్చిన మోటారుబండిని పోలీసు వారు జట్టుకొని ముగ్గురు మనుష్యులనుగూడ అరెస్టు జేసిరి.

నిజాంరాష్ట్రాంధ్రజనసంఘము-మోదరాబాదు

ఈ సంఘముపక్షమున మొట్టమొదటి యుపన్యాస సభ థియేట్రాఫికల్ సొసైటీవారిమున 2 జూలై ౧౯౨౨ శుక్ర వారమునాడు సాయంత్రము ౬-౮గే గంటలవేళ సమావేశమయ్యెను. సంఘాధ్యక్షులగు మ-రా-రాజగోపాలరెడ్డి బారిష్టరు గారు రధ్యక్షత వహించిరి. ఇంగ్లీషుభాషయం దారంభోపన్యాస మొసగిరి. పిదప బ్రహ్మశ్రీ రాయప్రోలు వేంకటరామ సోమయాజులుగారు (నీజాము కాశీజి ఆంధ్రోపన్యాసకులు) "ఆంధ్రులచరిత్రము"గురించి యుపన్యాసించినతరువాత మ-రా-మాడపాటి హనుమంతరావుగారు, ఆంధ్రులచరిత్రమును సుత్రేపముగాజెప్పి, నిజాం రాష్ట్రాంధ్రజన సంఘముయొక్క యుద్దేశములను వెల్లడిచేసిరి. మందిరము ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. నుమారు ౮-౮గే గంటలకు సభ ముగిసెను. ఒక విలేఖరుడు.

అయోధ్య బ్యాంకును మోసముజేసెనని హాలోల్డుజోసపు విల్సనుగారివై తేబడిన దావా ఆలహాబాదు హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సునకు విచారణమిత్తము బదలాయించబడెను.

నోటీసు

బెజవాడ మునిసిపల్ ఆఫీసుకు ఒక హెడ్ అకౌంటంటు కావలెను. నెల 1-కి రు 45-3-60 చొప్పున జీతమియ్యబడును. పనిఖాయమైనది. ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలో, అకౌంటంటుటెస్టుపరీక్షలో తేరినట్టియు, మునిసిపల్ లెఖ్యులయందు అనుభవము గలిగి యున్నవారు వయస్సు, యోగ్యత మున్నగు నవి తెలుపుచూ దరఖాస్తులను 20-7-22 తారీఖులోగా ఈదిగువ చ్రవాలుచేసినవారికి పంపవలెను.

మునిసిపల్ ఆఫీసు బెజవాడ 11-7-22 } డి. వి. హనుమంతరావు కేర్మకు, ఎమ్. సి.

ఏలూరుప్రిన్సిపల్ డి॥ము॥ కోర్టులో

స్కూలుకాజు 945/1921

వాదులు:-
1. మోతే నరసింహారావు జమిందారుగారు ఏలూరు,
2. నున్న నాగేశ్వరరావుగారు ఏలూరు.
ప్రతివాదులు:-
1. బత్తిన రామస్వామి సా॥ బందరు తాలూకా మల్లివోలు,
2. బత్తిన ధర్మారావు.
వాదులుగార్ల కొట్టులో ప్రతివాదులు కాతావుంచి వాడుకున్న బాపతు క్రింద రు 71-1-0 లు బాకీ తేరినందున వాదులు ప్రతివాదులవైన దావా తెచ్చినారు. సదరు దావా వాయిదా 31-7-1922 తేది అయియున్నది. గనుక సదరు తేదికి ప్రతివాదులు కోర్టువారి యెదుట హాజరుకానియడల కోర్టువారు యెవ్వపార్తి చేకీ డిక్రి యిచ్చెదరని యందు మూలముగా తెలియ జేయడమయినది. 214.

ఏలూరు } బుద్ధిరాజు శివబ్రహ్మం 10-7-1922 } వారులు గార్లు పీడరు.

అగశతరోహము

రు 116 లు బహుమానము

క్షయ, దగ్గు, ఒరుపు, ఉబ్బసము, మొదలగు స్త్రీవస్త్ర వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి క్షయముగోమైనను పూర్తిగా నివారణమగును. దీనికి పస్యములేదు, వారంగోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన వ్రాసిన బహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సోపన మందుకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు రు 4-6-0 లు అగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు

శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా. (213)

నాలందా విశ్వవిద్యాలయము.

(ఏ. రామయ్యగారు యం. ఏ. లెక్చరర్, నేషనల్ కాలేజి, తిరుచినాపల్లి)

పురాతన హిందూదేశమును గూర్చి కించిత్తేన సరిగిన వారు, బౌద్ధయుగమునందు తత్వశిల, నాలందా, యను రెండు మహాస్థలి వడసిన విశ్వవిద్యాలయములు చెప్పారే నని తెలిసికొనగలరు. దుర్భద్రవమున నీ విశ్వవిద్యాలయముల చారిత్రికము నునకు బహుస్థలముగ మాత్రము దెలియును. విశ్వభారతి కాంతినికేతనమందున్న ప్రాశస్త్యముగఁగలదని భావించుచున్నాము. ఒక చిన్న 50 పేజీలకు తక్కువగా 20 గాళ్ళ ప్రకమునందు నాలందా విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి తెలిసిన విషయముల నన్నింటిని గూర్చి. నేను దాని సాధారణము జేసుకొని యీ యాంకించి విషయముల దెలుపుచున్నాను.

ఈమధ్య గావించిన పరిశోధనల బట్టి నాలందా ప్రదేశము ప్రస్తుతము పాట్నా జిల్లాలోని బాడగాను అను గ్రామమున కేలినది. ఈ ప్రదేశమునుండి త్రవ్వబడిన పురాతనకస్తువులలో విశ్వవిద్యాలయపు ముద్రయు కలది. "శ్రీ నాలందా మహావిహారీ ఆర్యభిక్షు సంఘస్య" అనుమాటలు చెక్కుబడినది దొరికెను. పురాణగాథల ప్రకారము బుద్ధదేవుడు పూర్వజన్మలలో నీ ప్రదేశమును త్రవ్వకొరకు నిర్ణయించుకొనెను. తుదిజన్మయందుగూడ తనశిష్యులకు ఇచ్చి టనే స్వీయనిధాంతముల బోధజేసెను. ఆయన నిత్యాణమును బొందినపుడు మహాభిక్షులలో నొకరగు శక్రాదిత్యుడను రాజు బుద్ధునిజ్ఞాపకార్థమై యిచ్చిట నొకమతమును స్థాపించి నిశ్చయించుకొనెను. పిదప సోమనికాలములో కొందరు విజ్ఞులగు సన్యాసులు విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిరి. కొన్ని శతాబ్దములలో నా విశ్వవిద్యాలయము ప్రకర్షమానమై, వందలకొలది విద్యార్థులు దూరదూరములనుండి గూడ జేరుచుండిరి. బౌద్ధమతానుసారము మతవిభేదములు లేకపోవుటచేతను, నాకా యాత్ర జేయగూడదను నిషేధము లేక పోవుటచేతను, హిందూదేశమునకును, విదేశములకు తిరుతు, వైనా, జపానుదేశములకును రాకపోకలు బాగుగజరుగుచుండెను. విద్యార్థులును బుటసారులును ఈ మూల దేశములనుండి నాలందాకు వచ్చి, బౌద్ధవాద్యమును నేర్చుకొనిపోవు చుండెడివారు. వైనానుండి, ఛాపీయాను, యాత్రాకాన్యాంగముక్రమే రాలేదు. ఇంకను యెందరో తచ్చిరి. యాత్రాకాన్యాంగు నాలందాకువచ్చినపుడు, విశ్వవిద్యాలయము మహాస్థలికియందుండెను. చాలలకులగల పుస్తకములు వైనా, తిరుతులకు గొంపోబడి వారివారి భాషలలోనికి తరలించుచుండెను. మాతృకలనుండి తిరుతు, వైనావారిభాషాంతరీకరణములమాత్రమే నులవియుండుటచేసి భాషలు రానిదే హిందూదేశమందలి బౌద్ధచారిత్రము సురుగ్రముగ దెలసికొనుట దుస్సాధ్యమగుట మిగుల విచిత్రవిషయము.

ఆవిశ్వవిద్యాలయపు మంచి దినములలో సన్యాసులకును విద్యార్థులకును 10 వేల మందికి కంటె యేర్పడెనన్నవిషయమే, దానియొక్క ఉన్నతస్థితిని నిర్దేశించును. విద్యార్థులు వాసముచేయుటకు ఒక్కొక్క 12 మూలల పొడుగు 8 మూలల వెడల్పు గలవి వేలకొలది గదులును, తరగతులకు పెద్ద ఉపన్యాసమందిరములును ఉండెడివి. విద్యార్థులు, హిందూ బౌద్ధ వాద్యము, వేదాంతము, వైద్యకాస్త్రము, కట్టడము, ఇతర కళలు, కాస్త్రములు మున్నగు విషయములలో పేనినైనను చదువుకొనుట కవకాశమియ్యబడెను. తాటాకు పుస్తకములు, భూర్జపత్రపు వాతప్రతులు గల గొప్ప పుస్తక భాండాగార ముండెను. చక్కగ వ్రాయుటను ప్రత్యేక విషయముగ నేర్పడినారు. ఎలయనగా ఆరోజులలో వాతప్రతులను మరల వ్రాసి పోతుండేయుట అవసర మగుటచే వ్రాయుట యొకప్రత్యేకకళగ నేర్పబడెను. నాలందాలోని సన్యాసులు ఆరోజులలో గొప్పపండితులు. వారిలో చర్చులగుట్టుకు, వారు మిగుల జ్ఞానవంతు లని వివిధదేశములనుండి పండితు లటకు వచ్చుచుండెడివారు.

విద్యార్థులకు జేరగోరి నాలందాకు రాత్రి జేరినవారు సింహద్వారమున కావల ఆతిథిశాలలో మరుసటి యుదయమువరకు నుండవలయును. ద్వారపాలకుడు తప్పకుండ గొప్పవిద్యానుడుగనుండును. ఆయనయే విద్యార్థులను పరీక్షించి ప్రవేశార్హులగుతల నిర్ణయించుచుండును. పరీక్షింపబడి పనికిరానివారు వచ్చినదారి నే వెళ్లవలెను. విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రవేశము జ్ఞానసంపదమిదనే యాధారపడి యుండెను. ఈ పరీక్ష

యం దారి తేరినవారే జాతిమత భేదములేకుండ జేర్చుకొనబడిరి. శిక్షణము బహుళ తి న ము గ నుం డెడిది. మెత్తబడి సోమరిగ నేమాత్రముండినను, అది అణచివేయబడెను. ఆత్మవిగ్రహము, నిరాడంబరత్వము మాత్రము ఆమతజీవితముభ్యాంశములుగ నుండెను. ప్రత్యామ్నాయముననే సన్యాసులు బుద్ధుని ప్రార్థనలన్ని, నలుగురు నలుగురుగా స్నానములకు వెళ్లుదురు. రోజంతయును విద్యాభ్యాసమునకును బోధనమునకు వినియోగింపబడును. వరియన్నము, కర్పూరము, నూనె, వెన్న, నిమ్మపండ్లు, ఖర్జూరపండ్లు, జాజికాయ, ఇవి భోజనపదార్థములు. పెద్దపెద్ద మామిడితోపులు నుతోటలును, అందు తామర కొలనులునుగల్గి పగలంతయును పనిజేసిన పిదప సాయంత్రము విశ్రాంతి నొసగుచుండును.

ఆర్థికముగ నెట్టి చిక్కులు లేకపోవుటచేతనే ఆ విశ్వవిద్యాలయము ఇంతటిపనిని యజ్ఞానుముగ జేయగల్గెనను విషయము జెప్పవలసినది. మతమును విశ్వవిద్యాలయమును పోషించుటకు ఎవ్వడును మత శిష్యులు ధర్మముల బంధువులయందెడివారు. ఆ నేకులు రాజాధిరాజులు ఉచితముగ 200 గ్రామముల నిచ్చియుండుటచే ఆర్థిక సౌకర్యము న కెట్టి లోపము లేకుండెను. ఆర్థిక సంపత్తిగల మహావిశ్వవిద్యాలయము ఊరు పేరు లేకుండ, పుస్తకభాండాగారము యొక్క రూపుగూడ నేమియు లేకుండ సజీవి బోవుట నిజముగ నాశ్చర్య విషయమే. తత్వశిలవలెనే నాలందా విశ్వవిద్యాలయ వివాకమును గూర్చియు, గూడ నేమియును దెలియుట లేదు.

విద్యార్థుల ప్రవేశ పరీక్షను గూర్చి మైనజెప్పియుంటిని. ఎట్టి ప్రశ్నలను అడిగెదరో జూచెదము. ప్రాశస్త్య బోను దెలిసిన ప్రశ్నోత్తరముల మాదిరి కిచ్చట దెల్పెదము. కృష్ణరాజు నిటులప్రశ్నించిరి: "మీరు యెక్కడనుండి వచ్చితిరి. అని ప్రశ్నోత్తర మిచ్చెను. ఆయన కామతటనుండి (బెంగాలు)

"ఓనోగో మీరు మహాస్థావర శిలభద్రుని దేశపువారా? అయితే సరే. మహాభిక్షును గూర్చి మీరేమైన చెప్పెదరా?"

కృష్ణరాజు జటుల ప్రశ్నోత్తర మిచ్చెను. " మహాభిక్షు శిలభద్రుడు కామతట మహారాజు కొడుకు. ఆయన చిన్నతనము నుండియు జ్ఞానసంపాదనమై నత్యంత ప్రేమను గనుబరచుచుండెను. ముప్పది యేండ్లవాడై యుండ నాలందాకు వచ్చు కొనుటకు వచ్చెను. ఆ సమయమున బోధిస్తవ్యధర్మపాలుడు ఈ విద్యాలయమునకు ఆధ్యక్షులుగనుండిరి. ఒకసారి ప్రపంచవిఖ్యాతుడగు నొక విద్యానుడు ధర్మపాలునితో వివాదమునలుపుటకు నాలందాకువచ్చెను. కాని శిలభద్రుడే సభకువచ్చి తనగురువునానే తానే వివాదము సల్పెదననెను. ఆవిద్యానుడు ఈయనకునితో వివాద మేమిటని మొదట సంగీకరింపక పిదప వివాదములో నోడిపోయి, పారిపోవలసివచ్చెను. అప్పటినుండియు శిలభద్రుని పాండిత్యగురు ప్రపంచమంతటను వ్యాపించెను.

ఈ ప్రశ్నోత్తరము తృప్తికరముగనుండుటచే కృష్ణరాజు వెంటనే విశ్వవిద్యాలయమునందు జేర్చుకొనబడెను.

ప్రాశస్త్య బోను విశ్వవిద్యాలయము మహాసభలను రెంటిని భర్తించుచు రెంటిని మహాస్థావరశిలభద్రుడధ్యక్షుడుగ నున్నటుల జెప్పుచున్నాడు. మొదటిది సంవత్సర ప్రారంభోత్సవసభ. అప్పుడు శిలభద్రుడు ఆత్మనిగ్రహభిర్విధికి శిక్షజాపనమును గూర్చి సన్యాసులకును విద్యార్థులకు సువన్యసింహుచు విశుద్ధచారితులగు పూరుషులే విశ్వవిద్యాలయమునందెగాని మతమునందుగాని సభ్యులుగ నుండదగుదు రని ఆయన చెప్పెను. రెండవసభ నాలందాలో విద్యుత్తుముగించి వెళ్లవలసిన వారలకు పట్టుముల నిమ్మపండ్లమున జరుపబడెను. ఆ సమయమున శిలభద్రుడు విద్యార్థులను బుద్ధుని సుధీర్ఘనిధాంతముల ననుసరించి భవిష్యద్వత్సరములలో నేక క్షణ ముండినను నడుచుకొనవలయునని యుద్బోధనముగావించెను. "ఆగ్రహమున సహనమువల్లను, దుర్మార్గమును సత్వభావము వల్లను, లోభభయమును ఉదారత వల్లను, అసత్యమును సత్యము వల్లను జయింపుము" " అధర్మమార్గ మెప్పుడును వివాళన మొందును. ధర్మమార్గము మోక్షము నొసంగును." శిలభద్రుడు తుదకు సుధీర్ఘ వాక్కులతో నిట్లు బల్కును. "నేను తుదకు జెప్పన జేతునగా, మీరు యెల్లప్పుడును నాలందా ప్రతిష్ఠను ఎక్కువ జేయుటకు చేతనైన పనిని జేయుచుండవలయును." ఆ యన పిదప స్థానమున కూర్చొనెను. అంతట సభ్యులందఱును వేలకొలదిమంది "నాలందాకు జేయి" అను జయజయధ్వనముల బల్కుచు వెడలిపోయిరి. (ఎద్యుకేషనల్ రివ్యూ).

వెల సులభము. ఫల మధికము. ఏలూరులో గొప్ప మేడ తాటరి మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ. రూ 16,500 లకు తాటరి చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు ఆర్యులారా!

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపలా నెం 148 రు కలిగినటుండెన్ని రెండుతమ్ములు గలిగిన నామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా తాటరి మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరు వేయబడును. ఎనుక ప్రతివారును వారి వారి యద్వప్తముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమయిన తిలినీళ్లున్న, వివరములను కొరువారు మా యేజులవల్లగాని నెరుగా నాకు వాసిగాని లిలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల వసూలు ఆయ్యెస్సాము కృష్ణాజిల్లా యేలూరు నెంటర్ల కో ఆపరేటివు బ్యాంకిలో నుంచబడును.

2. ప్రతి గ్రామమునందును మంచి యేజులలు కావలయును. మంచి కమీషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొరువారు యాంకించి సంతకముచేసినవారికి (వాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని) తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } మేడ నాక్కుదారుడు. 1-7-1922

అమృతాంజనము తలనెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది ఇతర ఏ విధమైన నెప్పలను కూడ నూ అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు పంచభాష చీటి చూచిగొనిన మోసము గలుగదు అమృతాంజనం డిపో, బొంగళాయి లేక మద్రాసు.

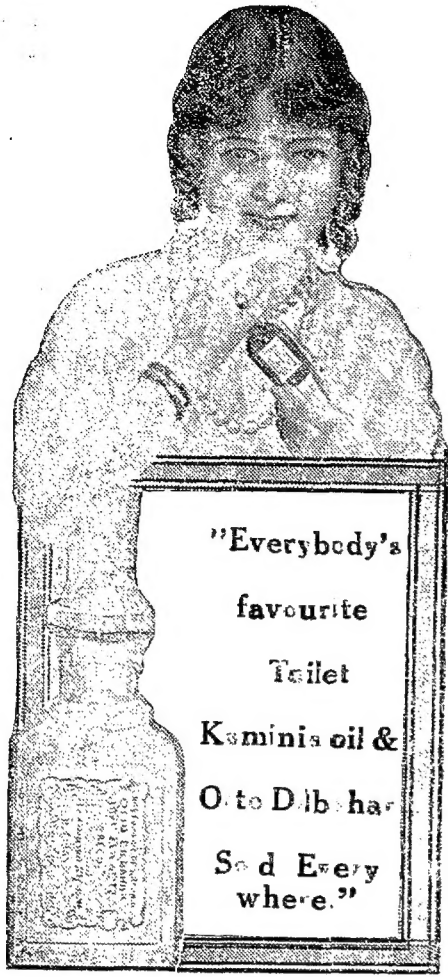
వనోపధిసరస్వరిల్లా రక్షహీనతను రక్షింపయొక్క చురుగ్రతను శోధించుటకు యొకే రెన్నిక గాంచినది. ధర 1-20-0 ఇండియా స్టాంపులను ఎచ్చటికైనను రిటూర్నాభివ్యవహరింపగా రుంబడును. (1978)

ఏలూరము పి. డి. సావంత్ నెం 144 ఫనవవాడి, బొంగళాయి

తెనుగు కాలికో బైందు

సివిల్ ప్రాశీడరు కోడ్	5	0	0
క్రిమినల్ ప్రాశీడరు కోడ్	6	0	0
ఇండియన్ పీనల్ కోడ్	3	0	0
కతకరత్నావళి (గ్లేజు)	2	0	0
సుమతీతత్వము	0	2	0
వేమనరత్నములు	0	2	0
శృంగార రత్నతత్వము	0	3	0
వేణుగోపాలతత్వము	0	3	0
సరసింహాతత్వము	0	2	0

విక్టోరియా డిపో, మెలూపూరు - మదరాసు.

వెంటుకలే ఆందము.

రానిపోకుండ, జాగ్రత్త

నెయ్యంకలు దుష్కరతో పోడి రావలెను పే త్వరపడుదు.

అంతరకు రానియ్యదు.

నేడే

కామినీయూ నూ నెను

నాడుట మొదలు పెట్టుదు.

ఇది రిజెనరు చేయబడినది.

ఇంకా కట్టి రోగ మున్నను, రోగ మంద్య మున్నను, యిది విశ్వవధము.

ఇంకా కలుగు చిట్టలు గాని, నిరుతుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల వెంటుకటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టుకత బాంబి మొదలు ముందును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

ఇంకా కలుగు వెంటుక వృద్ధి యున్నచో కనిపెట్టుదు.

కామినీయూ తెలుగునె నిన్ను నాస్త్వమునుగల తేమును.

కల బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ త్రంద తెలుపబడు ప్రాంతములు.

మౌనమునకునున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా రెండరివాడనున్న, నరకు లక్ష్యముగా రెండరివాడనున్న, తమను, నామ రెండరివాడనున్న.

నామ రెండరివాడనున్న.

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రస్సు యిండియన్ డ్రస్సు

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 జమ్మూమఠీదు, బొంబాయి

మీరు నువ్వారా (ద్రవ్యము, లే, అత్తిది కావలెను) త్వరగా "కెమిని" దిద్ద బుడ్డిని కొని వ్రాయు. ఇది రిజెనరు చేయబడినది. అట్లయితే ముందుగా పరీక్షించి. 1/2 కొన్ని బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. 1/2 కొన్ని బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. 1/2 కొన్ని బుడ్డి 1-కి 2-క రూపాయి. కొన్ని చుక్కలు నీటి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

మరిచిచూడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రికలు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధోపధముల నేల కొనలేదు?

1. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రముచే గుణములు వామన వామనకు వచ్చు రోగులకు అతివై పీకరముగ నున్నది. కె. కె. విక్టోరిన్ కవిరాత్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్గబజారువీధి రంగూను, బర్మా. లోకావయవారి కస్తూరిమాత్రము జనులకు గలగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా వాగుచేయును. 250-300 మాత్రముగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తిరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు ఔషధము. పెరిచిడు దుర్బలము, మలపు, తెలవడిమి, మలబద్ధకము, ఆకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, క్షుణ్ణతలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప పరమధనము. 20 దినముల ఔషధముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

అత్యవసరము:—మీ కాలాచారాల సోకార్యార్థమై వాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 881 రెండు కెటిగిటిలో మా ప్రాంతిని తెలియజేయుము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహమునకు రోగము. వి. పి. అర్జును మద్రాసు ప్రాంతినిండి కంటబడదు. (801-884) చార్జీలు వెంటగూచుల గండిములు శ్రీశీతారామవ వైద్యశాల వైసూగు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

కలరా ఔషధములు

మాకలరాకుందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి.

ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెను. 1045-3

మామందులు కలవోట కలరా లేదనియే నమ్మవచ్చును. మేము అనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱును, గర్భిణి స్త్రీలకు కూడ పీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నివి మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు చోటివ్వవు.

కర్పూరాద్యరిప్తము 6 బొమ్మల సీసా రూపు 0-12-0 } కలసి ఒకపెట్టు రూపు 1-2-0
విషూచి సంజీవని మాత్రము 12 0-6-0 }
తంతివిలాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పక వీధి మద్రాసు.

క్రొత్తగా రాబడిన జర్మనీ దేశపు సీమకమలము

ఆహా యామాదిరి సీమ కమలములు యిదివరలో లేదు యిప్పుడు జర్మనీ దేశమునుంచి ఆహా కమలములుకు బదులుగా రాబడినవి. ఇవి ప్రతి వారును పరీక్షించి చూడవలయును. ఆసలు కమలములుకున్నా ఈ కమలములుకున్నా కనిపెట్టడము నకు శక్యముకాని మదింపు కలిగియుండును ధర నిండా సరసము యిందున కట్టబడునటులంటి నగులు అడ్డగలు నేక లేను గొట్టగాజులు కమలము, పోగులు లేసరిలు, ముక్కుగొట్టములు, చంప సరములు బిడ్డలకు చెవులలో వేయు

తొంగటములు క్రొత్తకమల వుంగరములు యింకా అనేక విధములైనటులంటి నగులు చొక్కపు సకరం బంగారుతో గారంటిగా తయారుచేసి యివ్వబడును. తయారుచేసినవి.

అవ్యక్తమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. తపాలు మూలముగా పి. పి. గా పంపబడును. వివరములకు ఈ దిశకు విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

జి. బి. రామన్న అందు కంపెనీ, 69 న-రాయణ మొదలి వీధి - పోస్టుబాక్సు 271 మద్రాసు. అక్కినుసుమయం ఉదయం 6-10 గం|| సాయంత్రం 5-8 వరకు

గొప్ప తగ్గుధర? జాతకరత్నము

PART 1 జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగువి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాకెక్టరు రిడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములకైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము అక్కరలేకయే తమంతా తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు ద్వాదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు. దీనివెలరు 2-0-0, నెలాఖరులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, ఖజికోట, విశాఖపట్నం జిల్లా.

ధాతు శోధని

ఆయుర్వేదమున నుత్కృష్టతను వహించిన మకర ధ్వజాది దివ్యోపధ సమ్యేకముచేతను మూలికా రాజ్యముల చేతను తయారుచేయబడినది. ఈ సిద్ధోపధము ఆమాత్రం దుదయించెడి రోగములను, కఫమువలనగాని నైత్యము వలనగాని గలిగెడు అన్ని విధములైన రోగములను హరించును. జీర్ణరోగము నందు గల యజ్జాలను స్వస్థపరచును. జీర్ణించిన జ్వరము, కాస, క్యాసలు, గుల్మరోగములు, హులులు, చర్మి (వాంతి), ఆరుచి, మధునైత్యము, అస్తవైత్యము, రక్తనైత్యము, రొమ్ములోని రోగములు వేయ్యల నుభవ్యాధులు, కుష్టువు, అతిమూత్రము లేవు తక్కిన సమస్తవ్యాధులను నివారణ చేయును. వెల సీసా 31-రు 1-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. సోల్ - ప్రాప్రయిటరు, ఆరూయుర్వేదోపధనిలయము. కాకినాడ.

"తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము"

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు హస్తమందు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రోప్రి క్టుస్సు నిమిత్త మణాల్లిళ్ళ పంపించండి!" (13) ఇక్ ఫర్రేష్ బ్యూరో, కాకినాడ.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తి శుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సహాహేమములు, శుభాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్ళనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డబ్బిల చాలును. 20 రు|| డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0 కూష్మాండలేహ్యము. అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్ళుతీత, మలబద్ధము, కడుపులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును. 2 డబ్బి చాలును. 20 రు|| డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0-0 పి. శి. ఏ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, (8851-4) పెరిజేపి-నెల్లూరుజిల్లా.